

ΥΠΟΠΑΡΑΓΡΑΦΟΣ ΙΓ.2: ΔΗΜΟΣΙΑ ΕΝΙΣΧΥΣΗ - ΚΡΙΤΗΡΙΑ ΥΠΑΓΩΓΗΣ ΣΤΙΣ ΔΙΑΤΑΞΕΙΣ ΤΗΣ ΠΡΟΗΓΟΥΜΕΝΗΣ ΥΠΟΠΑΡΑΓΡΑΦΟΥ ΙΓ.1

1. Για την εφαρμογή των διατάξεων της προηγούμενης υποπαραγράφου ΙΓ.1., οι σταθμοί παραγωγής ΑΠΕ και ΣΗΘΥΑ, με εξαίρεση τους σταθμούς του «Ειδικού Προγράμματος Ανάπτυξης Φωτοβολταϊκών Συστημάτων σε κτιριακές εγκαταστάσεις και ιδίως σε δώματα και στέγες κτιρίων» (Β'1079/2009), κατατάσσονται στην κατηγορία ΜΕ (με χρήση ενίσχυσης) της υποπαραγράφου ΙΓ.1. με τη συνδρομή σωρευτικά των εξής δυο προϋποθέσεων:
  - α) Ο σταθμός παραγωγής έχει τύχει άμεσης ενίσχυσης (επιχορήγησης) ή ισοδύναμης ενίσχυσης με άλλα μέσα (αφορολόγητα αποθεματικά, απαλλαγή από φόρο εισοδήματος, επιδότηση επιτοκίου) σε ποσοστό μεγαλύτερο από 20% επί του κόστους της επένδυσης όπως αυτό έχει διαμορφωθεί έως την 31.12.2013 και αποτυπώνεται στο λογιστικό σύστημα και τις λογιστικές καταστάσεις του παραγωγού.
  - β) Έχει καταβληθεί πάνω από το 50% του συνόλου της ενίσχυσης (άμεσης ή ισοδύναμης).Ως δημόσια ενίσχυση νοείται η ενίσχυση από αναπτυξιακό/επενδυτικό νόμο ή μέσω ένταξης σε προγράμματα χρηματοδοτούμενα από εθνικούς πόρους ή/και πόρους της Ευρωπαϊκής Ένωσης.
2.
  - α) Για την εφαρμογή των διατάξεων της υποπαραγράφου ΙΓ.1., αρχικά όλοι οι σταθμοί παραγωγής ΑΠΕ και ΣΗΘΥΑ, με εξαίρεση τους σταθμούς του «Ειδικού Προγράμματος Ανάπτυξης Φωτοβολταϊκών Συστημάτων σε κτιριακές εγκαταστάσεις και ιδίως σε δώματα και στέγες κτιρίων» (Β'1079/2009), που την ημερομηνία έναρξης ισχύος της υποπαραγράφου ΙΓ.1. βρίσκονται σε λειτουργία (κανονική ή δοκιμαστική), κατατάσσονται στην κατηγορία ΜΕ (με χρήση ενίσχυσης).
  - β) Ο ΛΑΓΗΕ για τις συμβάσεις πώλησης ηλεκτρικής ενέργειας στο διασυνδεδεμένο σύστημα και ο ΔΕΔΔΗΕ για τις συμβάσεις πώλησης ηλεκτρικής ενέργειας στο μη διασυνδεδεμένο δίκτυο των νησιών, υλοποιούν εντός τεσσάρων (4) μηνών από την έναρξη ισχύος της υποπαραγράφου ΙΓ.1. κατάλληλα συστήματα πληροφορικής για την υποδοχή ηλεκτρονικών δηλώσεων από τους παραγωγούς προκειμένου να ενταχθούν στις κατηγορίες ΜΕ και ΧΕ της υποπαραγράφου ΙΓ.1. και δημοσιοποιούν την ημερομηνία θέσης σε λειτουργία των εν λόγω συστημάτων στον δικτυακό τους τόπο.
  - γ) Οι παραγωγοί, κάτοχοι σταθμών ΑΠΕ και ΣΗΘΥΑ που την ημερομηνία έναρξης ισχύος της παρούσας παραγράφου βρίσκονται σε λειτουργία (κανονική ή δοκιμαστική), υποβάλουν για κάθε σταθμό ηλεκτρονική δήλωση, η οποία επέχει θέση υπεύθυνης δήλωσης του ν.1599/1986, με την οποία κατά περίπτωση δηλώνουν:
    - αα) το κόστος της επένδυσης, το είδος της ενίσχυσης, το ύψος και το ποσοστό της ενίσχυσης επί του κόστους επένδυσης, κατά τα οριζόμενα στην

υποπερίπτωση α' της περίπτωσης 1, καθώς και το ποσό και ποσοστό της ενίσχυσης που έχει καταβληθεί έως την ημερομηνία έναρξης ισχύος της υποπαραγράφου ΙΓ.1., ή

ββ) το κόστος της επένδυσης με αναφορά ότι δεν συντρέχουν οι προϋποθέσεις της υποπερίπτωσης α' της περίπτωσης 1.

Οι παραγωγοί υποβάλλουν τη δήλωση της παρούσας περίπτωσης εντός διαστήματος δύο (2) μηνών από την ημερομηνία θέσης σε λειτουργία των συστημάτων πληροφορικής για την υποδοχή ηλεκτρονικών δηλώσεων.

Μετά την ηλεκτρονική επεξεργασία των δηλώσεων οι σταθμοί που πληρούν τις προϋποθέσεις κατάταξης στην κατηγορία ΧΕ (χωρίς χρήση ενίσχυσης) κατατάσσονται σε αυτήν από την έναρξη ισχύος της υποπαραγράφου ΙΓ.1. και μέχρι την τελευταία ημερολογιακή ημέρα του μήνα που προηγείται αυτού, εντός του οποίου συνέτρεξαν οι προϋποθέσεις της περίπτωσης 1. Η διαπίστωση της συνδρομής των προϋποθέσεων της περίπτωσης 1 κατά τα οριζόμενα στο προηγούμενο εδάφιο, γίνεται βάσει και των νέων δηλώσεων που υποβάλλονται σύμφωνα με τις διατάξεις της περίπτωσης 3.

Σε περίπτωση κατά την οποία σταθμοί που πληρούν τις προϋποθέσεις κατάταξης στην κατηγορία ΧΕ (χωρίς χρήση ενίσχυσης) δεν υποβάλουν τη δήλωση της παρούσας περίπτωσης εντός της ανωτέρω διμήνης προθεσμίας, η κατάταξή τους στην κατηγορία ΧΕ (χωρίς χρήση ενίσχυσης) γίνεται από την πρώτη ημερολογιακή ημέρα του επόμενου της υποβολής της δήλωσης μήνα.

Τα συστήματα πληροφορικής που αναπτύσσονται κατά τις διατάξεις της παρούσας περίπτωσης παρέχουν τη δυνατότητα υποβολής και των δηλώσεων της περίπτωσης β' της παραγράφου 1 του άρθρου 13 του ν.3468/2006 καθώς και των δηλώσεων για τους επαγγελματίες αγρότες της περίπτωσης 1 της υποπαραγράφου ΙΓ.1. της παρούσας παραγράφου.

3. Για τις περιπτώσεις που δεν έχει καταβληθεί πάνω από το 50% του συνόλου της ενίσχυσης (άμεσης ή ισοδύναμης) έως την ημερομηνία έναρξης ισχύος της υποπαραγράφου ΙΓ.1. , οι παραγωγοί υποχρεούνται εντός δύο (2) μηνών από την ημερομηνία τελευταίας καταβολής του ποσού με το οποίο καλύπτεται το όριο του 50% να υποβάλουν νέα περί του γεγονότος αυτού ηλεκτρονική δήλωση, η οποία επέχει θέση υπεύθυνης δήλωσης του ν. 1599/1986, ώστε να υπαχθούν στην κατηγορία ΜΕ. Η κατάταξη γίνεται κατά την πρώτη ημερολογιακή ημέρα του μήνα, εντός του οποίου έγινε η τελευταία καταβολή του ποσού του προηγούμενου εδαφίου από τον αρμόδιο φορέα που παρέχει την ενίσχυση. Στην περίπτωση που δεν τηρηθεί από τον παραγωγό η προθεσμία των δύο (2) μηνών της παρούσας η κατάταξη γίνεται από την πρώτη ημερολογιακή ημέρα του μήνα που έπεται αυτού της υποβολής της αρχικής, βάσει της περίπτωσης 2, δήλωσης. Σε περίπτωση που η ημερομηνία τελευταίας καταβολής του ποσού με το οποίο καλύπτεται το όριο του 50% του συνόλου της ενίσχυσης είναι προγενέστερη της ημερομηνίας θέσης σε εφαρμογή των πληροφοριακών συστημάτων της υποπερίπτωσης β' της περίπτωσης 2 το διάστημα των δύο (2) μηνών της παρούσας υπολογίζεται από την ημερομηνία θέσης σε εφαρμογή των εν λόγω συστημάτων.

4. Σε περίπτωση διαπίστωσης ένταξης σταθμού στην κατηγορία ΧΕ (χωρίς τη χρήση ενίσχυσης) βάσει ανακριβούς δήλωσης του παραγωγού, πέραν των

λοιπών κυρώσεων, ο παραγωγός αποζημιώνεται εφεξής (από την επόμενη περίοδο τιμολόγησης) βάσει του καθεστώτος τιμολόγησης που θα ισχύει για νεοεισερχόμενους σταθμούς και ανεξάρτητα των όρων της οικείας σύμβασης πώλησης. Επιπλέον, η αποζημίωση της ενέργειας που εγχύθηκε το διάστημα από την πρώτη ημερολογιακή ημέρα του μήνα υποβολής της δήλωσης και μέχρι το μήνα διαπίστωσης της υποβολής ανακριβούς δήλωσης θα επαναυπολογιστεί με την τιμή που αποζημιώνεται αντίστοιχος νεοεισερχόμενος σταθμός κατά την ημερομηνία υποβολής της ανακριβούς δήλωσης.

5. Οι εκάστοτε αρμόδιες Υπηρεσίες του Υπουργείου Περιβάλλοντος, Ενέργειας και Κλιματικής Αλλαγής, σε συνεργασία με το ΛΑΓΗΕ, το ΔΕΔΔΗΕ και τις κατά περίπτωση αρμόδιες αρχές για τη χορήγηση δημόσιας ενίσχυσης, δύνανται να διενεργούν δειγματοληπτικούς ελέγχους για την ακρίβεια των δηλώσεων.

ΥΠΟΠΑΡΑΓΡΑΦΟΣ ΙΓ.3: ΠΑΡΟΧΗ ΕΚΠΤΩΣΗΣ

1. Εντός δύο (2) μηνών από την έναρξη ισχύος της παρούσας παραγράφου, οι παραγωγοί ΑΠΕ και ΣΗΘΥΑ, πλην των περιπτώσεων που εντάσσονται στο «Ειδικό Πρόγραμμα Ανάπτυξης Φωτοβολταϊκών Συστημάτων σε κτιριακές εγκαταστάσεις και ιδίως σε δώματα και στέγες κτιρίων» (Β' 1079/2009), προβαίνουν στην έκδοση και παράδοση πιστωτικού τιμολογίου με βάση το Ειδικό Ενημερωτικό Σημείωμα που θα εκδώσουν ο ΛΑΓΗΕ για το Διασυνδεδεμένο Σύστημα και ο ΔΕΔΔΗΕ για το Δίκτυο των Μη Διασυνδεδεμένων Νησιών. Οι παραγωγοί ΑΠΕ και ΣΗΘΥΑ υποχρεούνται να εκδώσουν πιστωτικό τιμολόγιο κατά τον Κώδικα Φορολογικής Απεικόνισης Συναλλαγών (ΚΦΑΣ) (ν. 4093/2012), με το οποίο παρέχουν έκπτωση επί της συνολικής αξίας της εγγεόμενης κατά το 2013 ενέργειας:
  - α) σε ποσοστό 34% για φωτοβολταϊκούς σταθμούς που συνδέθηκαν έως 31.12.2009,
  - β) σε ποσοστό 35% για φωτοβολταϊκούς σταθμούς που συνδέθηκαν από 1.1.2010 έως 31.12.2011,
  - γ) σε ποσοστό 37% για φωτοβολταϊκούς σταθμούς που συνδέθηκαν από 1.1.2012 έως 31.12.2012,
  - δ) σε ποσοστό 37,5% για φωτοβολταϊκούς σταθμούς που συνδέθηκαν από 1.1.2013 έως 31.12.2013,
  - ε) σε ποσοστό 20% ειδικά για φωτοβολταϊκούς σταθμούς έως και 100 kW (συμπεριλαμβανομένων των σταθμών που ανήκουν σε κατ' επάγγελμα αγρότες),
  - στ) σε ποσοστό 10% για τις υπόλοιπες ΑΠΕ/ΣΗΘΥΑ.
2. Μέχρι την έκδοση και παράδοση στο ΛΑΓΗΕ του πιστωτικού τιμολογίου που αναφέρεται στην περίπτωση αυτή, αναστέλλεται η υποχρέωση, του ΛΑΓΗΕ για το Διασυνδεδεμένο Σύστημα και του ΔΕΔΔΗΕ για το Δίκτυο των Μη Διασυνδεδεμένων Νησιών, καταβολής τιμήματος για την ποσότητα ενέργειας που έχει παραδοθεί και δεν έχει εξοφληθεί. Τα ακριβή οικονομικά και

φορολογικά στοιχεία του πιστωτικού τιμολογίου θα παρέχονται στους παραγωγούς ΑΠΕ/ΣΗΘΥΑ από το ΛΑΓΠΕ και τον ΔΕΔΔΗΕ μέσω του Ειδικού Ενημερωτικού Σημειώματος. Όσον αφορά στα λοιπά θέματα φορολογικής απεικόνισης πιστωτικών τιμολογίων, ισχύουν οι διατάξεις του Κώδικα ΦΠΑ (ν. 2859/2000) και του Κώδικα Φορολογικής Απεικόνισης Συναλλαγών (ΚΦΑΣ) ν. 4093/2012 με επιφύλαξη των ακόλουθων περιπτώσεων 4, 5 και 6.

3. Για τους παραγωγούς ΑΠΕ και ΣΗΘΥΑ που εκδίδουν σύμφωνα με την περίπτωση 1 πιστωτικό τιμολόγιο η έκτακτη εισφορά της περίπτωσης 1 της της υποπαραγράφου Ι.2 της παραγράφου Ι του πρώτου άρθρου του ν. 4093/2012 και της περίπτωσης 8 της υποπαραγράφου Ι.4 της παραγράφου Ι του πρώτου άρθρου του ν. 4152/2013 (Α' 107) επαναυπολογίζεται για το 2013 επί των μειωμένων, μετά την έκπτωση, εσόδων από την πώληση ενέργειας το αναφερόμενο έτος.
4. Για την εφαρμογή της παρούσας παραγράφου, δεν ισχύουν οι διατάξεις του τελευταίου εδαφίου της υποπαραγράφου (α) της παραγράφου 5 του άρθρου 19 του Κώδικα του Κώδικα ΦΠΑ (ν. 2859/2000) σχετικά με την υποχρέωση γνωστοποίησης των εκπτώσεων στην αρμόδια Δ.Ο.Υ..
5. Ειδικά και κατά παρέκκλιση των διατάξεων της παραγράφου 15 του άρθρου 6 του Κώδικα Φορολογικής Απεικόνισης Συναλλαγών (ΚΦΑΣ) ν. 4093/2012, τα πιστωτικά τιμολόγια της περίπτωσης 1 που αφορούν εκπτώσεις επί της συνολικής αξίας της πωληθείσας ενέργειας της περιόδου 1.1.2013 έως και 31.12.2013 επιτρέπεται: (α) να εκδοθούν σε χρόνο μεταγενέστερο της λήξης της διαχειριστικής περιόδου του εκάστοτε παραγωγού ΑΠΕ και ΣΗΘΥΑ και με ημερομηνία έκδοσης εντός της επόμενης διαχειριστικής περιόδου και (β) να χρησιμοποιηθούν, ανεξαρτήτως της ημερομηνίας έκδοσης του πιστωτικού τιμολογίου, για τη μείωση των φορολογητέων εσόδων των παραγωγών ΑΠΕ και ΣΗΘΥΑ που αφορούν την περίοδο 1.1.2013 έως και 31.12.2013, σύμφωνα με την αρχή της αυτοτέλειας των χρήσεων.
6. Σε περίπτωση που παραγωγός ΑΠΕ και ΣΗΘΥΑ έχει ήδη υποβάλει δήλωση φόρου εισοδήματος για περίοδο που καλύπτει ολικά ή μερικά την ως άνω περίοδο 1.1.2013 - 31.12.2013 πριν την έκδοση του πιστωτικού τιμολογίου της περίπτωσης 1, δικαιούται να υποβάλει τροποποιητική δήλωση φόρου εισοδήματος για την εν λόγω περίοδο, λαμβάνοντας υπόψη το ποσό της έκπτωσης του πιστωτικού τιμολογίου που αναλογεί στην εν λόγω περίοδο. Η προθεσμία για την υποβολή της ως άνω τροποποιητικής δήλωσης φόρου εισοδήματος λήγει κατά την ημερομηνία εμπρόθεσμης υποβολής της δήλωσης φόρου εισοδήματος της επόμενης διαχειριστικής περιόδου. Στην περίπτωση λήξης της ως άνω προθεσμίας τα πιστωτικά τιμολόγια της περίπτωσης 1 θα χρησιμοποιηθούν, ανεξαρτήτως της ημερομηνίας έκδοσης του πιστωτικού τιμολογίου, για την μείωση των φορολογητέων εσόδων των παραγωγών ΑΠΕ/ΣΗΘΥΑ που αφορούν την επόμενη διαχειριστική περίοδο.

7. Εφόσον οποτεδήποτε μέχρι την έναρξη ισχύος της παρούσας παραγράφου επιβλήθηκε κατάσχεση εις χείρας του ΛΑΓΗΕ ως τρίτου για απαιτήσεις που έχει παραγωγός ΑΠΕ/ΣΗΘΥΑ κατά του ΛΑΓΗΕ, και ο ΛΑΓΗΕ έχει δηλώσει στη σχετική του δήλωση ενώπιον του αρμόδιου Ειρηνοδικείου ότι υπάρχουν χρηματικές υποχρεώσεις του ΛΑΓΗΕ προς τον εν λόγω παραγωγό/οφειλέτη του επιβάλλοντος την κατάσχεση, οι οποίες απαιτήσεις έχουν δεσμευθεί από το ΛΑΓΗΕ για να αποδοθούν στον κατασχόντα, αναστέλλεται η υποχρέωση, του ΛΑΓΗΕ να καταβάλει αυτές στον κατασχόντα μέχρι την έκδοση και παράδοση στο ΛΑΓΗΕ του πιστωτικού τιμολογίου που αναφέρεται στην περίπτωση 2 της παρούσας υποπαραγράφου. Επιπλέον οι δεσμευμένες αυτές απαιτήσεις για ενέργεια που εγχύθηκε στο Δίκτυο/Σύστημα από 1.1.2013 έως και 31.12.2013 μειώνονται αναλογικά με τα ποσοστά του πιστωτικού τιμολογίου της περίπτωσης 1 της παρούσας υποπαραγράφου. Εφόσον όμως υπάρχουν και άλλες χρηματικές υποχρεώσεις του ΛΑΓΗΕ προς τον εν λόγω παραγωγό/οφειλέτη του επιβάλλοντος την κατάσχεση για ενέργεια που εγχύθηκε στο Δίκτυο/Σύστημα σε περίοδο διαφορετική από αυτήν που αναφέρεται στην οικεία δήλωση του ΛΑΓΗΕ ενώπιον του αρμόδιου Ειρηνοδικείου, αυτές δεσμεύονται και θα αποδοθούν στον κατασχόντα μέχρι την πλήρη εξόφληση του ποσού της κατασχέσεως, υπό τον όρο πλήρωσης και των λοιπών προϋποθέσεων που αναφέρει ο ΛΑΓΗΕ στις οικείες δηλώσεις του ενώπιον του αρμόδιου Ειρηνοδικείου. Ο ΛΑΓΗΕ δεν φέρει καμία απολύτως ευθύνη ούτε απέναντι στον παραγωγό ΑΠΕ/ΣΗΘΥΑ ούτε απέναντι στον επιβάλλοντα την κατάσχεση για τυχόν θετική ή αποθετική ζημία ή διαφυγόντα κέρδη αυτών από την εφαρμογή της παρούσας περίπτωσης. Οι διατάξεις της παρούσας εφαρμόζονται αναλόγως και για τον ΔΕΔΔΗΕ.

ΥΠΟΠΑΡΑΓΡΑΦΟΣ ΙΓ.4: ΕΠΕΚΤΑΣΗ - ΤΡΟΠΟΠΟΙΗΣΗ ΣΥΜΒΑΣΕΩΝ

Για όλους τους σταθμούς ΑΠΕ, που εμπίπτουν στις διατάξεις της υποπαραγράφου ΙΓ.1., με την επιφύλαξη των διατάξεων της περίπτωσης 3 της ίδιας υποπαραγράφου ΙΓ.1., και λειτουργούν για λιγότερο από 12 χρόνια, με σημείο αναφοράς την 1η Ιανουαρίου 2014, επεκτείνεται αυτοδίκαια η σύμβαση πώλησης και η σύμβαση συμψηφισμού του «Ειδικού Προγράμματος Ανάπτυξης Φωτοβολταϊκών Συστημάτων σε κτιριακές εγκαταστάσεις και ιδίως σε δώματα και στέγες κτιρίων» (Β'1079/2009), κατά 5 χρόνια και για ίσο χρόνο οι απαιτούμενες άδειες παραγωγής και λειτουργίας και για εγκατεστημένη ισχύ ίση με την ισχύ κατά την 1η Ιανουαρίου 2014. Στους παραγωγούς των σταθμών του προηγούμενου εδαφίου κατά το διάστημα επέκτασης της σύμβασης πώλησης δίδονται οι δυνατότητες επιλογής αποζημίωσης της παραγόμενης ενέργειας σύμφωνα με τις ακόλουθες περιπτώσεις.

- α) Βάσει μεθοδολογίας που καθορίζεται με απόφαση του Υπουργού Περιβάλλοντος, Ενέργειας και Κλιματικής Αλλαγής, που εκδίδεται μετά από πρόταση του ΛΑΓΗΕ και γνώμη της ΡΑΕ, λαμβάνοντας υπόψη τα χαρακτηριστικά των τεχνολογιών ως προς τη συμβολή τους στη

σταθερότητα του ηλεκτρικού συστήματος και τις τιμές ηλεκτρικής ενέργειας όπως αυτές διαμορφώνονται από τη λειτουργία της αγοράς.

β) Με τιμή 90 €/MWh για μέγιστη ετήσια ποσότητα ενέργειας που υπολογίζεται από τη μαθηματική σχέση:

Ενέργεια (kWh) = Εγκατεστημένη Ισχύς (kW) Χ Συντελεστής Απόδοσης (kWh/kW).

Ο Συντελεστής Απόδοσης ανά τεχνολογία αποτυπώνεται στον παρακάτω πίνακα.

ΤΕΧΝΟΛΟΓΙΑ	Συντελεστής Απόδοσης (kWh/kW)
Φ/Β σταθμοί στο Διασυν/νο Σύστημα	1500
Φ/Β σταθμοί στα Μη Διασυν/να Νησιά	1700
Φ/Β σταθμοί Ειδικού Προγράμματος Στεγών (<=10 kW) -(Β'1079/2009)	1400
Αιολικοί σταθμοί στο Διασυν/νο Σύστημα	2250
Αιολικοί σταθμοί στα Μη Διασυν/να Νησιά	2500
Μικρά Υδροηλεκτρικά	3150
Βιομάζα	7800
Αέρια από ΧΥΤΑ	6500
Βιοαέριο	7800
Ηλιοθερμικά (Με ή χωρίς αποθήκευση)	2200

Το πλεόνασμα ενέργειας που προκύπτει από την εφαρμογή των διατάξεων της υποπερίπτωσης β' διοχετεύεται στο Σύστημα ή/και το Δίκτυο χωρίς υποχρέωση για οποιαδήποτε αποζημίωση στον παραγωγό. Με απόφαση του Υπουργού Περιβάλλοντος, Ενέργειας και Κλιματικής Αλλαγής, που εκδίδεται μετά από πρόταση του ΛΑΓΗΕ και γνώμη της ΡΑΕ, καθορίζεται η μοναδιαία τιμή με την οποία θα υπολογίζεται η αποζημίωση για το πλεόνασμα της ενέργειας η οποία θα καταβάλλεται από τους Προμηθευτές, υπέρ του Ειδικού Λογαριασμού του άρθρου 40 του ν. 2773/1999.

Η επιλογή μεταξύ των υποπεριπτώσεων α' και β' γίνεται με αμετάκλητη δήλωση του παραγωγού στον ΛΑΓΗΕ, τον ΔΕΔΔΗΕ ή τον Προμηθευτή, κατά περίπτωση, η οποία πρέπει να υποβληθεί τουλάχιστον 6 μήνες πριν την έναρξη επέκτασης της σύμβασης. Σε περίπτωση μη υποβολής της δήλωσης εντός του ανωτέρω διαστήματος των 6 μηνών, η αποζημίωση κάθε φορά γίνεται με τη μικρότερη τιμή εκ των δύο υποπεριπτώσεων α' και β' της παρούσας.

ΥΠΟΠΑΡΑΓΡΑΦΟΣ ΙΓ.5: ΤΡΟΠΟΠΟΙΗΣΗ ΤΟΥ ΑΡΘΡΟΥ 13 ΤΟΥ Ν.3468/2006

1. Η περίπτωση β' της παραγράφου 1 του άρθρου 13 του ν. 3468/2006 αντικαθίσταται, για όλους τους σταθμούς ΑΠΕ και ΣΗΘΥΑ που τίθενται σε δοκιμαστική λειτουργία ή ενεργοποιείται η σύνδεσή τους μετά την έναρξη ισχύος της παρούσας παραγράφου, ως εξής:

«β) Η τιμολόγηση της ηλεκτρικής ενέργειας κατά την προηγούμενη περίπτωση εκτός από την ηλεκτρική ενέργεια που παράγεται από φωτοβολταϊκούς σταθμούς για τους οποίους έχουν οριστεί ξεχωριστές τιμές από το ν. 3734/2009 (Α' 8), όπως ισχύει, γίνεται με βάση τα στοιχεία του ακόλουθου πίνακα:

Πίνακας Α

Παραγωγή ηλεκτρικής ενέργειας από:		Τιμή Ενέργειας (€/MWh) χωρίς ενίσχυση (ΧΕ)	Τιμή Ενέργειας (€/MWh) με ενίσχυση (ΜΕ)
1	Αιολική Ενέργεια που αξιοποιείται με χερσαίες εγκαταστάσεις ισχύος ≤ 5 MW	105	85
2	Αιολική ενέργεια που αξιοποιείται με χερσαίες εγκαταστάσεις ισχύος > 5 MW	105	82
3	Αιολική Ενέργεια που αξιοποιείται με χερσαίες εγκαταστάσεις στα Μη Διασυνδεδεμένα Νησιά	110	90
4	Υδραυλική Ενέργεια που αξιοποιείται με μικρούς υδροηλεκτρικούς σταθμούς με εγκατεστημένη ισχύ ≤ 1 MWe	105	85
5	Υδραυλική Ενέργεια που αξιοποιείται με μικρούς υδροηλεκτρικούς σταθμούς με εγκατεστημένη ισχύ από 1 MWe έως και 5 MWe	105	83
6	Υδραυλική Ενέργεια που αξιοποιείται με μικρούς υδροηλεκτρικούς σταθμούς με εγκατεστημένη ισχύ από 5 MWe έως και 15 MWe	100	80
7	Ηλιακή ενέργεια που αξιοποιείται από ηλιοθερμικούς σταθμούς ηλεκτροπαραγωγής χωρίς σύστημα αποθήκευσης	260	200
8	Ηλιακή ενέργεια που αξιοποιείται από ηλιοθερμικούς σταθμούς ηλεκτροπαραγωγής με σύστημα αποθήκευσης, το οποίο εξασφαλίζει τουλάχιστον 2 ώρες λειτουργίας στο ονομαστικό φορτίο	280	220
9	Γεωθερμική ενέργεια χαμηλής θερμοκρασίας κατά την παρ. 1στ του άρθρου 2 του νόμου 3175/2003 (Α' 207)	143	130
10	Γεωθερμική ενέργεια υψηλής θερμοκρασίας κατά την παρ. 1στ του άρθρου 2 του νόμου 3175/2003 (Α' 207)	110	100

11	Βιομάζα (ή βιορευστά) που αξιοποιείται μέσω θερμικών διεργασιών (καύση, αεριοποίηση, πυρόλυση), από σταθμούς με εγκατεστημένη ισχύ $\leq 1\text{MW}$ (εξαιρουμένου του βιοαποδομήσιμου κλάσματος αστικών αποβλήτων)	198	180
12	Βιομάζα (ή βιορευστά) που αξιοποιείται μέσω θερμικών διεργασιών (καύση, αεριοποίηση, πυρόλυση), από σταθμούς με εγκατεστημένη ισχύ από 1MW έως και 5MW (εξαιρουμένου του βιοαποδομήσιμου κλάσματος αστικών αποβλήτων)	170	155
13	Βιομάζα (ή βιορευστά) που αξιοποιείται μέσω θερμικών διεργασιών (καύση, αεριοποίηση, πυρόλυση), από σταθμούς με εγκατεστημένη ισχύ $> 5\text{MW}$ (εξαιρουμένου του βιοαποδομήσιμου κλάσματος αστικών αποβλήτων)	148	135
14	Αέρια εκλυόμενα από χώρους υγειονομικής ταφής και εγκαταστάσεις βιολογικού καθαρισμού και βιοαέριο που προέρχεται από την αναερόβια χώνευση του βιοαποδομήσιμου κλάσματος αποβλήτων και την οργανική ιλύ/λάσπη βιολογικών καθαρισμών και αξιοποιούνται από σταθμούς με εγκατεστημένη ισχύ $\leq 2\text{MW}$	131	114
15	Αέρια εκλυόμενα από χώρους υγειονομικής ταφής και εγκαταστάσεις βιολογικού καθαρισμού και βιοαέριο που προέρχεται από την αναερόβια χώνευση του βιοαποδομήσιμου κλάσματος αποβλήτων και την οργανική ιλύ/λάσπη βιολογικών καθαρισμών και αξιοποιούνται από σταθμούς με εγκατεστημένη ισχύ $> 2\text{MW}$	108	94
16	Βιοαέριο που προέρχεται από την αναερόβια χώνευση βιομάζας (ενεργειακών καλλιέργειών, ενσιρωμάτων χλωρής νομής γεωργικών καλλιέργειών, κτηνοτροφικών και αγροτοβιομηχανικών οργανικών υπολειμμάτων και αποβλήτων, αποβλήτων βρώσιμων ελαίων και λιπών, ληγμένων τροφίμων) και αξιοποιείται από σταθμούς με	230	209

	εγκατεστημένη ισχύ $\leq 3\text{MW}$		
17	Βιοαέριο που προέρχεται από την αναερόβια χώνευση βιομάζας (ενεργειακών καλλιεργειών, ενσιρωμάτων χλωρής νομής γεωργικών καλλιεργειών, κτηνοτροφικών και αγροτοβιομηχανικών οργανικών υπολειμμάτων και αποβλήτων, αποβλήτων βρώσιμων ελαίων και λιπών, ληγμένων τροφίμων) και αξιοποιείται από σταθμούς με εγκατεστημένη ισχύ $>3\text{MW}$	209	190
18	Λοιπές Α.Π.Ε. εκτός Φωτοβολταϊκών (συμπεριλαμβανομένων και των σταθμών ενεργειακής αξιοποίησης του βιοαποικοδομήσιμου κλάσματος αστικών αποβλήτων μη εντασσόμενων σε άλλη κατηγορία του πίνακα, που πληρούν τις προδιαγραφές της Ευρωπαϊκής νομοθεσίας όπως εκάστοτε αυτές ισχύουν)	90	80
19	ΣΗΘΥΑ με χρήση Φυσικού Αερίου ισχύος $\leq 1 \text{ MW}$ για τις κατηγορίες (α) «Συνδυασμένος κύκλος αεριοστρόβιλου με ανάκτηση θερμότητας» ή (γ) «Ατμοστρόβιλος συμπίκνωσης - απομάστευσης» του άρθρου 3 της Υ.Α. Δ5-ΗΛ/Γ/Φ1/οικ.15641/14.07.2009 (Β' 1420)	88 + ΠΤ	76 + ΠΤ
20	ΣΗΘΥΑ με χρήση Φυσικού Αερίου ισχύος $\leq 1 \text{ MW}$ λοιπών κατηγοριών του άρθρου 3 της Υ.Α. Δ5-ΗΛ/Γ/Φ1/οικ.15641/14.07.2009 (Β' 1420)	92 + ΠΤ	80 + ΠΤ
21	ΣΗΘΥΑ με χρήση Φυσικού Αερίου ισχύος $>1 \text{ MW}$ και $\leq 5 \text{ MW}$ για τις κατηγορίες (α) «Συνδυασμένος κύκλος αεριοστρόβιλου με ανάκτηση θερμότητας» ή (γ) «Ατμοστρόβιλος συμπίκνωσης - απομάστευσης» του άρθρου 3 της Υ.Α. Δ5-ΗΛ/Γ/Φ1/οικ.15641/14.07.2009 (Β' 1420))	80 + ΠΤ	70 + ΠΤ
22	ΣΗΘΥΑ με χρήση Φυσικού Αερίου $>1 \text{ MW}$ και $\leq 5 \text{ MW}$ λοιπών κατηγοριών του άρθρου 3 της Υ.Α. Δ5-ΗΛ/Γ/Φ1/οικ.15641/14.07.2009 (Β' 1420)	84 + ΠΤ	74 + ΠΤ
23	ΣΗΘΥΑ με χρήση Φυσικού Αερίου $>5 \text{ MW}$ και $\leq 10 \text{ MW}$ για τις κατηγορίες (α) «Συνδυασμένος κύκλος αεριοστρόβιλου	74 + ΠΤ	65 + ΠΤ

	με ανάκτηση θερμότητας» ή (γ) «Ατμοστρόβιλος συμπύκνωσης - απομάστευσης» του άρθρου 3 της Υ.Α. Δ5-ΗΛ/Γ/Φ1/οικ.15641/14.07.2009 (Β' 1420)		
24	ΣΗΘΥΑ με χρήση Φυσικού Αερίου >5 MW και ≤ 10 MW λοιπών κατηγοριών του άρθρου 3 της Υ.Α. Δ5-ΗΛ/Γ/Φ1/οικ.15641/14.07.2009 (Β' 1420)	78 + ΠΤ	70 + ΠΤ
25	ΣΗΘΥΑ με χρήση Φυσικού Αερίου > 10 MW και ≤ 35 MW για τις κατηγορίες (α) «Συνδυασμένος κύκλος αεριοστρόβιλου με ανάκτηση θερμότητας» ή (γ) «Ατμοστρόβιλος συμπύκνωσης - απομάστευσης» του άρθρου 3 της Υ.Α. Δ5-ΗΛ/Γ/Φ1/οικ.15641/14.07.2009 (Β' 1420)	68 + ΠΤ	62 + ΠΤ
26	ΣΗΘΥΑ με χρήση Φυσικού Αερίου > 10 MW και ≤ 35 MW λοιπών κατηγοριών του άρθρου 3 της Υ.Α. Δ5-ΗΛ/Γ/Φ1/οικ.15641/14.07.2009 (Β' 1420)	72 + ΠΤ	66 + ΠΤ
27	ΣΗΘΥΑ με χρήση Φυσικού Αερίου > 35 MW για τις κατηγορίες (α) «Συνδυασμένος κύκλος αεριοστρόβιλου με ανάκτηση θερμότητας» ή (γ) «Ατμοστρόβιλος συμπύκνωσης - απομάστευσης» του άρθρου 3 της Υ.Α. Δ5-ΗΛ/Γ/Φ1/οικ.15641/14.07.2009 (Β' 1420)	61 + ΠΤ	57 + ΠΤ
28	ΣΗΘΥΑ με χρήση Φυσικού Αερίου > 35 MW λοιπών κατηγοριών του άρθρου 3 της Υ.Α. Δ5-ΗΛ/Γ/Φ1/οικ.15641/14.07.2009 (Β' 1420)	65 + ΠΤ	60 + ΠΤ
29	Λοιπές ΣΗΘΥΑ που συνδέονται στο Διασυνδεδεμένο Σύστημα	85	80
30	Λοιπές ΣΗΘΥΑ που συνδέονται στο δίκτυο των Μη Διασυνδεδεμένων Νησιών	95	90

Σε περίπτωση που υλοποιηθεί διασύνδεση νησιού με το Διασυνδεδεμένο Σύστημα της ηπειρωτικής χώρας, η παραγόμενη ενέργεια από αιολικούς σταθμούς και σταθμούς ΣΗΘΥΑ που λειτουργούν στο εν λόγω νησί αποζημιώνεται βάσει των κατηγοριών 1, 2 και 29 του πίνακα Α αντίστοιχα, από την πρώτη ημερολογιακή ημέρα του μήνα που έπεται της ημερομηνίας θέσης σε λειτουργία της διασύνδεσης.

Οι κατηγορίες «με ενίσχυση» (ΜΕ) και «χωρίς ενίσχυση» (ΧΕ) του ανωτέρω πίνακα Α έχουν ως ακολούθως:

«Με ενίσχυση» (ΜΕ): Για την υλοποίηση της επένδυσης γίνεται χρήση δημόσιας ενίσχυσης, και συγκεκριμένα χρήση άμεσης ενίσχυσης (επιχορήγηση) ή ισοδύναμης ενίσχυσης με άλλα μέσα (αφορολόγητα αποθεματικά, απαλλαγή από φόρο εισοδήματος, επιδότηση επιτοκίου) σε ποσοστό μεγαλύτερο από 20% επί του κόστους της επένδυσης όπως αυτό έχει διαμορφωθεί έως την ημερομηνία έναρξης της δοκιμαστικής λειτουργίας του σταθμού ή ενεργοποίησης της σύνδεσής του, κατά περίπτωση, και αποτυπώνεται στο λογιστικό σύστημα και τις λογιστικές καταστάσεις του παραγωγού.

«Χωρίς ενίσχυση» (ΧΕ): Η υλοποίηση της επένδυσης πραγματοποιήθηκε χωρίς τη χρήση δημόσιας ενίσχυσης όπως αυτή περιγράφεται στο προηγούμενο εδάφιο.

Προκειμένου για την ένταξη στις ανωτέρω κατηγορίες «με ενίσχυση» και «χωρίς ενίσχυση» οι παραγωγοί δηλώνουν, με υπεύθυνη δήλωση του ν. 1599/1986, κατά περίπτωση:

αα) το κόστος της επένδυσης, το είδος της ενίσχυσης, το ύψος και το ποσοστό της ενίσχυσης επί του κόστους επένδυσης, ανεξάρτητα εάν το σύνολο αυτής έχει καταβληθεί έως την ημερομηνία υποβολής της δήλωσης, ή

ββ) το κόστος της επένδυσης με αναφορά ότι δεν συντρέχουν οι προϋποθέσεις ένταξης στην κατηγορία «με ενίσχυση» του πίνακα Α της παρούσας.

Η ανωτέρω δήλωση υποβάλλεται στο ΛΑΓΗΕ για τις συμβάσεις πώλησης ηλεκτρικής ενέργειας στο Διασυνδεδεμένο Σύστημα και στο ΔΕΔΔΗΕ για τις συμβάσεις πώλησης ηλεκτρικής ενέργειας στο Δίκτυο των Μη Διασυνδεδεμένων Νησιών έως την τελευταία ημερολογιακή ημέρα του μήνα που ο σταθμός τέθηκε σε δοκιμαστική λειτουργία ή, εάν δεν προβλέπεται περίοδος δοκιμαστικής λειτουργίας, ενεργοποιήθηκε η σύνδεσή του. Η κατάταξη στις κατηγορίες «με ενίσχυση» (ΜΕ) και «χωρίς ενίσχυση» (ΧΕ) βάσει της ανωτέρω δήλωσης γίνεται από την ημερομηνία που ο σταθμός τέθηκε σε δοκιμαστική λειτουργία ή, εάν δεν προβλέπεται περίοδος δοκιμαστικής λειτουργίας, ενεργοποιήθηκε η σύνδεσή του. Σε περίπτωση παράλειψης της υποβολής της δήλωσης οι σταθμοί κατατάσσονται στην κατηγορία «με ενίσχυση» (ΜΕ). Σε περίπτωση κατά την οποία για σταθμούς που πληρούν τις προϋποθέσεις κατάταξης στην κατηγορία ΧΕ (χωρίς χρήση ενίσχυσης) υποβληθεί εκπρόθεσμα η σχετική δήλωση, η κατάταξή τους στην κατηγορία ΧΕ (χωρίς χρήση ενίσχυσης) γίνεται από την πρώτη ημερολογιακή ημέρα του επόμενου της υποβολής της δήλωσης μήνα. Η δήλωση για την κατάταξη στις κατηγορίες της παρούσας υποβάλλεται υποχρεωτικά ηλεκτρονικά, και επέχει θέση υπεύθυνης δήλωσης του ν. 1599/1986, στην περίπτωση που βρίσκεται σε λειτουργία σχετικό σύστημα πληροφορικής για την υποδοχή της.

Σε περίπτωση διαπίστωσης ένταξης σταθμού στην κατηγορία «χωρίς ενίσχυση» (ΧΕ) στη βάση ανακριβούς δήλωσης του παραγωγού, πέραν των λοιπών κυρώσεων, ο παραγωγός αποζημιώνεται εφεξής (από την επόμενη περίοδο τιμολόγησης) βάσει του καθεστώτος τιμολόγησης που θα ισχύει για νεοεισερχόμενους σταθμούς και ανεξάρτητα των όρων της οικείας σύμβασης πώλησης. Επιπλέον, η αποζημίωση της ενέργειας που εγχύθηκε το διάστημα

από την πρώτη ημερολογιακή ημέρα του μήνα υποβολής της δήλωσης και μέχρι το μήνα διαπίστωσης της υποβολής ανακριβούς δήλωσης θα επαναυπολογιστεί με την τιμή με την οποία αποζημιώνεται νεοεισερχόμενος σταθμός κατά την ημερομηνία υποβολής της ανακριβούς δήλωσης.

Οι εκάστοτε αρμόδιες Υπηρεσίες του Υπουργείου Περιβάλλοντος, Ενέργειας και Κλιματικής Αλλαγής, σε συνεργασία με το ΛΑΓΗΕ, το ΔΕΔΔΗΕ και τις κατά περίπτωση αρμόδιες αρχές για τη χορήγηση δημόσιας ενίσχυσης, δύνανται να διενεργούν δειγματοληπτικούς ελέγχους για την ακρίβεια των δηλώσεων.

Η προσαρμογή τιμής φυσικού αερίου (ΠΤ) είναι μέγεθος που καλύπτει τις μεταβολές του κόστους του φυσικού αερίου και υπολογίζεται ως εξής:

$ΠΤ = ((1 - ((\eta - \eta_e) / \eta_{hr})) / \eta_e) \times (ΜΤΦΑτ - 26)$, όπου

η_e : Ηλεκτρικός βαθμός απόδοσης μονάδας συμπαραγωγής, όπως ορίζεται στην Υ.Α. Δ5-ΗΛ/Γ/Φ1/749/21.03.2012 (Β' 889)

η_h : Θερμικός βαθμός απόδοσης μονάδας συμπαραγωγής, όπως ορίζεται στην Υ.Α. Δ5-ΗΛ/Γ/Φ1/749/21.03.2012 (Β' 889)

$\eta = \eta_e + \eta_h$: Ολικός βαθμός απόδοσης μονάδας συμπαραγωγής

η_{hr} : είναι η τιμή αναφοράς του βαθμού απόδοσης για τη χωριστή παραγωγή θερμικής ενέργειας, όπως ορίζεται στην Υ.Α. Δ5-ΗΛ/Γ/Φ1/749/21.03.2012 (Β' 889), όπου οι βαθμοί απόδοσης σε Ανώτερη Θερμογόνο Δύναμη (ΑΘΔ) όπως στον παρακάτω πίνακα Β.

Πίνακας Β

ΣΗΘΥΑ με χρήση Φυσικού Αερίου ισχύος ≤ 1 MW για τις κατηγορίες (α) «Συνδυασμένος κύκλος αεριοστρόβιλου με ανάκτηση θερμότητας» ή (γ) «Ατμοστρόβιλος συμπύκνωσης - απομάστευσης» του άρθρου 3 της Υ.Α. Δ5-ΗΛ/Γ/Φ1/οικ.15641/14.07.2009 (Β' 1420)	$\eta = 72\%$, $\eta_e = 33\%$, $\eta_{hr} = 81\%$
ΣΗΘΥΑ με χρήση Φυσικού Αερίου ισχύος ≤ 1 MW λοιπών κατηγοριών του άρθρου 3 της Υ.Α. Δ5-ΗΛ/Γ/Φ1/οικ.15641/14.07.2009 (Β' 1420)	$\eta = 67\%$, $\eta_e = 33\%$, $\eta_{hr} = 81\%$
ΣΗΘΥΑ με χρήση Φυσικού Αερίου ισχύος > 1 MW και ≤ 5 MW για τις κατηγορίες (α) «Συνδυασμένος κύκλος αεριοστρόβιλου με ανάκτηση θερμότητας» ή (γ) «Ατμοστρόβιλος συμπύκνωσης - απομάστευσης» του άρθρου 3 της Υ.Α. Δ5-ΗΛ/Γ/Φ1/οικ.15641/14.07.2009 (Β' 1420)	$\eta = 72\%$, $\eta_e = 35\%$, $\eta_{hr} = 81\%$
ΣΗΘΥΑ με χρήση Φυσικού Αερίου ισχύος > 1 MW και ≤ 5 MW λοιπών κατηγοριών του άρθρου 3 της Υ.Α. Δ5-ΗΛ/Γ/Φ1/οικ.15641/14.07.2009 (Β' 1420)	$\eta = 67\%$, $\eta_e = 35\%$, $\eta_{hr} = 81\%$

ΣΗΘΥΑ με χρήση Φυσικού Αερίου ισχύος > 5 MW και ≤ 10 MW για τις κατηγορίες (α) «Συνδυασμένος κύκλος αεριοστρόβιλου με ανάκτηση θερμότητας» ή (γ) «Ατμοστρόβιλος συμπύκνωσης - απομάστευσης» του άρθρου 3 της Υ.Α. Δ5-ΗΛ/Γ/Φ1/οικ.15641/14.07.2009 (Β' 1420)	$\eta=72\%$, $\eta_{hr}=81\%$	$\eta_e=35\%$
ΣΗΘΥΑ με χρήση Φυσικού Αερίου ισχύος > 5 MW και ≤ 10 MW λοιπών κατηγοριών του άρθρου 3 της Υ.Α. Δ5-ΗΛ/Γ/Φ1/οικ.15641/14.07.2009 (Β' 1420)	$\eta=67\%$, $\eta_{hr}=81\%$	$\eta_e=35\%$
ΣΗΘΥΑ με χρήση Φυσικού Αερίου ισχύος > 10 MW και ≤ 35MW για τις κατηγορίες (α) «Συνδυασμένος κύκλος αεριοστρόβιλου με ανάκτηση θερμότητας» ή (γ) «Ατμοστρόβιλος συμπύκνωσης - απομάστευσης» του άρθρου 3 της Υ.Α. Δ5-ΗΛ/Γ/Φ1/οικ.15641/14.07.2009 (Β' 1420)	$\eta=72\%$, $\eta_{hr}=81\%$	$\eta_e=35\%$
ΣΗΘΥΑ με χρήση Φυσικού Αερίου ισχύος > 10 MW και ≤ 35MW λοιπών κατηγοριών του άρθρου 3 της Υ.Α. Δ5-ΗΛ/Γ/Φ1/οικ.15641/14.07.2009 (Β' 1420)	$\eta=67\%$, $\eta_{hr}=81\%$	$\eta_e=35\%$
ΣΗΘΥΑ με χρήση Φυσικού Αερίου ισχύος > 35MW για τις κατηγορίες (α) «Συνδυασμένος κύκλος αεριοστρόβιλου με ανάκτηση θερμότητας» ή (γ) «Ατμοστρόβιλος συμπύκνωσης - απομάστευσης» του άρθρου 3 της Υ.Α. Δ5-ΗΛ/Γ/Φ1/οικ.15641/14.07.2009 (Β' 1420)	$\eta=72\%$, $\eta_{hr}=81\%$	$\eta_e = 35\%$
ΣΗΘΥΑ με χρήση Φυσικού Αερίου ισχύος > 35 MW λοιπών κατηγοριών του άρθρου 3 της Υ.Α. Δ5-ΗΛ/Γ/Φ1/οικ.15641/14.07.2009 (Β' 1420)	$\eta=67\%$, $\eta_{hr}=81\%$	$\eta_e=35\%$

ΜΤΦΑτ: Η ανά μήνα μέση μοναδιαία μικτή τιμή του Φυσικού Αερίου σε €/MWh Ανωτέρας Θερμογόνου Δύναμης (ΑΘΔ), η οποία περιλαμβάνει την τιμή πώλησης με το κόστος μεταφοράς και τον ειδικό φόρο κατανάλωσης (ΜΤΦΑμ ή ΜΤΦΑη) στην οποία προστίθεται και το μέσο κόστος CO₂ που αντιστοιχεί στην ηλεκτροπαραγωγή.

ΜΤΦΑμ: Η ανά μήνα μέση μοναδιαία τιμή πώλησης φυσικού αερίου για συμπαραγωγή σε €/MWh Ανωτέρας Θερμογόνου Δύναμης (ΑΘΔ) στους χρήστες φυσικού αερίου στην Ελλάδα, εξαιρούμενων των πελατών ηλεκτροπαραγωγής. Η τιμή αυτή ορίζεται με μέριμνα της Διεύθυνσης Πετρελαϊκής πολιτικής του ΥΠΕΚΑ και κοινοποιείται ανά μήνα στον ΛΑΓΗΕ.

ΜΤΦΑη: Η ανά μήνα μέση μοναδιαία τιμή πώλησης φυσικού αερίου σε €/MWh ανωτέρας θερμογόνου δύναμης (ΑΘΔ) στους χρήστες ΦΑ στην Ελλάδα οι οποίοι είναι πελάτες ηλεκτροπαραγωγής. Η τιμή αυτή ορίζεται με μέριμνα της Διεύθυνσης Πετρελαϊκής Πολιτικής του Υπουργείου Περιβάλλοντος Ενέργειας και Κλιματικής Αλλαγής και κοινοποιείται ανά μήνα στον ΛΑΓΗΕ.

Το μέσο κόστος CO₂ υπολογίζεται από την μαθηματική σχέση:

Μέσο Κόστος CO₂ (€/MWh) = 0.37*Μέση Τιμή Δικαιωμάτων CO₂ (€/tn)*η_e

Μέση Τιμή Δικαιωμάτων CO₂: Η ανά μήνα μέση τιμή των δικαιωμάτων CO₂ σε €/tn όπως προκύπτει από τα στοιχεία του ΕΕΧ (Energy Exchange). Η τιμή αυτή υπολογίζεται με μέριμνα του Γραφείου Εμπορίας Δικαιωμάτων Εκπομπών του ΥΠΕΚΑ και κοινοποιείται ανά μήνα στον ΛΑΓΗΕ.

Σε εφαρμογή των οριζομένων σχετικά με τον υπολογισμό του ΜΤΦΑτ κάθε παραγωγός κάτοχος μονάδας ΣΗΘΥΑ, υποβάλλει στο ΛΑΓΗΕ βεβαίωση από φορέα του Μητρώου Φορέων Πιστοποίησης, Επαλήθευσης και Επιθεώρησης του ΛΑΓΗΕ του Άρθρου 3 της Υ.Α. αριθ. Δ5-ΗΛ/Γ/Φ1/οικ.23278/23.11.2012 (Β' 3108), στην οποία βεβαιώνεται για την αντιστοιχη μονάδα ΣΗΘΥΑ εάν ο παραγωγός ως χρήστης Φυσικού Αερίου είναι πελάτης ηλεκτροπαραγωγής ή όχι.

Κάθε παραγωγός κάτοχος Μονάδας Συμπαγωγής υποβάλλει στο ΛΑΓΗΕ βεβαίωση από φορέα του Μητρώου Φορέων Πιστοποίησης, Επαλήθευσης και Επιθεώρησης του ΛΑΓΗΕ του Άρθρου 3 της Υ.Α. αριθ. Δ5-ΗΛ/Γ/Φ1/οικ.23278/23.11.2012 (Β' 3108) στην οποία καθορίζεται σε ποια από τις κατηγορίες του άρθρου 3 της ΥΑ Δ5-ΗΛ/Γ/Φ1/οικ.15641/14.07.2009(Β' 1420) εντάσσεται η μονάδα του.

Σε περίπτωση που τροποποιηθούν οι κατηγορίες του άρθρου 3 της ΥΑ Δ5-ΗΛ/Γ/Φ1/οικ.15641/14.07.2009 (Β' 1420), εξουσιοδοτείται ο Υπουργός Περιβάλλοντος Ενέργειας και Κλιματικής Αλλαγής να τροποποιήσει αναλόγως τις κατηγορίες και τις αντίστοιχες τιμές και συντελεστές των πινάκων Α και Β της παρούσας.

Στην περίπτωση που σε σταθμό ΣΗΘΥΑ του πίνακα Α η παραγόμενη θερμική ενέργεια είτε αξιοποιείται για την παραγωγή αγροτικών προϊόντων, και εφόσον η παραγωγή αγροτικών προϊόντων αποτελεί την κύρια δραστηριότητα του παραγωγού, είτε διατίθεται μέσω δικτύου τηλεθέρμανσης πόλεων, το σταθερό τμήμα της τιμής του πίνακα Α (τιμή εξαιρουμένου του ΠΤ) προσαυξάνεται κατά 15%. Σε περίπτωση που σε σταθμό ΣΗΘΥΑ του πίνακα Α τα καυσαέρια αξιοποιούνται για γεωργικούς σκοπούς, το σταθερό τμήμα της τιμής του πίνακα (τιμή εξαιρουμένου του ΠΤ) προσαυξάνεται κατά 20% και η προσαύξηση αυτή υπολογίζεται πλέον τυχόν προσαύξησης κατά τις διατάξεις του προηγούμενου εδαφίου.

Όπου στην υφιστάμενη νομοθεσία γίνεται αναφορά στις κατηγορίες α έως ιζ του πίνακα της παρούσας όπως αυτός ίσχυε προ της αντικατάστασής του από τον πίνακα Α, αυτή νοείται ως αναφορά στις κατηγορίες 1 έως 30 του πίνακα Α και η αντιστοιχισή γίνεται με βάση την περιγραφή της κάθε κατηγορίας.».

2. Στο τέλος του άρθρου 13 του ν. 3468/2006 προστίθενται παράγραφοι 10 και 11 ως εξής:

«10. Με απόφαση του Υπουργού Περιβάλλοντος, Ενέργειας και Κλιματικής Αλλαγής, που εκδίδεται μετά από γνώμη της ΡΑΕ, μπορεί να μεταβάλλεται και να εξειδικεύεται το σύνολο ή μέρος των στοιχείων του ανωτέρω πίνακα Α και ιδίως όσον αφορά στις τιμές και στην ειδικότερη κατηγοριοποίηση ανά τεχνολογία ΑΠΕ και ισχύ, καθώς και να καθορίζεται το σταθερό τμήμα και το μέγεθος Προσαρμογή Τιμής (ΠΤ) για τη ΣΗΘΥΑ με χρήση φυσικού αερίου.

Για τη μεταβολή και εξειδίκευση αυτή λαμβάνονται κυρίως υπόψη ο ενεργειακός σχεδιασμός και οι ανάγκες του ενεργειακού συστήματος, η διείσδυση των σταθμών του πίνακα Α της παραγράφου 1 στο ενεργειακό ισοζύγιο της χώρας, η πορεία επίτευξης των στόχων που καθορίζονται βάσει του άρθρου 1 και η μείωση του κόστους των τεχνολογιών. Η απόφαση της παρούσας αφορά σε σταθμούς που θα συνδεθούν στο Σύστημα ή το Δίκτυο μετά την παρέλευση δύο ημερολογιακών ετών από την παρέλευση του έτους έκδοσής της.

11. α) Για τις κατηγορίες 7, 8, 9, 11, 12, 13, 16 και 17 του πίνακα Α, τα επίπεδα συνολικής ισχύος σταθμών που τίθενται σε δοκιμαστική λειτουργία ή ενεργοποιείται η σύνδεσή τους μετά την 1.1.2014 και η παραγόμενη ενέργεια των οποίων θα αποζημιώνεται με τις τιμές του πίνακα αυτού έχουν ως ακολούθως:

αα) Κατηγορίες 7 και 8: στο Διασυνδεδεμένο Σύστημα συνολικά 100 MW, στο Μη Διασυνδεδεμένο Σύστημα συνολικά 10% επί της συνολικής εγκατεστημένης ισχύος κάθε ανεξάρτητου συστήματος,

ββ) Κατηγορία 9: 50 MW,

γγ) Κατηγορίες 11 έως 13: στο Διασυνδεδεμένο Σύστημα συνολικά 40 MW κατ' έτος και, εάν το σύνολο της ισχύος σταθμών που τίθενται σε δοκιμαστική λειτουργία ή ενεργοποιείται η σύνδεσή τους στο τέλος εκάστου έτους υπολείπεται των 40 MW, η διαφορά προσαυξάνει το επίπεδο συνολικής ισχύος των 40 MW του επόμενου έτους

δδ) Κατηγορίες 16 και 17: στο Διασυνδεδεμένο Σύστημα συνολικά 50 MW κατ' έτος και, εάν το σύνολο της ισχύος σταθμών που τίθενται σε δοκιμαστική λειτουργία ή ενεργοποιείται η σύνδεσή τους στο τέλος εκάστου έτους υπολείπεται των 50 MW, η διαφορά προσαυξάνει το επίπεδο συνολικής ισχύος των 50 MW του επόμενου έτους.

β) Τα ανωτέρω επίπεδα ισχύος (MW) μπορούν να αυξάνονται με απόφαση του Υπουργού Περιβάλλοντος, Ενέργειας και Κλιματικής Αλλαγής, που εκδίδεται μετά από γνώμη της ΡΑΕ λαμβάνοντας υπόψη τον ενεργειακό σχεδιασμό και τις ανάγκες του ενεργειακού συστήματος, την πορεία επίτευξης των στόχων που καθορίζονται βάσει του άρθρου 1, τη μείωση του κόστους των τεχνολογιών, και τη διαμόρφωση των τιμών του πίνακα Α της παραγράφου 1.

γ) Η παραγόμενη ενέργεια σταθμών οι οποίοι τίθενται σε δοκιμαστική λειτουργία ή ενεργοποιείται η σύνδεσή τους μετά την 1.1.2014 κατ' υπέρβαση των επιπέδων συνολικής ισχύος της παρούσας παραγράφου αποζημιώνεται με τιμή που προκύπτει στο πλαίσιο του Ημερήσιου Ενεργειακού Προγραμματισμού και της Εκκαθάρισης των Αποκλίσεων Παραγωγής - Ζήτησης, κατ' εφαρμογή του Κώδικα Συναλλαγών Ηλεκτρικής Ενέργειας του άρθρου 120 του ν. 4001/2011. Κατά παρέκκλιση των διατάξεων της περίπτωσης α) της παραγράφου 2 του άρθρου 143 του ν. 4001/2011, η τιμή με την οποία θα αποζημιώνεται η κατά το προηγούμενο εδάφιο παραγόμενη ενέργεια αποτελεί και την τιμή αποζημίωσης που καλείται να καταβάλλει ο Προμηθευτής ηλεκτρικής ενέργειας για την εν λόγω ποσότητα ενέργειας Α.Π.Ε. Η ισχύς των σταθμών της παρούσας περίπτωσης που αντιστοιχούν

στις υποπεριπτώσεις γγ' και δδ' της περίπτωσης α' προσμετράται στο αντίστοιχο επίπεδο συνολικής ισχύος του επόμενου έτους και, κατά το μέρος που δεν υφίσταται υπέρβαση του σχετικού επιπέδου συνολικής ισχύος για το έτος αυτό, η παραγόμενη ενέργεια των εν λόγω σταθμών αποζημιώνεται εφεξής με τις τιμές του πίνακα Α, όπως κάθε φορά ισχύει.

δ) Κατά παρέκκλιση της περίπτωσης α', με απόφαση του Υπουργού Περιβάλλοντος, Ενέργειας και Κλιματικής Αλλαγής, που εκδίδεται μετά από γνώμη της ΡΑΕ, δύνανται τα επίπεδα ισχύος των υποπεριπτώσεων γγ' και δδ' της περίπτωσης α' να επιμερίζονται στη βάση μειοδοτικής διαγωνιστικής διαδικασίας. Με την ίδια απόφαση καθορίζονται οι όροι και οι προϋποθέσεις, καθώς και λοιπά κριτήρια της διαγωνιστικής διαδικασίας για την υποβολή αιτημάτων βάσει τιμολόγησης της παραγόμενης ηλεκτρικής ενέργειας.

3. Η παράγραφος 3 άρθρου 13 του ν. 3468/2006 τροποποιείται ως ακολούθως:
- «3. Για την τιμολόγηση της διαθεσιμότητας ισχύος Υβριδικών Σταθμών που συνδέονται στο Δίκτυο Μη Διασυνδεδεμένων Νησιών, της ηλεκτρικής ενέργειας που απορροφούν οι σταθμοί αυτοί από το Δίκτυο Μη Διασυνδεδεμένων Νησιών, καθώς και της ηλεκτρικής ενέργειας που οι Υβριδικοί Σταθμοί εγχέουν στο Δίκτυο αυτό, ισχύουν τα ακόλουθα:
- α) Η διαθεσιμότητα ισχύος των μονάδων ελεγχόμενης παραγωγής του Υβριδικού Σταθμού που συνδέεται στο Δίκτυο Μη Διασυνδεδεμένου Νησιού τιμολογείται, σε μηνιαία βάση, σε ευρώ ανά μεγαβάτ εγγυημένης ισχύος (€/MW). Η εγγυημένη ισχύς, οι χρονικές περίοδοι κατά τις οποίες παρέχεται αυτή, καθώς και η τιμή με βάση την οποία τιμολογείται η διαθεσιμότητα ισχύος, καθορίζονται στην άδεια παραγωγής του Υβριδικού Σταθμού. Για την τιμολόγηση διαθεσιμότητας ισχύος λαμβάνεται υπόψη το εκτιμώμενο κόστος κατασκευής και το σταθερό κόστος λειτουργίας νεοεισερχόμενου συμβατικού σταθμού παραγωγής στο Αυτόνομο Ηλεκτρικό Σύστημα του Μη Διασυνδεδεμένου Νησιού. Το τίμημα που λαμβάνει ο Παραγωγός για τη διαθεσιμότητα των μονάδων ελεγχόμενης παραγωγής Υβριδικού Σταθμού δεν μπορεί να υπολείπεται του τιμήματος που καταβάλλεται για τη διαθεσιμότητα των μονάδων του νεοεισερχόμενου συμβατικού σταθμού παραγωγής, με αντίστοιχη ισχύ.
- Ως νεοεισερχόμενος συμβατικός σταθμός παραγωγής στο Αυτόνομο Ηλεκτρικό Σύστημα Μη Διασυνδεδεμένου Νησιού, νοείται ο σταθμός παραγωγής ηλεκτρικής ενέργειας με χρήση συμβατικών καυσίμων, που λογίζεται ότι κατασκευάζεται κατά το χρόνο εξέτασης της αίτησης για τη χορήγηση άδειας παραγωγής ηλεκτρικής ενέργειας από Υβριδικό Σταθμό, με σκοπό την απρόσκοπτη ηλεκτροδότηση του Μη Διασυνδεδεμένου Νησιού, κατά τα προβλεπόμενα στον Κώδικα Διαχείρισης Μη Διασυνδεδεμένων Νησιών.
- β) Η τιμή, με βάση την οποία τιμολογείται η ηλεκτρική ενέργεια που παράγεται από τις μονάδες ελεγχόμενης παραγωγής Υβριδικού Σταθμού που αξιοποιούν την αποθηκευμένη ενέργεια στο σύστημα αποθήκευσής του και εγχέεται στο Δίκτυο του Μη Διασυνδεδεμένου Νησιού, καθορίζεται στην άδεια παραγωγής του Υβριδικού Σταθμού. Ο καθορισμός αυτός γίνεται με

βάση το μέσο οριακό μεταβλητό κόστος παραγωγής ηλεκτρικής ενέργειας που εκτιμάται ότι έχουν, κατά το χρόνο έκδοσης της άδειας παραγωγής, οι συμβατικές μονάδες του Αυτόνομου Ηλεκτρικού Συστήματος για την κάλυψη της ζήτησης ηλεκτρικής ενέργειας του Μη Διασυνδεδεμένου Νησιού, η οποία καλύπτεται εν προκειμένω από τις ανωτέρω μονάδες ελεγχόμενης παραγωγής του Υβριδικού Σταθμού. Η τιμή που ορίζεται στο πρώτο εδάφιο δεν μπορεί να είναι κατώτερη από την τιμή με την οποία τιμολογείται η ηλεκτρική ενέργεια που απορροφά ο Υβριδικός Σταθμός από το Δίκτυο για την πλήρωση του συστήματος αποθήκευσής του, προσαυξημένη με ποσοστό 25%. Επιπλέον της τιμής που ορίζεται στο πρώτο εδάφιο, στην άδεια παραγωγής καθορίζεται ελάχιστη τιμή για την ηλεκτρική ενέργεια που παράγεται από τις μονάδες ελεγχόμενης παραγωγής Υβριδικού Σταθμού που αξιοποιούν την αποθηκευμένη ενέργεια στο σύστημα αποθήκευσής του και εγχέεται στο Δίκτυο του Μη Διασυνδεδεμένου Νησιού. Ο προηγούμενος καθορισμός γίνεται με βάση την τιμή αποζημίωσης για αιολικούς σταθμούς της κατηγορίας 3 του Πίνακα Α του παρόντος άρθρου, επαυξημένη κατά 50%, ώστε να καλύπτονται οι απώλειες ενέργειας στον κύκλο αποθήκευσης του υβριδικού σταθμού.

γ) Η τιμή, με βάση την οποία τιμολογείται το σύνολο της ηλεκτρικής ενέργειας που απορροφά ο Υβριδικός Σταθμός από το Δίκτυο του Μη Διασυνδεδεμένου Νησιού για την πλήρωση του συστήματος αποθήκευσής του, καθορίζεται στην άδεια παραγωγής του Υβριδικού Σταθμού. Ο καθορισμός της τιμής αυτής γίνεται με βάση το μέσο μεταβλητό κόστος παραγωγής των μονάδων βάσης του Αυτόνομου Ηλεκτρικού Συστήματος του Μη Διασυνδεδεμένου Νησιού κατά το χρόνο έκδοσης της άδειας παραγωγής.

δ) Το σύνολο της ηλεκτρικής ενέργειας που οι μονάδες ΑΠΕ Υβριδικού Σταθμού εγχέουν απευθείας στο Δίκτυο του Μη Διασυνδεδεμένου Νησιού, τιμολογείται κατά τα οριζόμενα στην παράγραφο 1, ανάλογα με το είδος του σταθμού Α.Π.Ε.

ε) Η ηλεκτρική ενέργεια που παράγεται από τις μονάδες ΑΠΕ του Υβριδικού Σταθμού και εγχέεται απευθείας στο Δίκτυο Μη Διασυνδεδεμένου Νησιού, μπορεί να συμψηφίζεται με την ενέργεια που απορροφά από το Δίκτυο αυτό ο Υβριδικός Σταθμός για την πλήρωση των συστημάτων αποθήκευσής του. Το δικαίωμα συμψηφισμού αναγνωρίζεται μετά από σχετική αίτηση του παραγωγού και αναγράφεται στην οικεία άδεια παραγωγής κατά την έκδοση ή την τροποποίηση της άδειας αυτής. Στην περίπτωση αυτή, η τιμολόγηση των περιπτώσεων γ' και δ', αφορά την ηλεκτρική ενέργεια που υπολογίζεται ότι απορροφάται ή εγχέεται στο Δίκτυο, μετά τον ανωτέρω συμψηφισμό, όπως ρητά αναγράφεται στην οικεία άδεια παραγωγής.

στ) Η ετήσια αναπροσαρμογή της τιμής, με βάση την οποία τιμολογείται η ηλεκτρική ενέργεια που παράγεται από τις μονάδες ελεγχόμενης παραγωγής Υβριδικού Σταθμού που αξιοποιούν την αποθηκευμένη ενέργεια στο σύστημα αποθήκευσής του και εγχέεται στο Δίκτυο του Μη Διασυνδεδεμένου Νησιού, καθορίζεται στην άδεια παραγωγής. Ο καθορισμός γίνεται με τη χρήση συντελεστή (Συντελεστής Ρήτηρας Πετρελαίου) ο οποίος περιλαμβάνει αποκλειστικά τις μεταβολές των διεθνών τιμών του πετρελαίου Brent.»

4. Η παράγραφος 7 του άρθρου 13 του ν. 3468/2006 τροποποιείται ως ακολούθως:
«7. Με απόφαση της ΡΑΕ θα αναπροσαρμόζονται κατά τα οριζόμενα στις περιπτώσεις α', β' και γ' της παραγράφου 3 ανά πενταετία η τιμή της ηλεκτρικής ενέργειας που παράγεται ή απορροφάται από Υβριδικό Σταθμό Α.Π.Ε. και ανά δεκαετία η τιμή της διαθεσιμότητας ισχύος του Υβριδικού Σταθμού Α.Π.Ε. διακριτά για κάθε αυτόνομο σύστημα. Οι άδειες που θα χορηγούνται θα αναφέρονται στις τιμές που ισχύουν κατά το χρόνο χορήγησής τους.».
5. Για τις περιπτώσεις Υβριδικών Σταθμών Α.Π.Ε. για τους οποίους έχει ήδη εκδοθεί άδεια παραγωγής η ΡΑΕ οφείλει, μετά από αίτημα των ενδιαφερομένων και εντός 3 μηνών από την έναρξη ισχύος της παρούσας παραγράφου, να τροποποιήσει την άδεια σύμφωνα με τα προβλεπόμενα στην περίπτωση 3.

ΥΠΟΠΑΡΑΓΡΑΦΟΣ Π.6: ΤΡΟΠΟΠΟΙΗΣΗ ΤΟΥ ΑΡΘΡΟΥ 27Α ΤΟΥ Ν.3734/2009

Στο τέλος του άρθρου 27Α του ν. 3734/2009 (Α' 8) προστίθεται παράγραφος 10 ως εξής:

«10. α) Το επίπεδο συνολικής ισχύος σταθμών που τίθενται σε δοκιμαστική λειτουργία ή ενεργοποιείται η σύνδεσή τους μετά την 1.1.2014 και η παραγόμενη ενέργεια των οποίων θα αποζημιώνεται με τις τιμές του πίνακα της παραγράφου 3, όπως κάθε φορά ισχύει, ανέρχεται σε 200 MW ανά έτος μέχρι και το έτος 2020. Εάν το σύνολο της ισχύος σταθμών που τίθενται σε δοκιμαστική λειτουργία ή ενεργοποιείται η σύνδεσή τους στο τέλος εκάστου έτους υπολείπεται των 200 MW, η διαφορά προσαυξάνει το επίπεδο συνολικής ισχύος των 200 MW του επόμενου έτους.

β) Ειδικά το επίπεδο συνολικής ισχύος σταθμών που έχουν ενταχθεί στη διαδικασία αδειοδότησης κατά την έννοια του άρθρου 9 του ν. 3775/2009 και σταθμών που έχουν ενταχθεί στη Διαδικασία Στρατηγικών Επενδύσεων του ν. 3894/2010 και η παραγόμενη ενέργεια των οποίων θα αποζημιώνεται με τις τρέχουσες τιμές, ανέρχεται σε 300 MW μέχρι και το έτος 2020. Η εν λόγω αποζημίωση της παραγόμενης ενέργειας αναφέρεται σε επίπεδο συνολικής υλοποιηθείσας ισχύος του εκάστοτε επενδυτικού σχεδίου που δεν υπερβαίνει το 58% της συνολικής εντεταγμένης ισχύος ανά επενδυτικό σχέδιο.

γ) Τα επίπεδα ισχύος (MW) της περίπτωσης α' μπορούν να αναπροσαρμόζονται με απόφαση του Υπουργού Περιβάλλοντος, Ενέργειας και Κλιματικής Αλλαγής, που εκδίδεται μετά από γνώμη της ΡΑΕ και αφορά το επόμενο της έκδοσής της έτος, λαμβάνοντας υπόψη τις κατευθύνσεις του ενεργειακού σχεδιασμού και τις ανάγκες του ενεργειακού συστήματος, την πορεία επίτευξης των στόχων που καθορίζονται βάσει του άρθρου 1 του ν. 3468/2006, τη μείωση του κόστους των τεχνολογιών και τη διαμόρφωση των τιμών του πίνακα της παραγράφου 3, όπως κάθε φορά ισχύει.

δ) Η παραγόμενη ενέργεια σταθμών οι οποίοι τίθενται σε δοκιμαστική λειτουργία ή ενεργοποιείται η σύνδεσή τους μετά την 1.1.2014 καθ' υπέρβαση

των επιπέδων συνολικής ισχύος της παρούσας αποζημιώνεται με τιμή που προκύπτει στο πλαίσιο του Ημερήσιου Ενεργειακού Προγραμματισμού και της Εκκαθάρισης των Αποκλίσεων Παραγωγής – Ζήτησης, κατ' εφαρμογή του Κώδικα Συναλλαγών Ηλεκτρικής Ενέργειας του άρθρου 120 του ν. 4001/2011. Η ισχύς των σταθμών της παρούσας περίπτωσης προσμετράται στο επίπεδο συνολικής ισχύος του επόμενου έτους και, κατά το μέρος που δεν υφίσταται υπέρβαση του επιπέδου συνολικής ισχύος για το έτος αυτό, η παραγόμενη ενέργεια των εν λόγω σταθμών αποζημιώνεται εφεξής με τις τιμές του πίνακα της παραγράφου 3, όπως κάθε φορά ισχύει.

ε) Κατά παρέκκλιση της περίπτωσης α', με απόφαση του Υπουργού Περιβάλλοντος, Ενέργειας και Κλιματικής Αλλαγής, που εκδίδεται μετά από γνώμη της ΡΑΕ, δύναται το επίπεδο των 200 MW της περίπτωσης α' να επιμερίζεται στη βάση μειοδοτικής διαγωνιστικής διαδικασίας. Με την ίδια απόφαση καθορίζονται οι όροι και οι προϋποθέσεις, καθώς και λοιπά κριτήρια της διαγωνιστικής διαδικασίας για την υποβολή αιτημάτων βάσει τιμολόγησης της παραγόμενης ηλεκτρικής ενέργειας.»

ΥΠΟΠΑΡΑΓΡΑΦΟΣ Π.7: ΕΠΙΣΤΡΟΦΗ ΕΓΓΥΗΤΙΚΩΝ ΕΠΙΣΤΟΛΩΝ

1. Εγγυητικές επιστολές που προσκομίστηκαν πριν από την υπογραφή Συμβάσεων Σύνδεσης για σταθμούς παραγωγής ηλεκτρικής ενέργειας από ΑΠΕ, πλην φωτοβολταϊκών σταθμών, επιστρέφονται μετά από υπεύθυνη δήλωση του ενδιαφερομένου επενδυτή προς τον αρμόδιο διαχειριστή, η οποία υποβάλλεται εντός αποκλειστικής προθεσμίας δύο μηνών από την έναρξη ισχύος της παρούσας παραγράφου, ότι δε θα προχωρήσει στην υλοποίηση του σταθμού. Με την υποβολή της ανωτέρω υπεύθυνης δήλωσης λύονται αυτοδικαίως οι σχετικές συμβάσεις πώλησης και σύνδεσης του σταθμού στο Δίκτυο, συμπεριλαμβανομένου και του Δικτύου των Μη Διασυνδεδεμένων Νησιών ή το Σύστημα. Ο αρμόδιος διαχειριστής και ο Λειτουργός της Αγοράς Ηλεκτρικής Ενέργειας τηρούν μητρώο των σταθμών για τους οποίους λύονται οι συμβάσεις πώλησης και σύνδεσης στο Δίκτυο κατά τα προβλεπόμενα στην παρούσα περίπτωση.
2. Μετά από υπεύθυνη δήλωση του ενδιαφερομένου επενδυτή προς τον αρμόδιο διαχειριστή ότι δεν θα προχωρήσει στην υλοποίηση σταθμού παραγωγής ηλεκτρικής ενέργειας από ΑΠΕ, πλην φωτοβολταϊκών σταθμών, η οποία υποβάλλεται εντός αποκλειστικής προθεσμίας δύο (2) μηνών από την έναρξη ισχύος της παρούσας παραγράφου, επιστρέφονται ποσά που έχουν καταβληθεί στον αρμόδιο διαχειριστή στο πλαίσιο της οικείας Σύμβασης Σύνδεσης και αντιστοιχούν στο μέρος των έργων σύνδεσης που δεν έχει υλοποιηθεί μέχρι την ημερομηνία υποβολής της εν λόγω υπεύθυνης δήλωσης. Με την υποβολή της ανωτέρω υπεύθυνης δήλωσης λύονται αυτοδικαίως οι σχετικές συμβάσεις πώλησης και σύνδεσης του σταθμού στο Σύστημα ή το Δίκτυο συμπεριλαμβανομένου και του Δικτύου των Μη Διασυνδεδεμένων Νησιών. Ο αρμόδιος διαχειριστής και ο Λειτουργός της Αγοράς Ηλεκτρικής Ενέργειας τηρούν μητρώο των σταθμών του προηγούμενου εδαφίου.

ΥΠΟΠΑΡΑΓΡΑΦΟΣ ΙΓ.8: ΜΕΤΑΒΑΤΙΚΕΣ, ΤΡΟΠΟΠΟΙΟΥΜΕΝΕΣ ΚΑΙ ΚΑΤΑΡΓΟΥΜΕΝΕΣ ΔΙΑΤΑΞΕΙΣ

1. Η περίπτωση γ της παραγράφου 1 και η παράγραφος 6 του άρθρου 13 του ν. 3468/2006 καταργούνται.
2. Η περίπτωση β' του παραγράφου 5 του άρθρου 27 Α του ν. 3734/2009 καταργείται.
3. Η παράγραφος 4 του άρθρου 3 της από 4.6.2009 κοινής υπουργικής απόφασης με θέμα «Ειδικό Πρόγραμμα Ανάπτυξης Φωτοβολταϊκών Συστημάτων σε κτιριακές εγκαταστάσεις και ιδίως σε δώματα και στέγες κτιρίων» (Β' 1079/2009) καταργείται.
4. Η περίπτωση 1 της υποπαραγράφου Ι.2 της παραγράφου Ι του πρώτου άρθρου του ν. 4093/2012 (Α' 222) και η περίπτωση 8 της υποπαραγράφου Ι.4 της παραγράφου Ι του πρώτου άρθρου του ν. 4152/2013 (Α' 107) καταργούνται από την ημερομηνία έναρξης ισχύος της υποπαραγράφου ΙΓ.1.
5. Στο τέταρτο εδάφιο της παραγράφου 13 του άρθρου 8, του ν. 3468/2006 (Α' 129), διαγράφεται το κείμενο της δεύτερης παύλας: «0,5MW για σταθμούς ηλεκτροπαραγωγής με χρήση βιομάζας, βιοαερίου και βιοκαυσίμων».
6. Οι παράγραφοι 1 έως 4 του άρθρου 55 του ν. 4223/2013 (Α' 287) καταργούνται.
7. Η υπουργική απόφαση με αρ. πρωτ. Υ.Α.Π.Ε./Φ1/2300/οικ.16932/9.8.2012 (Β' 2317) «Αναστολή διαδικασίας αδειοδότησης και χορήγησης προσφορών σύνδεσης για φωτοβολταϊκούς σταθμούς, λόγω κάλυψης των στόχων που έχουν τεθεί με την απόφαση Α.Υ./Φ1/οικ.19598/01.10.2010 του Υπουργού Π.Ε.Κ.Α.» καταργείται. Αιτήσεις προς τον Διαχειριστή του Δικτύου για χορήγηση Προσφορών Σύνδεσης σε φωτοβολταϊκούς σταθμούς του άρθρου 4 του ν. 3468/2006 που κατελήφθησαν από την αναστολή χορήγησης προσφορών σύνδεσης, βάσει της υπουργικής απόφασης του προηγούμενου εδαφίου, και παρέμειναν σε εκκρεμότητα χωρίς να έχουν ενδιάμεσα αποσυρθεί από τους ενδιαφερόμενους, θεωρούνται ότι βρίσκονται σε ισχύ εφόσον ο φορέας της αίτησης εξακολουθεί να υφίσταται νομίμως και επανεπιβεβαιώσει εγγράφως το ενδιαφέρον του προς τον Διαχειριστή του Δικτύου, εντός αποκλειστικής προθεσμίας δύο (2) μηνών από την έναρξη ισχύος της παρούσας παραγράφου. Εάν παρέλθει άπρακτη η προθεσμία του προηγούμενου εδαφίου ο Διαχειριστής του Δικτύου θέτει τις σχετικές αιτήσεις στο αρχείο.
8. Με την επιφύλαξη των διατάξεων της παραγράφου 2 του άρθρου 12 του ν. 3468/2006 και των διατάξεων της υποπαραγράφου ΙΓ.4. της παρούσας παραγράφου, μετά τη λήξη των οικείων συμβάσεων πώλησης ενέργειας, εάν βρίσκεται σε ισχύ άδεια παραγωγής όπου απαιτείται, η παραγόμενη ενέργεια από σταθμούς ΑΠΕ και ΣΗΘΥΑ εγχέεται στο ηλεκτρικό Σύστημα/ Δίκτυο με όρους λειτουργίας συστήματος και αγοράς. Με απόφαση του Υπουργού Περιβάλλοντος, Ενέργειας και Κλιματικής Αλλαγής, που εκδίδεται μετά από γνώμη της ΡΑΕ, δύνανται να ρυθμίζεται κάθε αναγκαία λεπτομέρεια για την εφαρμογή των διατάξεων της παρούσης περίπτωσης.

9. Ο ΛΑΓΗΕ για το Διασυνδεδεμένο Σύστημα και ο ΔΕΔΔΗΕ για τα Μη Διασυνδεδεμένα Νησιά καταρτίζουν πίνακα με τις τιμές αποζημίωσης της παραγόμενης ενέργειας όλων των σταθμών ΑΠΕ καθώς και το σταθερό τμήμα των τιμών αποζημίωσης όλων των σταθμών ΣΗΘΥΑ που βρίσκονται σε λειτουργία όπως αυτές/αυτά διαμορφώνονται μετά την εφαρμογή των διατάξεων της παρούσας παραγράφου. Οι δύο πίνακες καταρτίζονται εντός χρονικού διαστήματος 4 μηνών από την έναρξη ισχύος της παρούσας παραγράφου και επικαιροποιούνται κατ' ελάχιστον έως τον έκτο και δωδέκατο μήνα κάθε έτους. Οι πίνακες γνωστοποιούνται στη ΡΑΕ και στο Υπουργείο Περιβάλλοντος Ενέργειας και Κλιματικής Αλλαγής με ηλεκτρονικό ή άλλο πρόσφορο τρόπο και τα στοιχεία τους, κατά περίπτωση, καταχωρίζονται στα Μητρώα που καταρτίζονται σύμφωνα με τις διατάξεις της παραγράφου 2 του άρθρου 5 και της παραγράφου 14 του άρθρου 8 του ν. 3468/2006.
10. Το τελευταίο εδάφιο της παραγράφου 5 του άρθρου 4 της υπουργικής απόφασης με αρ. πρωτ. ΥΑΠΕ/Φ1/οικ.24839/25.11.2010 (Β'1901) αντικαθίσταται ως εξής:
«Επιτρέφεται, επίσης, σε κάθε περίπτωση ακύρωσης τυχόν, απαιτούμενης στο πλαίσιο της αδειοδοτικής διαδικασίας, άδειας ή έγκρισης με δικαστική απόφαση ή σε περίπτωση μη χορήγησης απαιτούμενης άδειας ή έγκρισης στη βάση εφαρμογής περιορισμών που θέτει μεταγενέστερο του χρόνου υποβολής της εγγυητικής επιστολής θεσμικό πλαίσιο.»
11. Το τελευταίο εδάφιο της περίπτωσης β' της παραγράφου 6 του άρθρου 15 του ν. 3851/2010 καταργείται.
12. Το τελευταίο εδάφιο της περίπτωσης 3 της υποπαραγράφου Ι.1 της παραγράφου Ι του πρώτου άρθρου του ν. 4152/2013 αντικαθίσταται ως εξής:
«Η ισχύς της παρούσας περίπτωσης αρχίζει από την 1η Ιανουαρίου 2015».
13. Το τελευταίο εδάφιο της περίπτωσης 4 της υποπαραγράφου Ι.1 της παραγράφου Ι του πρώτου άρθρου του ν. 4152/2013 αντικαθίσταται ως εξής:
«Η ισχύς της παρούσας περίπτωσης αρχίζει από την 1η Ιανουαρίου 2015».
14. Το τελευταίο εδάφιο της περίπτωσης 3 της υποπαραγράφου Ι.2 της παραγράφου Ι του πρώτου άρθρου του ν. 4152/2013 αντικαθίσταται ως εξής:
«Ειδικά για το έτος 2014 δεν γεννάται υποχρέωση για την καταβολή του τέλους της περίπτωσης 1 για τις άδειες του προηγούμενου εδαφίου.»
15. Η παράγραφος 1 του άρθρου 14Α του ν. 3468/2006 (Α' 129) αντικαθίσταται ως εξής:
«Επιτρέπεται η εγκατάσταση φωτοβολταϊκών σταθμών και σταθμών μικρών ανεμογεννητριών από αυτοπαραγωγούς σε εγκαταστάσεις τους που συνδέονται στο Δίκτυο. Για τις περιοχές που χαρακτηρίζονται από τη ΡΑΕ ως περιοχές με κορεσμένα δίκτυα, σύμφωνα με τη διαδικασία των δύο τελευταίων εδαφίων της περίπτωσης α' της παρ. 5 του άρθρου 3 για την εφαρμογή του προηγούμενου εδαφίου, ο Διαχειριστής του Δικτύου μπορεί να θέτει περιορισμούς στην απορροφώμενη ισχύ για λόγους ασφάλειας της λειτουργίας του Δικτύου ή του Διασυνδεδεμένου Συστήματος. Με απόφαση του Υπουργού Περιβάλλοντος, Ενέργειας και Κλιματικής Αλλαγής, μετά από εισήγηση του Διαχειριστή και γνώμη της Ρ.Α.Ε, καθορίζονται το τρόπος με

τον οποίο θα γίνεται ο συμψηφισμός της παραγόμενης και της καταναλισκόμενης ενέργειας και ειδικότερα οι χρεώσεις που θα περιλαμβάνονται στον συμψηφισμό, το χρονικό διάστημα εντός του οποίου θα υπολογίζεται ο συμψηφισμός της παραγόμενης ενέργειας με την καταναλισκόμενη ενέργεια στις εγκαταστάσεις του αυτοπαραγωγού που τροφοδοτεί ο σταθμός, ο τύπος, το περιεχόμενο και η διαδικασία κατάρτισης των συμβάσεων συμψηφισμού ηλεκτρικής ενέργειας, καθώς και κάθε ειδικότερο θέμα ή άλλη αναγκαία λεπτομέρεια για την εφαρμογή των διατάξεων της παρούσας. Το πλεόνασμα ενέργειας που προκύπτει από το συμψηφισμό του προηγούμενου εδαφίου διοχετεύεται στο Δίκτυο χωρίς υποχρέωση για οποιαδήποτε αποζημίωση στον αυτοπαραγωγό. Με την ανωτέρω απόφαση μπορεί να διαφοροποιείται ο τρόπος συμψηφισμού βάσει του μεγέθους των σταθμών, του επιπέδου τάσης σύνδεσης και των ειδικότερων χαρακτηριστικών των τιμολογίων κατανάλωσης. Με την ανωτέρω απόφαση καθορίζεται και η μοναδιαία τιμή με την οποία θα υπολογίζεται η αποζημίωση για το πλεόνασμα της ενέργειας η οποία θα καταβάλλεται από τους Προμηθευτές, υπέρ του Ειδικού Λογαριασμού του άρθρου 40 του ν. 2773/1999 (ΦΕΚ Α' 286)».

16. Στο τέλος του άρθρου 8 του ν. 3468/2006 (Α'129), προστίθεται παράγραφος 17 ως ακολούθως:

«17. Στην κοινή απόφαση που εκδίδεται κατ' εξουσιοδότηση των διατάξεων της παραγράφου 9 του άρθρου 20 του ν. 3982/2011 (Α'143) συμπεριλαμβάνονται και τα έργα και δραστηριότητες παραγωγής ενέργειας με χρήση ανανεώσιμων πηγών, για την κατάταξή τους σε κατηγορίες, ανάλογα με τους βαθμούς όχλησης, που αναφέρονται στα πολεοδομικά διατάγματα.»

17. Το άρθρο 3 «Μεταφορά θέσης εγκατάστασης» του ν. 4203/2013 (Α'235) αντικαθίσταται ως εξής:

«1. Σε περιπτώσεις όπου, μετά τη χορήγηση της άδειας παραγωγής ή της Προσφοράς Σύνδεσης για σταθμό παραγωγής ηλεκτρικής ενέργειας από Α.Π.Ε. ή ΣΗΘΥΑ των άρθρων 3 και 4 του ν. 3468/2006 αντίστοιχα, μεταβάλλεται το νομικό ή κανονιστικό πλαίσιο χωροθέτησης με αποτέλεσμα να μην είναι δυνατή η εγκατάσταση του σταθμού στη θέση που είχε αρχικά προβλεφθεί, είναι δυνατή η άπαξ μεταβολή του τόπου εγκατάστασης, μετά από αίτημα του ενδιαφερομένου για τροποποίηση της άδειας παραγωγής ή της Προσφοράς Σύνδεσης αντίστοιχα.

2. Η νέα θέση εγκατάστασης πρέπει να είναι εντός των ορίων της οικείας Περιφέρειας, στην οποία βρισκόταν η αρχική θέση εγκατάστασης και στην οποία δεν είναι δυνατή πλέον η εγκατάσταση του σταθμού για τους λόγους που αναφέρονται στην ανωτέρω παράγραφο.

3. Η μεταφορά της θέσης εγκατάστασης πραγματοποιείται κατόπιν αιτήσεως από τον ενδιαφερόμενο προς την οικεία αποκεντρωμένη Διοίκηση στα όρια της οποίας εγκαθίσταται ο σταθμός και έκδοσης απόφασης για την μεταφορά της θέσης εγκατάστασης. Η αίτηση πρέπει να συνοδεύεται από νόμιμο αποδεικτικό στοιχείο αποκλειστικής χρήσης του γηπέδου και κάθε άλλου ακινήτου που συνδέεται με την κατασκευή και την λειτουργία του σταθμού. Η

απόφαση της παρούσας παραγράφου κοινοποιείται στον αρμόδιο Διαχειριστή.

4. Στις περιπτώσεις του παρόντος άρθρου συνεχίζεται η διαδικασία υλοποίησης της επένδυσης κατόπιν της κατά προτεραιότητα έκδοσης ή τροποποίησης των σχετικών αδειών και εγκρίσεων, καθώς και της Προσφοράς Όρων Σύνδεσης από τον αρμόδιο Διαχειριστή ανεξαρτήτως τεχνολογίας Α.Π.Ε. ή ΣΗΘΥΑ και ανάλογης κατά προτεραιότητα σύναψης ή τροποποίησης των Συμβάσεων Σύνδεσης και Πώλησης. Η έκδοση ή τροποποίηση των αδειών, εγκρίσεων και Προσφορών καθώς και η σύναψη ή τροποποίηση των Συμβάσεων του προηγούμενου εδαφίου γίνεται εντός αποκλειστικής προθεσμίας εξήντα (60) ημερών από την ημερομηνία υποβολής του σχετικού αιτήματος.

5. Η σύμβαση πώλησης ηλεκτρικής ενέργειας για τους φωτοβολταϊκούς σταθμούς που επιίπουν στις διατάξεις του παρόντος άρθρου συνάπτεται για είκοσι (20) έτη, συνομολογείται με τιμή αναφοράς που αναγράφεται στον πίνακα του άρθρου 27Α του ν. 3734/2009 και αντιστοιχεί στην τιμή που ισχύει κατά την ημερομηνία έναρξης της δοκιμαστικής λειτουργίας ή, αν δεν προβλέπεται περίοδος δοκιμαστικής λειτουργίας, κατά την ημερομηνία ενεργοποίησης της σύνδεσης του σταθμού, προσαυξημένη κατά 10%.

6. Στο χρονικό διάστημα των τριάντα (30) μηνών του άρθρου 3 του ν. 3468/2006 δεν υπολογίζεται το χρονικό διάστημα που μεσολαβεί από τη μεταβολή του νομικού ή κανονιστικού πλαισίου χωροθέτησης της παραγράφου 1 μέχρι την έκδοση της απόφασης για την μεταφορά της θέσης εγκατάστασης της παραγράφου 3.»

18. Στο άρθρο 82 του ν. 4001/2011 προστίθεται παράγραφος 4 ως εξής:
«4. Πελάτες που είχαν καταταγεί στην κατηγορία Μεγάλων Πελατών, κατά την έννοια της περίπτωσης ιζ' της παραγράφου 2 του άρθρου 2, έως την 31 Δεκεμβρίου 2012, παραμένουν στην κατηγορία αυτή έως και την 31η Δεκεμβρίου 2015.».

ΥΠΟΠΑΡΑΓΡΑΦΟΣ Π.9.: ΚΑΘΟΡΙΣΜΟΣ ΤΙΜΟΛΟΓΙΩΝ ΕΥΔΑΠ

1. Η παράγραφος 3 του άρθρου πέμπτου του ν. 4117/2013 (Α' 29) αντικαθίσταται ως εξής:
«3. Α. Η παράγραφος 1 του άρθρου 3 του ν. 2744/1999 (Α' 222), με την οποία αντικαταστάθηκαν οι παράγραφοι 1 και 2 του άρθρου 19 του ν. 1068/1980 (Α' 190), αντικαθίσταται ως εξής:
«1. Τα τιμολόγια των υπηρεσιών ύδρευσης και αποχέτευσης για τις διάφορες κατηγορίες καταναλωτών και χρηστών καθορίζονται με κοινές αποφάσεις των Υπουργών Οικονομικών, και Περιβάλλοντος, Ενέργειας και Κλιματικής Αλλαγής, στο πλαίσιο εφαρμογής της τιμολογιακής πολιτικής του Υπουργείου Περιβάλλοντος, Ενέργειας και Κλιματικής Αλλαγής σύμφωνα με το άρθρο 8 παρ.3 του π.δ. 51/2007 (Α' 54), κατόπιν σχετικής εισήγησης του Ειδικού Γραμματέα Υδάτων. Οι αποφάσεις αυτές έχουν πενταετή διάρκεια και εκδίδονται στο τέλος κάθε περιόδου για κάθε επόμενη πενταετία.»

2. Η παράγραφος 2 του άρθρου 3 του ν. 2744/1999 (Α' 222) τροποποιείται ως εξής:

«2. Η προβλεπόμενη στο άρθρο αυτό υπουργική απόφαση εκδίδεται από τους Υπουργούς Οικονομικών και Περιβάλλοντος, Ενέργειας και Κλιματικής Αλλαγής στο πλαίσιο εφαρμογής της τιμολογιακής πολιτικής του Υπουργείου Περιβάλλοντος, Ενέργειας και Κλιματικής Αλλαγής σύμφωνα με το άρθρο 8 παρ. 3 του π.δ. 51/2007 (Α' 54) και κατόπιν σχετικής εισήγησης του Ειδικού Γραμματέα Υδάτων.»

ΥΠΟΠΑΡΑΓΡΑΦΟΣ Π.10: ΚΑΘΟΡΙΣΜΟΣ ΤΙΜΟΛΟΓΙΩΝ ΕΥΑΘ

Το άρθρο 21 του ν. 2937/2001 (Α' 169) αντικαθίσταται ως εξής:

«Άρθρο 21

1. Τα τιμολόγια των υπηρεσιών ύδρευσης και αποχέτευσης για τις διάφορες κατηγορίες καταναλωτών και χρηστών καθορίζονται με κοινές αποφάσεις των Υπουργών Οικονομικών και Περιβάλλοντος, Ενέργειας και Κλιματικής Αλλαγής, στο πλαίσιο εφαρμογής της τιμολογιακής πολιτικής του Υπουργείου Περιβάλλοντος, Ενέργειας και Κλιματικής Αλλαγής σύμφωνα με την παράγραφο 3 του άρθρου 8 του π.δ. 51/2007 (Α' 54), κατόπιν σχετικής εισήγησης του Ειδικού Γραμματέα Υδάτων. Οι αποφάσεις αυτές έχουν πενταετή διάρκεια και εκδίδονται στο τέλος κάθε περιόδου για κάθε επόμενη πενταετία.

2. Με απόφαση του διοικητικού συμβουλίου της Ε.Υ.Α.Θ. Α.Ε., η οποία εγκρίνεται από τους Υπουργούς Οικονομικών και Περιβάλλοντος, Ενέργειας και Κλιματικής Αλλαγής, κατόπιν σύμφωνης γνώμης του Ειδικού Γραμματέα Υδάτων, δύναται να καθορίζεται ειδικό τιμολόγιο υδρεύσεως ή αποχετεύσεως για τους κατοίκους, τις επιχειρήσεις και τους εν γένει χρήστες, οι οποίοι εξυπηρετούνται εξ ιδίου δικτύου είτε υδρεύσεως είτε αποχετεύσεως, ανεξάρτητου του ενιαίου τοιούτου της Εταιρείας.»

ΥΠΟΠΑΡΑΓΡΑΦΟΣ Π.11.: ΘΗΤΕΙΑ ΠΡΟΪΣΤΑΜΕΝΟΥ ΕΙΔΙΚΗΣ ΓΡΑΜΜΑΤΕΙΑΣ ΥΔΑΤΩΝ

Η παράγραφος 2 του άρθρου 4 του ν. 3199/2003, όπως τροποποιήθηκε με την παράγραφο 1 (γ) του άρθρου πέμπτου του ν. 4117/2013, αντικαθίσταται ως εξής:

«2. Η Ειδική Γραμματεία Υδάτων αποτελεί ενιαίο διοικητικό τομέα του Υπουργείου Περιβάλλοντος, Ενέργειας και Κλιματικής Αλλαγής, του οποίου προϊστάται μετακλητός Ειδικός Γραμματέας με βαθμό Β' της κατηγορίας ειδικών θέσεων, με τετραετή θητεία και οργανώνεται σε Διευθύνσεις και Τμήματα με κοινή απόφαση των Υπουργών Περιβάλλοντος, Ενέργειας και Κλιματικής Αλλαγής, Οικονομικών και Διοικητικής Μεταρρύθμισης και Ηλεκτρονικής Διακυβέρνησης.»

ΥΠΟΠΑΡΑΓΡΑΦΟΣ Π.12: ΡΥΘΜΙΣΕΙΣ ΓΙΑ ΤΟ ΕΠΑΓΓΕΛΜΑ ΤΟΥ ΠΟΛΙΤΙΚΟΥ ΜΗΧΑΝΙΚΟΥ, ΑΡΧΙΤΕΚΤΟΝΟΥ ΚΑΙ ΤΟΠΟΓΡΑΦΟΥ

1. Τα άρθρα 1, 2, 3 και 4 του ν.4663/1930 «Περί εξασκήσεως του επαγγέλματος του Πολιτικού Μηχανικού, Αρχιτέκτονος και Τοπογράφου», αντικαθίσταται ως εξής:

«Άρθρο 1

Η ελεύθερη άσκηση του επαγγέλματος του Πολιτικού Μηχανικού επιτρέπεται μόνον:

- A) Στους κατόχους διπλώματος Πολιτικού Μηχανικού των Πολυτεχνείων και των Πολυτεχνικών σχολών των Ιδρυμάτων του Πανεπιστημιακού Τομέα της Ανώτατης Εκπαίδευσης της ημεδαπής ή ισοτίμων σχολών της αλλοδαπής
- B) Σε όσους έχει αναγνωριστεί το δικαίωμα ασκήσεως του επαγγέλματος του Πολιτικού Μηχανικού σύμφωνα με τις διατάξεις του π.δ/τος 38/2010 “Προσαρμογή της ελληνικής νομοθεσίας στην Οδηγία 2006/36/ΕΚ του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου της 7ης Σεπτεμβρίου 2005 σχετικά με την αναγνώριση των επαγγελματικών προσόντων.

Άρθρο 2

Η ελεύθερη άσκηση του επαγγέλματος του Αρχιτέκτονα Μηχανικού επιτρέπεται μόνον:

- A) Στους κατόχους διπλώματος Αρχιτέκτονα-Μηχανικού των Πολυτεχνείων και των Πολυτεχνικών σχολών των Ιδρυμάτων του Πανεπιστημιακού Τομέα της Ανώτατης Εκπαίδευσης της ημεδαπής ή ισοτίμων σχολών της αλλοδαπής
- B) Σε όσους έχει αναγνωριστεί το δικαίωμα ασκήσεως του επαγγέλματος του Αρχιτέκτονα - Μηχανικού σύμφωνα με τις διατάξεις του π.δ/τος 38/2010 “Προσαρμογή της ελληνικής νομοθεσίας στην Οδηγία 2006/36/ΕΚ του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου της 7ης Σεπτεμβρίου 2005 σχετικά με την αναγνώριση των επαγγελματικών προσόντων.

Άρθρο 3

Η ελεύθερη άσκηση του επαγγέλματος του Τοπογράφου Μηχανικού/Αγρονόμου-Τοπογράφου Μηχανικού επιτρέπεται μόνον:

- A) Στους κατόχους διπλώματος Τοπογράφου Μηχανικού/Αγρονόμου-Τοπογράφου Μηχανικού των Πολυτεχνείων και των Πολυτεχνικών σχολών των Ιδρυμάτων του Πανεπιστημιακού Τομέα της Ανώτατης Εκπαίδευσης της ημεδαπής ή ισοτίμων σχολών της αλλοδαπής.
- B) Σε όσους έχει αναγνωριστεί το δικαίωμα ασκήσεως του επαγγέλματος του Τοπογράφου Μηχανικού -Αγρονόμου Τοπογράφου Μηχανικού σύμφωνα με τις διατάξεις του π.δ/τος 38/2010 «Προσαρμογή της ελληνικής νομοθεσίας στην Οδηγία 2006/36/ΕΚ του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου της 7ης Σεπτεμβρίου 2005» σχετικά με την αναγνώριση των επαγγελματικών προσόντων.»

Άρθρο 4

1. Οι διπλωματούχοι των ανωτάτων εκπαιδευτικών ιδρυμάτων της ημεδαπής (των Πολυτεχνείων και των πολυτεχνικών σχολών των Ιδρυμάτων του Πανεπιστημιακού Τομέα της Ανώτατης Εκπαίδευσης της ημεδαπής) ή

ισότιμων σχολών της αλλοδαπής δικαιούνται να φέρουν τον τίτλο του διπλωματούχου μηχανικού.

2. Οι διατάξεις των άρθρων 1, 2 και 3 του παρόντος, επεκτείνονται σε όλους τους διπλωματούχους μηχανικούς της προηγούμενης παραγράφου, το γνωστικό αντικείμενο σπουδών των οποίων αντιστοιχεί σε επιμέρους πτυχές των εν λόγω επαγγελματικών δραστηριοτήτων, σύμφωνα με τα οριζόμενα στα προεδρικά διατάγματα της επόμενης παραγράφου.

3. Με προεδρικά διατάγματα που εκδίδονται μετά από πρόταση των αρμόδιων κατά περίπτωση Υπουργών Υποδομών, Μεταφορών και Δικτύων, Περιβάλλοντος, Ενέργειας και Κλιματικής Αλλαγής και Παιδείας και Θρησκευμάτων, καθορίζονται:

α) Ειδικότητες μηχανικών με ειδικότερα προσόντα, πέραν του βασικού κύκλου σπουδών, που έχουν το δικαίωμα άσκησης επαγγελματικών δραστηριοτήτων των άρθρων 1, 2 και 3.

β) Το σύνολο των γενικών και ειδικών γνώσεων και ικανοτήτων που απαιτούνται για την άσκηση των δραστηριοτήτων του προηγούμενου εδαφίου.

γ) Επίπεδα επαγγελματικής δραστηριότητας που προσδιορίζουν τις απαιτήσεις για την ανάληψη συγκεκριμένων έργων κατά την άσκηση των εν λόγω επαγγελματικών δραστηριοτήτων.

δ) Περιορισμοί ως προς τη δυνατότητα άσκησης συγκεκριμένης επαγγελματικής δραστηριότητας σε περιπτώσεις τεχνικών έργων ή τμημάτων αυτών των οποίων η μελέτη και η κατασκευή και η λειτουργία τους απαιτεί ιδιαίτερη επιστημονική και τεχνική κατάρτιση και γνώση για λόγους δημοσίου συμφέροντος και δημόσιας ασφάλειας.

4. Τα προεδρικά διατάγματα της προηγούμενης παραγράφου εκδίδονται μετά από σχετική εισήγηση Επιτροπής και γνώμη του Τεχνικού Επιμελητηρίου Ελλάδος. Η Επιτροπή συνιστάται κατά τα πρότυπα του άρθρου 10 του ν.3982/2011 και θα συγκροτηθεί εντός προθεσμίας δύο (2) μηνών από την έκδοση του παρόντος νόμου με απόφαση των Υπουργών Υποδομών, Μεταφορών και Δικτύων και Περιβάλλοντος, Ενέργειας και Κλιματικής Αλλαγής,

5. Κατά την πρώτη εφαρμογή της νέας ρύθμισης παρέχεται στο ΤΕΕ προθεσμία τεσσάρων (4) μηνών από την έκδοση του παρόντος νόμου για την κατάθεση στην κατά τα ανωτέρω Επιτροπή σχετικής γνωμοδότησης. και περαιτέρω προθεσμία δύο (2) μηνών από τη λήψη της γνωμοδότησης στην ανωτέρω Επιτροπή για την υποβολή της εισήγησής της.

6. Το άρθρο 5 του ν.4663/1930 «Περί εξασκήσεως του επαγγέλματος του πολιτικού μηχανικού, αρχιτέκτονος και τοπογράφου» καταργείται.»

2. Η ισχύς των ρυθμίσεων που εισάγονται με την παρούσα υποπαραγράφο με την επιφύλαξη των παραγράφων 4 και 5 του άρθρου 4 του ν.4663/1930 όπως τροποποιείται και ισχύει σύμφωνα με τα οριζόμενα στην προηγούμενη περίπτωση της παρούσας, αρχίζει από 1.1.2015.»

ΥΠΟΠΑΡΑΓΡΑΦΟΣ ΙΓ.13.: ΕΝΑΡΞΗ ΙΣΧΥΟΣ

Η ισχύς των διατάξεων της παρούσας παραγράφου αρχίζει από τη δημοσίευσή του παρόντος νόμου στην Εφημερίδα της Κυβερνήσεως, εκτός εάν ορίζεται διαφορετικά στις επιμέρους διατάξεις της.

ΠΑΡΑΓΡΑΦΟΣ ΙΔ.: ΔΙΑΤΑΞΕΙΣ ΑΡΜΟΔΙΟΤΗΤΑΣ ΥΠΟΥΡΓΕΙΟΥ ΤΟΥΡΙΣΜΟΥ

ΙΔ.1.: ΡΥΘΜΙΣΕΙΣ ΓΙΑ ΕΚΜΙΣΘΩΣΗ ΑΚΙΝΗΤΩΝ ΠΟΥ ΧΑΡΑΚΤΗΡΙΖΟΝΤΑΙ ΤΟΥΡΙΣΤΙΚΑ

1. Το πρώτο εδάφιο της παρ. 2 του άρθρου 46 του νόμου 4179/2013 (Α' 175) αντικαθίσταται ως εξής:
«2. Ως τουριστικές επιπλωμένες επαύλεις ορίζονται μονοκατοικίες, εμβαδού τουλάχιστον 80 τ.μ., οι οποίες έχουν ανεξάρτητη εξωτερική προσπέλαση, παρουσιάζουν αυτοτέλεια οικοπέδου/γηπέδου και κτίσματος, αποτελούν δε μη κύρια ξενοδοχειακά τουριστικά καταλύματα, κατά την έννοια του άρθρου 2 του ν. 2160/1993 (Α' 118), χωρίς παροχή υπηρεσιών.»
2. Το πρώτο εδάφιο της παραγράφου 7 του άρθρου 2 του Ν. 2160/1993 (ΦΕΚ 118 Α') τροποποιείται ως εξής :
«Ακίνητο που εκμισθώνεται για προσωρινή διαμονή του μισθωτή για χρονικό διάστημα μικρότερο των τριάντα (30) ημερών θεωρείται τουριστικό κατάλυμα.»

ΙΔ.2. : ΜΕΤΑΦΟΡΑ ΑΡΜΟΔΙΟΤΗΤΩΝ ΤΟΥ ΕΟΤ ΣΤΟ ΥΠΟΥΡΓΕΙΟ ΤΟΥΡΙΣΜΟΥ

1. Μεταφέρονται από τον Ελληνικό Οργανισμό Τουρισμού (Ε.Ο.Τ.) στο Υπουργείο Τουρισμού οι κατωτέρω αρμοδιότητες
  - α. Οι αρμοδιότητες των εδαφίων γ, δ, στ, ζ και η της παρ. 3 του άρθρου 1 και του άρθρου 3 του ν. 2160/1993 (Α' 118).
  - β. Οι αρμοδιότητες του εδαφίου γ και της περίπτωσης ii του εδαφίου δ της παρ. 1 του άρθρου 4 του ν.3270/2004 (Α'187).
  - γ. Οι αρμοδιότητες των άρθρων 4 του ν.2160/1993 , 2 του ν.642/1977 (Α'200) , 11 του ν.393/1976 (Α' 199) και 15 ν.711/1977 (Α 284), όπως έχουν τροποποιηθεί και ισχύουν και αφορούν σε έλεγχο, επιβολή προστίμων και διοικητικών κυρώσεων σε επιχειρήσεις που παραβαίνουν την τουριστική νομοθεσία. Τα προβλεπόμενα στις διατάξεις αυτές πρόστιμα μπορεί να αναπροσαρμόζονται με απόφαση του Υπουργού Τουρισμού.
  - δ. Οι αρμοδιότητες που προβλέπονται στο άρθρο 9 του π.δ. 343/2001 (Α' 231) για την Διεύθυνση Τουριστικών Εγκαταστάσεων (τεχνική υπηρεσία) του Ε.Ο.Τ..

2. Οι αρμοδιότητες που αφορούν στην κατάταξη των τουριστικών καταλυμάτων σε κατηγορίες αστέρων ή κλειδιών. Έως την πιστοποίηση του Υπουργείου Τουρισμού, ως φορέα κατάταξης, η κατάταξη των νέων τουριστικών καταλυμάτων σε κατηγορίες αστέρων και κλειδιών θα γίνεται, προσωρινά, με κοινή υπεύθυνη δήλωση του ιδιοκτήτη της επιχείρησης και του ιδιώτη μηχανικού που είχε ορισθεί επιβλέπων των εργασιών κατασκευής της τουριστικής εγκατάστασης.
3. Όπου στις ως άνω διατάξεις προβλέπεται απόφαση Γενικού Γραμματέα, Προέδρου ή Διοικητικού Συμβουλίου ΕΟΤ, νοείται στο εξής απόφαση Υπουργού Τουρισμού.
4. Τα ευρισκόμενα σε εξέλιξη κατά την δημοσίευση του νόμου αυτού συγχρηματοδοτούμενα από το ΕΣΠΑ έργα αρμοδιότητας της Διεύθυνσης Τουριστικών Εγκαταστάσεων του Ε.Ο.Τ. μεταφέρονται στις αρμόδιες υπηρεσίες του Υπουργείου Τουρισμού. Όπου στις σχετικές συμβάσεις αναφέρεται ως συμβαλλόμενο μέρος ο Ε.Ο.Τ, νοείται ο Υπουργός Τουρισμού.
5. Οι προβλεπόμενες από την κείμενη νομοθεσία, εγγυητικές επιστολές υπέρ ΕΟΤ, για την αδειοδότηση των τουριστικών επιχειρήσεων κατατίθενται υπέρ του Ελληνικού Δημοσίου. Οι εγγυητικές επιστολές που έχουν κατατεθεί υπέρ ΕΟΤ μετά την λήξη τους αντικαθίστανται με τους ίδιους όρους υπέρ Ελληνικού Δημοσίου.
6. Τα πρόστιμα για παραβάσεις της τουριστικής νομοθεσίας επιβάλλονται από τον Υπουργό Τουρισμού ή από τα αρμοδίως εξουσιοδοτημένα από αυτόν όργανα, υπέρ του Ελληνικού Δημοσίου και καταβάλλονται στην Δ.Ο.Υ που υπάγεται η επιχείρηση.
7. Οι προβλεπόμενες, στην παρ. δ του άρθρου 6 του ν. 3270/2004 (Α'187) όπως έχει τροποποιηθεί και ισχύει, προσφυγές, υποβάλλονται στην προβλεπόμενη από τις διατάξεις αυτές Επιτροπή. Για την εκδίκαση και την κύρωση των αποφάσεων της Επιτροπής εφαρμόζονται οι διατάξεις του εδαφίου δ της παρ. 6 του ν. 3270/2004 ως ισχύει.
8. Εκκρεμείς δίκες ενώπιον των πολιτικών και ποινικών Δικαστηρίων, των τακτικών διοικητικών δικαστηρίων, του Αρείου Πάγου και του Συμβουλίου της Επικρατείας που αφορούν αρμοδιότητες του ΕΟΤ που με το νόμο αυτό μεταβιβάζονται στο Υπουργείο Τουρισμού, συνεχίζονται από αυτό μετά την πάροδο δύο μηνών από την έναρξη ισχύος του παρόντος. Εντός δύο μηνών από την έναρξη ισχύος του παρόντος άρθρου η νομική υπηρεσία του ΕΟΤ, με ευθύνη τη προϊσταμένου της, παραδίδει, στο Γραφείο Νομικού Συμβούλου του Υπουργείου Τουρισμού, πλήρεις φακέλους εκκρεμών υποθέσεων των οποίων η αρμοδιότητα μεταφέρεται στο Υπουργείο.
9. Μεταφέρονται από τον Ελληνικό Οργανισμό Τουρισμού (Ε.Ο.Τ.) στο Υπουργείο Τουρισμού οι Περιφερειακές Υπηρεσίες Τουρισμού (Π.Υ.Τ.)

συμπεριλαμβανομένων και των Γραφείων Υποστήριξης Τουρισμού που υπάγονται σε αυτές, όπως αυτές συστήθηκαν με τις διατάξεις της παραγράφου 6 του άρθρου 4 του Ν. 3270/2004(Α'187). Οι μεταφερόμενες Περιφερειακές Υπηρεσίες Τουρισμού υπάγονται στην Γενική Διεύθυνση Επενδύσεων και Ανάπτυξης και ασκούν στο πλαίσιο της χωρικής τους αρμοδιότητας τις αρμοδιότητες των εδαφίων α, β και γ της παρ. 1 και της παρ. 2. Με απόφαση του Υπουργού Τουρισμού δύναται να μεταβιβάζονται στις υπηρεσίες αυτές και άλλες αρμοδιότητες.

10. Μεταφέρεται από τον Ε.Ο.Τ. στο Υπουργείο Τουρισμού, με το σύνολο των αρμοδιοτήτων της, με την επιφύλαξη της επομένης παραγράφου, η Ειδική Υπηρεσία Προώθησης Αδειοδότησης Τουριστικών Επενδύσεων (Ε.Υ.Π.Α.Τ.Ε.) του άρθρου 12 του ν.4002/2011 (Α' 180) όπως έχει τροποποιηθεί και ισχύει και υπάγεται απευθείας στον Γενικό Γραμματέα Τουριστικών Υποδομών και Επενδύσεων. Το προσωπικό του ΕΟΤ κατηγορίας ΠΕ Μηχανικών και ΤΕ Μηχανικών που κατά την δημοσίευση του νόμου αυτού, υπηρετεί στην Ε.Υ.Π.Α.Τ.Ε. μεταφέρεται με κοινή απόφαση του Υπουργού Διοικητικής Μεταρρύθμισης και Ηλεκτρονικής Διακυβέρνησης και Τουρισμού, με την ίδια θέση ευθύνης και σχέση εργασίας στο Υπουργείο Τουρισμού και σε προσωποπαγείς θέσεις ίδιας ειδικότητας και κατηγορίας, που συστήνονται με την απόφαση μεταφοράς τους. Περίληψη της απόφασης αυτής θα δημοσιευθεί στην Εφημερίδα της Κυβερνήσεως.
11. Μέχρι την έναρξη ισχύος του παρόντος άρθρου σύμφωνα με το εδάφιο α' της παρ. 14 του παρόντος, από τις αρμοδιότητες της Ε.Υ.Π.Α.Τ.Ε. που προβλέπονται στο άρθρο 12 του ν.4002/2011 (ΦΕΚ Α 180) ως ισχύει, η αρμοδιότητα για την αδειοδότηση σε όλα τα στάδια, καθώς και οι απαραίτητες εγκρίσεις και αναθεωρήσεις αδειών υφιστάμενων κύριων ξενοδοχειακών καταλυμάτων τεσσάρων (4) ή πέντε (5) αστέρων δυναμικότητας άνω των 300 κλινών θα ασκείται από τις Περιφερειακές Υπηρεσίες Τουρισμού (Π.Υ.Τ.), των δε εγκαταστάσεων ειδικής τουριστικής υποδομής των άνω καταλυμάτων από την αρμόδια Διεύθυνση Τουριστικών εγκαταστάσεων του Ε.Ο.Τ.
12. Το μόνιμο και με σχέση εργασίας Ιδιωτικού Δικαίου Αορίστου Χρόνου προσωπικό που κατά την έναρξη ισχύος του νόμου αυτού, υπηρετεί στις Περιφερειακές Υπηρεσίες Τουρισμού και στα Γραφεία Υποστήριξης Τουρισμού του Ε.Ο.Τ. μεταφέρεται στο Υπουργείο Τουρισμού με την ίδια σχέση εργασίας, σε προσωποπαγείς θέσεις της ίδιας ή συναφούς ειδικότητας της κατηγορίας στην οποία υπηρετούν. Η σύσταση των προσωποπαγών θέσεων και η μεταφορά του προσωπικού γίνεται με κοινή απόφαση των Υπουργών Διοικητικής Μεταρρύθμισης και Ηλεκτρονικής Διακυβέρνησης και Τουρισμού. Περίληψη της απόφασης αυτής δημοσιεύεται στην Εφημερίδα της Κυβερνήσεως.

13. Το μόνιμο και με σχέση εργασίας ιδιωτικού δικαίου αορίστου χρόνου προσωπικό κατηγορίας ΠΕ Μηχανικών και ΤΕ Μηχανικών που κατά την έναρξη ισχύος του νόμου αυτού υπηρετεί στην κεντρική υπηρεσία του Ε.Ο.Τ. μεταφέρεται στο Υπουργείο Τουρισμού με την ίδια σχέση εργασίας σε προσωποπαγείς θέσεις της ίδιας ή συναφούς ειδικότητας της κατηγορίας στην οποία υπηρετούν. Η σύσταση των προσωποπαγών θέσεων και η μεταφορά του προσωπικού γίνεται με κοινή απόφαση των Υπουργών Διοικητικής Μεταρρύθμισης και Ηλεκτρονικής Διακυβέρνησης και Τουρισμού. Περίληψη της απόφασης αυτής δημοσιεύεται στην Εφημερίδα της Κυβερνήσεως. Το προσωπικό που μεταφέρεται κατατάσσεται σε μισθολογικά κλιμάκια της οικείας κατηγορίας ή εκπαιδευτικής βαθμίδας, ανάλογα με τα τυπικά του προσόντα και το συνολικό χρόνο υπηρεσίας και λαμβάνει τις αποδοχές της υπηρεσίας υποδοχής, ενώ τυχόν πρόσθετες αποδοχές ή απολαβές και ειδικά επιδόματα οποιασδήποτε ονομασίας καταργούνται. Ο συνολικός χρόνος υπηρεσίας του μεταφερόμενου προσωπικού, που έχει διανυθεί στον ΕΟΤ, καθώς και ο χρόνος που του αναγνωρίστηκε ως χρόνος υπηρεσίας, θεωρούνται χρόνος πραγματικής υπηρεσίας για τα θέματα βαθμολογικής και μισθολογικής εξέλιξης και για κάθε άλλη συνέπεια.
14. Από την έναρξη του ισχύος του παρόντος άρθρου καταργούνται η Γενική Διεύθυνση Ανάπτυξης Ε.Ο.Τ. και οι Διευθύνσεις Μελετών και Επενδύσεων, Ποιοτικού Ελέγχου και Εποπτείας Αγορά, Τουριστικών Εγκαταστάσεων, Επιθεώρησης και Συντονισμού Περιφερειακών Υπηρεσιών.
15. Οι μεταφερόμενες αρμοδιότητες από τον Ε.Ο.Τ. θα κατανεμηθούν και θα ασκούνται από οργανικές μονάδες του Υπουργείου Τουρισμού, που θα ορισθούν με το Προεδρικό διάταγμα που θα εκδοθεί για την αναδιοργάνωση του.
16. Η ισχύς των διατάξεων του άρθρου αυτού, αρχίζει με την έναρξη ισχύος του προεδρικού διατάγματος που θα εκδοθεί για την αναδιοργάνωση του Υπουργείου Τουρισμού. Εξαιρετικά, η ισχύς της διάταξης της παρ. 10 αρχίζει με την δημοσίευση του παρόντος νόμου.

ΠΑΡΑΓΡΑΦΟΣ ΙΕ.: ΔΙΑΤΑΞΕΙΣ ΑΡΜΟΔΙΟΤΗΤΑΣ ΥΠΟΥΡΓΕΙΟΥ ΔΙΚΑΙΟΣΥΝΗΣ, ΔΙΑΦΑΝΕΙΑΣ ΚΑΙ ΑΝΘΡΩΠΙΝΩΝ ΔΙΚΑΙΩΜΑΤΩΝ

ΥΠΟΠΑΡΑΓΡΑΦΟΣ ΙΕ.1. :

Η παράγραφος 5 του άρθρου 46 του ν. 4194/2013 (Α' 208) αντικαθίσταται ως εξής:

«Κάθε μονομερής βλαπτική μεταβολή των όρων της έμμισθης εντολής, και ιδίως η παρότρυνση από τον εντολέα προς τον Δικηγόρο να δράσει αντίθετα με την καλή πίστη, τον ισχύοντα Κώδικα Δεοντολογίας ή τη συνείδησή του, θεωρείται ως καταγγελία της έμμισθης εντολής εκ μέρους του εντολέα».

ΥΠΟΠΑΡΑΓΡΑΦΟΣ ΙΕ.2. :

Η περίπτωση γ' του άρθρου 4 του ν. 3898/2010 (Α' 211) αντικαθίσταται ως εξής:

«Ως διαμεσολαβητής νοείται τρίτο σε σχέση με τα μέρη πρόσωπο, διαπιστευμένο ως διαμεσολαβητής κατά τα οριζόμενα στο άρθρο 7, από το οποίο ζητείται να αναλάβει διαμεσολάβηση με κατάλληλο, αποτελεσματικό και αμερόληπτο τρόπο, ανεξαρτήτως του τρόπου με τον οποίο ορίστηκε ή ανέλαβε να τελέσει την εν λόγω διαμεσολάβηση».

ΥΠΟΠΑΡΑΓΡΑΦΟΣ ΙΕ.3.: ΤΡΟΠΟΠΟΙΗΣΗ ΔΙΑΤΑΞΕΩΝ ΑΡΘΡΟΥ 8 Π.Κ.

Οι περιπτώσεις γ' και δ' του άρθρου 8 του Ποινικού Κώδικα αντικαθίστανται ως εξής:

«γ) αξιόποινη πράξη που τέλεσαν ως υπάλληλοι του ελληνικού κράτους ή οργάνου ή οργανισμού της Ευρωπαϊκής Ένωσης που έχει την έδρα του στην Ελλάδα,

δ) πράξη που στρέφεται εναντίον ή απευθύνεται προς υπάλληλο του ελληνικού κράτους ή έλληνα υπάλληλο οργάνου ή οργανισμού της Ευρωπαϊκής Ένωσης, κατά την άσκηση της υπηρεσίας τους ή σε σχέση με την άσκηση των καθηκόντων τους. »

ΥΠΟΠΑΡΑΓΡΑΦΟΣ ΙΕ.4.: ΑΝΤΙΚΑΤΑΣΤΑΣΗ ΑΡΘΡΟΥ 159 Π.Κ.

Το άρθρο 159 του Ποινικού Κώδικα αντικαθίσταται ως εξής:

«Άρθρο 159

Δωροληψία πολιτικών αξιωματούχων

1. Ο Πρωθυπουργός, το μέλος της κυβέρνησης, ο υφυπουργός, ο περιφερειάρχης, ο αντιπεριφερειάρχης ή ο δήμαρχος, που ζητεί ή λαμβάνει, άμεσα ή μέσω τρίτου, για τον εαυτό του ή για άλλον, οποιασδήποτε φύσης ωφέλημα, ή αποδέχεται την υπόσχεση παροχής τέτοιου ωφελήματος, ως αντάλλαγμα για ενέργειά του ή παράλειψη, μελλοντική ή ήδη τελειωμένη, που ανάγεται στην εκτέλεση των καθηκόντων του, τιμωρείται με κάθειρξη και χρηματική ποινή από 15.000 έως 150.000 ευρώ.
2. Με την ίδια ποινή τιμωρείται το μέλος της Βουλής, των συμβουλίων τοπικής αυτοδιοίκησης και των επιτροπών τους που σχετικά με κάποια εκλογή ή ψηφοφορία η οποία διενεργείται από τα ως άνω σώματα ή επιτροπές δέχεται την παροχή ή υπόσχεση οποιασδήποτε φύσης ωφελήματος, για τον εαυτό του ή για άλλον, ή ζητεί τέτοιο ως αντάλλαγμα για να μη λάβει μέρος στην εκλογή ή ψηφοφορία, για να υποστηρίξει ορισμένο θέμα προς ψήφιση ή για να ψηφίσει με ορισμένο τρόπο.
3. Οι παράγραφοι 1 και 2 εφαρμόζονται και όταν η πράξη τελείται από μέλος της Ευρωπαϊκής Επιτροπής ή του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου.
4. Οι διατάξεις των άρθρων 238, 263 παρ. 1 και 263B παρ. 2 έως 5 έχουν εφαρμογή και στα εγκλήματα των προηγούμενων παραγράφων.»

ΥΠΟΠΑΡΑΓΡΑΦΟΣ ΙΕ.5. : ΕΙΣΑΓΩΓΗ ΑΡΘΡΟΥ 159Α ΣΤΟΝ Π.Κ.

Μετά το άρθρο 159 του Ποινικού Κώδικα προστίθεται άρθρο 159Α ως εξής:

«Άρθρο 159Α

Δωροδοκία πολιτικών αξιωματούχων

1. Όποιος υπόσχεται ή παρέχει οποιασδήποτε φύσης ωφέλημα, άμεσα ή μέσω τρίτου, σε αναφερόμενο στο άρθρο 159 πρόσωπο, για τον εαυτό του ή για άλλον, για τους σκοπούς που αναφέρονται αντίστοιχα στο άρθρο αυτό, τιμωρείται με κάθειρξη και χρηματική ποινή από 15.000 έως 150.000 ευρώ.
2. Διευθυντής επιχειρήσεως ή πρόσωπο που έχει την εξουσία λήψης αποφάσεων ή ελέγχου σε επιχείρηση τιμωρείται με φυλάκιση μέχρι τριών ετών, αν η πράξη δεν τιμωρείται βαρύτερα από άλλη ποινική διάταξη, αν από αμέλεια δεν απέτρεψε πρόσωπο που τελεί υπό τις εντολές του ή υπόκειται στον έλεγχό του από την τέλεση προς όφελος της επιχείρησης της πράξης της παραγράφου 1.
3. Οι διατάξεις των άρθρων 238, 263 παρ. 1 και 263B έχουν εφαρμογή και στο έγκλημα της παραγράφου 1.»

ΥΠΟΠΑΡΑΓΡΑΦΟΣ ΙΕ.6.: ΑΝΤΙΚΑΤΑΣΤΑΣΗ ΑΡΘΡΟΥ 235 Π.Κ.

Το άρθρο 235 του Ποινικού Κώδικα αντικαθίσταται ως εξής:

«Άρθρο 235

Δωροληψία υπαλλήλου

1. Υπάλληλος ο οποίος ζητεί ή λαμβάνει, άμεσα ή μέσω τρίτου, για τον εαυτό του ή για άλλον, οποιασδήποτε φύσης ωφέλημα, ή αποδέχεται την υπόσχεση παροχής τέτοιου ωφελήματος, για ενέργεια ή παράλειψή του σε σχέση με την άσκηση των καθηκόντων του, μελλοντική ή ήδη τελειωμένη, τιμωρείται με φυλάκιση τουλάχιστον ενός έτους και χρηματική ποινή 5.000 έως 50.000 ευρώ. Αν ο υπαίτιος τελεί την πράξη του προηγούμενου εδαφίου κατ' επάγγελμα ή κατά συνήθεια τιμωρείται με φυλάκιση τουλάχιστον τριών ετών και χρηματική ποινή 10.000 έως 100.000 ευρώ.
2. Αν η ως άνω ενέργεια ή παράλειψη του υπαιτίου αντίκειται στα καθήκοντά του, τιμωρείται με κάθειρξη μέχρι δέκα ετών και χρηματική ποινή 15.000 έως 150.000 ευρώ. Αν ο υπαίτιος τελεί την πράξη του προηγούμενου εδαφίου κατ' επάγγελμα ή κατά συνήθεια τιμωρείται με κάθειρξη μέχρι δεκαπέντε ετών και χρηματική ποινή 15.000 έως 150.000 ευρώ.
3. Υπάλληλος ο οποίος ζητεί ή λαμβάνει, για τον εαυτό του ή για άλλον, αθέμιτη παροχή περιουσιακής φύσης, επωφελοόμενος από την ιδιότητά του, τιμωρείται με φυλάκιση μέχρι τριών ετών, αν η πράξη δεν τιμωρείται βαρύτερα από άλλη ποινική διάταξη.
4. Προϊστάμενοι υπηρεσιών ή επιθεωρητές ή πρόσωπα που έχουν την εξουσία λήψης αποφάσεων ή ελέγχου σε υπηρεσίες του Δημοσίου, των οργανισμών τοπικής αυτοδιοίκησης και των νομικών προσώπων που απαριθμούνται στο

άρθρο 263Α τιμωρούνται με φυλάκιση μέχρι δύο ετών, αν η πράξη δεν τιμωρείται βαρύτερα από άλλη ποινική διάταξη, αν από αμέλεια, κατά παράβαση συγκεκριμένου υπηρεσιακού καθήκοντος, δεν απέτρεψαν πρόσωπο που τελεί υπό τις εντολές τους ή υπόκειται στον έλεγχο τους από την τέλεση πράξης των προηγούμενων παραγράφων.»

ΥΠΟΠΑΡΑΓΡΑΦΟΣ ΙΕ.7. : ΑΝΤΙΚΑΤΑΣΤΑΣΗ ΑΡΘΡΟΥ 236 Π.Κ.

Το άρθρο 236 του Ποινικού Κώδικα αντικαθίσταται ως εξής:

«Άρθρο 236

Δωροδοκία υπαλλήλου

1. Όποιος προσφέρει, υπόσχεται ή παρέχει σε υπάλληλο, άμεσα ή μέσω τρίτου, οποιασδήποτε φύσης ωφέλημα, για τον εαυτό του ή για άλλον, για ενέργεια ή παράλειψη του υπαλλήλου σε σχέση με την άσκηση των καθηκόντων του, μελλοντική ή ήδη τελειωμένη, τιμωρείται με φυλάκιση τουλάχιστον ενός έτους και χρηματική ποινή 5.000 έως 50.000 ευρώ.
2. Αν η ως άνω ενέργεια ή παράλειψη αντίκειται στα καθήκοντα του υπαλλήλου, ο υπαίτιος τιμωρείται με κάθειρξη μέχρι δέκα ετών και χρηματική ποινή 15.000 έως 150.000 ευρώ.
3. Διευθυντής επιχειρήσεως ή άλλο πρόσωπο που έχει την εξουσία λήψης αποφάσεων ή ελέγχου σε επιχείρηση τιμωρείται με φυλάκιση μέχρι δύοετών, αν η πράξη δεν τιμωρείται βαρύτερα από άλλη ποινική διάταξη, αν από αμέλεια δεν απέτρεψε πρόσωπο που τελεί υπό τις εντολές του ή υπόκειται στον έλεγχο του από την τέλεση προς όφελος της επιχείρησης πράξης των προηγούμενων παραγράφων.
4. Για την εφαρμογή του παρόντος άρθρου επί πράξεων που τελέσθηκαν στην αλλοδαπή από ημεδαπό, δεν είναι αναγκαία η πλήρωση των προϋποθέσεων του άρθρου 6.»

ΥΠΟΠΑΓΡΑΦΟΣ ΙΕ.8.: ΑΝΤΙΚΑΤΑΣΤΑΣΗ ΑΡΘΡΟΥ 237 Π.Κ.

Το άρθρο 237 του Ποινικού Κώδικα αντικαθίσταται ως εξής:

«Άρθρο 237

Δωροληψία και δωροδοκία δικαστικών λειτουργών

1. Όποιος καλείται κατά το νόμο να εκτελέσει δικαστικά καθήκοντα ή ο διαιτητής, αν ζητήσει ή λάβει, άμεσα ή μέσω τρίτου, για τον εαυτό του ή για άλλον, οποιασδήποτε φύσης ωφέλημα, ή αποδεχθεί την υπόσχεση παροχής τέτοιου ωφελήματος, για ενέργειά του ή παράλειψη, μελλοντική ή ήδη τελειωμένη, που ανάγεται στην εκτέλεση των καθηκόντων του κατά την απονομή της δικαιοσύνης ή την επίλυση διαφοράς, τιμωρείται με κάθειρξη και χρηματική ποινή 15.000 έως 150.000 ευρώ.

2. Με τις ίδιες ποινές τιμωρείται όποιος για τον πιο πάνω σκοπό υπόσχεται ή παρέχει τέτοια ωφέληματα, άμεσα ή μέσω τρίτου, στα πρόσωπα της προηγούμενης παραγράφου, για τους εαυτούς τους ή για άλλον.

3. Διευθυντής επιχειρήσεως ή άλλο πρόσωπο που έχει την εξουσία λήψης αποφάσεων ή ελέγχου σε επιχείρηση τιμωρείται με φυλάκιση μέχρι τριών ετών, αν η πράξη δεν τιμωρείται βαρύτερα από άλλη ποινική διάταξη, αν από αμέλεια δεν απέτρεψε πρόσωπο που τελεί υπό τις εντολές του ή υπόκειται στον έλεγχό του από την τέλεση προς όφελος της επιχείρησης της πράξης της παραγράφου 1.»

ΥΠΟΠΑΡΑΓΡΑΦΟΣ ΙΕ.9.: ΕΙΣΑΓΩΓΗ ΑΡΘΡΟΥ 237 Α ΣΤΟΝ Π.Κ.

Μετά το άρθρο 237 του Ποινικού Κώδικα προστίθεται άρθρο 237Α ως εξής:

«Άρθρο 237Α

Εμπορία επιρροής – Μεσάζοντες

1. Όποιος ζητεί ή λαμβάνει, άμεσα ή μέσω τρίτου, οποιασδήποτε φύσης ωφέλημα, για τον εαυτό του ή για άλλον, ή αποδέχεται την υπόσχεση παροχής τέτοιου ωφέληματος ως αντάλλαγμα για αθέμιτη επιρροή την οποία ισχυρίζεται ή επιβεβαιώνει, ψευδώς ή αληθώς, ότι μπορεί να ασκήσει σε κάποιο από τα πρόσωπα που αναφέρονται στα άρθρα 159, 235 παρ. 1 και 237 παρ. 1, ώστε αυτά να προβούν σε πράξη ή παράλειψη που ανάγεται στην άσκηση των καθηκόντων τους, τιμωρείται με φυλάκιση τουλάχιστον ενός έτους και χρηματική ποινή από 5.000 έως 50.000 ευρώ.

2. Με τις ίδιες ποινές τιμωρείται και όποιος προσφέρει, υπόσχεται ή παρέχει, άμεσα ή μέσω τρίτου, οποιασδήποτε φύσης ωφέλημα, για τον εαυτό του ή για άλλον, σε πρόσωπο που ισχυρίζεται ή επιβεβαιώνει, ψευδώς ή αληθώς, ότι μπορεί να ασκήσει αθέμιτη επιρροή σε κάποιο από τα πρόσωπα που απαριθμούνται στα άρθρα 159, 235 παρ. 1 και 237 παρ. 1, ώστε αυτά να προβούν σε πράξη ή παράλειψη που ανάγεται στην άσκηση των καθηκόντων τους.»

ΥΠΟΠΑΡΑΓΡΑΦΟΣ ΙΕ.10.: ΕΙΣΑΓΩΓΗ ΑΡΘΡΟΥ 237 Β ΣΤΟΝ Π.Κ.

Μετά το άρθρο 237Α του Ποινικού Κώδικα προστίθεται άρθρο 237Β ως εξής:

«Άρθρο 237Β

Δωροληψία και Δωροδοκία στον ιδιωτικό τομέα

1. Με φυλάκιση τουλάχιστον ενός έτους, τιμωρείται όποιος εργάζεται ή παρέχει υπηρεσίες με οποιαδήποτε ιδιότητα ή σχέση στον ιδιωτικό τομέα και, κατά την άσκηση της επιχειρηματικής δραστηριότητας, ζητεί ή λαμβάνει, άμεσα ή έμμεσα, οποιασδήποτε φύσεως ωφέλημα για τον ίδιο ή για άλλον ή δέχεται υπόσχεση τέτοιου ωφέληματος ως αντάλλαγμα για ενέργεια ή παράλειψή του κατά παράβαση των καθηκόντων του, όπως αυτά διαγράφονται από τον νόμο, την σύμβαση εργασίας, τους εσωτερικούς

κανονισμούς, τις εντολές ή οδηγίες των προϊσταμένων του ή προκύπτουν από την φύση της θέσης ή της υπηρεσίας του.

2. Με την ίδια ποινή τιμωρείται και όποιος, κατά την άσκηση επιχειρηματικής δραστηριότητας, υπόσχεται, προσφέρει ή παρέχει, άμεσα ή έμμεσα, οποιασδήποτε φύσεως ωφέλημα σε πρόσωπο που εργάζεται ή παρέχει υπηρεσίες με οποιαδήποτε ιδιότητα στον ιδιωτικό τομέα, για το ίδιο ή για τρίτον, για ενέργεια ή για παράλειψη κατά παράβαση των ως άνω καθηκόντων του.»

ΥΠΟΠΑΡΑΓΡΑΦΟΣ ΙΕ.11.: ΤΡΟΠΟΠΟΙΗΣΗ ΔΙΑΤΑΞΗΣ ΤΟΥ ΑΡΘΡΟΥ 238 Π.Κ.

Το πρώτο εδάφιο της παραγράφου 1 του άρθρου 238 του Ποινικού Κώδικα, αντικαθίσταται ως εξής:

«1. Στις περιπτώσεις των άρθρων 235 έως και 237B η απόφαση διατάσσει να δημευτούν τα δώρα και όποια άλλα περιουσιακά στοιχεία δόθηκαν, καθώς και εκείνα που αποκτήθηκαν αμέσως ή εμμέσως από αυτά.»

ΥΠΟΠΑΡΑΓΡΑΦΟΣ ΙΕ.12.: ΑΝΤΙΚΑΤΑΣΤΑΣΗ ΑΡΘΡΟΥ 263 Α Π.Κ.

Το άρθρο 263Α του Ποινικού Κώδικα αντικαθίσταται ως εξής:

«1. Για την εφαρμογή των άρθρων 235, 236, 239, 241, 242, 243, 245, 246, 252, 253, 255, 256, 257, 258, 259, 261, 262 και 263 υπάλληλοι θεωρούνται, και όσοι υπηρετούν μόνιμα ή πρόσκαιρα και με οποιαδήποτε ιδιότητα ή σχέση: α) σε επιχειρήσεις ή οργανισμούς που ανήκουν στο Κράτος, σε οργανισμούς τοπικής αυτοδιοίκησης ή σε νομικά πρόσωπα δημοσίου ή ιδιωτικού δικαίου και που εξυπηρετούν με αποκλειστική ή προνομιακή εκμετάλλευση την προμήθεια ή την παροχή στο κοινό νερού, φωτισμού, θερμότητας, κινητήριας δύναμης ή μέσων συγκοινωνίας ή επικοινωνίας ή μαζικής ενημέρωσης, β) σε τράπεζες που εδρεύουν στην ημεδαπή κατά το νόμο ή το καταστατικό τους, γ) σε νομικά πρόσωπα ιδιωτικού δικαίου που ιδρύθηκαν από το Δημόσιο, από νομικά πρόσωπα δημοσίου δικαίου και από νομικά πρόσωπα αναφερόμενα στα προηγούμενα εδάφια, εφ' όσον τα ιδρυτικά νομικά πρόσωπα συμμετέχουν στην διοίκησή τους ή, αν πρόκειται για ανώνυμη εταιρία, στο κεφάλαιό της ή τα νομικά αυτά πρόσωπα είναι επιφορτισμένα με εκτέλεση κρατικών προγραμμάτων οικονομικής ανασυγκρότησης ή ανάπτυξης και δ) σε όργανα ή οργανισμούς της Ευρωπαϊκής Ένωσης, συμπεριλαμβανομένων των μελών της Ευρωπαϊκής Επιτροπής και των μελών του Ευρωπαϊκού Δικαστηρίου και του Ελεγκτικού Συνεδρίου της Ευρωπαϊκής Ένωσης.

2. Για την εφαρμογή των άρθρων 235 παρ. 1 και 2 και 236 ως υπάλληλοι θεωρούνται και:

α) οι λειτουργοί ή άλλοι υπάλληλοι με οποιαδήποτε συμβατική σχέση, κάθε δημόσιου διεθνούς ή υπερεθνικού οργανισμού στον οποίο η Ελλάδα είναι μέλος, καθώς και οποιοδήποτε πρόσωπο είναι εξουσιοδοτημένο από τον εν λόγω οργανισμό να ενεργεί εκ μέρους του.

- β) τα μέλη κοινοβουλευτικών συνελεύσεων διεθνών ή υπερεθνικών οργανισμών, στους οποίους η Ελλάδα είναι μέλος,
- γ) όσοι ασκούν δικαστικά καθήκοντα ή καθήκοντα διαιτητή σε διεθνή δικαστήρια, των οποίων η δικαιοδοσία αναγνωρίζεται από την Ελλάδα,
- δ) οποιοδήποτε πρόσωπο ασκεί δημόσιο λειτουργήμα ή υπηρεσία για ξένη χώρα, συμπεριλαμβανομένων των δικαστών, ενόρκων και διαιτητών, και
- ε) τα μέλη των κοινοβουλίων και συνελεύσεων τοπικής αυτοδιοίκησης άλλων κρατών.

3. Για την εφαρμογή του άρθρου 237 ως δικαστικοί λειτουργοί θεωρούνται και τα μέλη του Δικαστηρίου και του Ελεγκτικού Συνεδρίου της Ευρωπαϊκής Ένωσης.»

ΥΠΟΠΑΡΑΓΡΑΦΟΣ ΙΕ.13.: ΑΝΤΙΚΑΤΑΣΤΑΣΗ ΑΡΘΡΟΥ 263 Β Π.Κ.

Το άρθρο 263B του Ποινικού Κώδικα αντικαθίσταται ως εξής:

«Άρθρο 263B
Μέτρα επείκειας για όσους συμβάλλουν στην αποκάλυψη
πράξεων διαφθοράς

1. Οι πράξεις των άρθρων 236 παρ. 1, 2 και 3, 237 παρ. 2 και 3 και 237B παρ. 1 μένουν ατιμώρητες αν ο υπαίτιος, με δική του θέληση και πριν εξετασθεί οπωσδήποτε για την πράξη του, την αναγγείλει στον εισαγγελέα πλημμελειοδικών ή σε οποιονδήποτε ανακριτικό υπάλληλο ή άλλη αρμόδια αρχή, εγχειρίζοντας έγγραφη αναφορά ή προφορικά, οπότε συντάσσεται σχετική έκθεση.

2. Αν ο υπαίτιος των πράξεων των άρθρων 236 παρ. 1, 2 και 3 και 237 παρ. 2 και 3 ή ο συμμετοχος στις πράξεις των άρθρων 235 παρ. 1, 2 και 3, 237 παρ. 1 και 239 έως 261, καθώς και του άρθρου 390, όταν τελείται από υπάλληλο, συμβάλλει ουσιωδώς, με αναγγελία στην αρχή, στην αποκάλυψη της συμμετοχής υπαλλήλου στις πράξεις αυτές, τιμωρείται με ποινή μειωμένη στο μέτρο του άρθρου 44 παρ. 2 εδάφιο πρώτο. Το δικαστήριο μπορεί να διατάξει την αναστολή εκτέλεσης της ποινής αυτής, ανεξάρτητα αν συντρέχουν οι όροι των άρθρων 99 και 100. Το συμβούλιο Πλημμελειοδικών με βούλευμα που εκδίδεται ύστερα από πρόταση του αρμοδίου Εισαγγελέα, διατάσσει την αναστολή της ασκηθείσας ποινικής δίωξης κατά του υπαιτίου για ορισμένο χρονικό διάστημα, προκειμένου να επιβεβαιωθεί η αλήθεια των εισφερόμενων στοιχείων. Την αναστολή της δίωξης μπορεί να διατάξει και το δικαστήριο, εφόσον τα στοιχεία εισφέρονται μέχρι την έκδοση απόφασης σε δεύτερο βαθμό. Με το ίδιο βούλευμα ή απόφαση μπορεί να διαταχθεί και η άρση ή η αντικατάσταση των μέτρων δικονομικού καταναγκασμού που έχουν επιβληθεί.

Αν μετά την αναστολή της ποινικής δίωξης προκύψει ότι τα εισφερθέντα από τον υπαίτιο στοιχεία δεν ήσαν επαρκή για την άσκηση ποινικής δίωξης κατά του υπαλλήλου, το σχετικό βούλευμα ή απόφαση ανακαλείται και συνεχίζεται κατά του υπαιτίου η ανασταλείσα ποινική δίωξη.

3. Υπάλληλος, υπαίτιος για την τέλεση των πράξεων των άρθρων 235 έως 261, καθώς και του άρθρου 390, ή συμμετοχος στις πράξεις αυτές, ο οποίος συμβάλλει ουσιωδώς, με αναγγελία στην αρχή, στην αποκάλυψη της συμμετοχής στις πράξεις αυτές άλλων υπαλλήλων, τιμωρείται σύμφωνα με τα οριζόμενα στην προηγούμενη παράγραφο, εφόσον το πρόσωπο που καταγγέλλεται κατέχει θέση ανώτερη της δικής του και ο ίδιος έχει μεταβιβάσει στο Δημόσιο όλα τα περιουσιακά στοιχεία που έχει αποκτήσει, αμέσως ή εμμέσως, από την τέλεση ή τη συμμετοχή στην τέλεση των παραπάνω εγκλημάτων. Αν κατ' εξαίρεση η μεταβίβαση αυτή δεν έχει ολοκληρωθεί μέχρι το στάδιο της επιμέτρησης της ποινής, το δικαστήριο μπορεί να επιφυλαχθεί ως προς την επί ποινής κρίση του, διακόπτοντας προς τούτο την διαδικασία για ορισμένη ημερομηνία και χωρίς τον χρονικό περιορισμό του άρθρου 352 παρ. 1 του Κώδικα Ποινικής Δικονομίας. Στην περίπτωση αυτή ορίζει και τις συγκεκριμένες μεταβιβάσεις ή άλλες ενέργειες στις οποίες πρέπει να προβεί ο δράστης για να τύχει του σχετικού ευεργετήματος. Με την απόφαση περί διακοπής της δίκης το δικαστήριο μπορεί να διατάξει και την άρση ή την αντικατάσταση των μέτρων δικονομικού καταναγκασμού που έχουν επιβληθεί.

4. α) Αν κάποιος από τους υπαίτιους των εγκλημάτων των άρθρων 235 έως 261 και 390 ή πράξεων νομιμοποίησης εσόδων που προέρχονται άμεσα από τις συγκεκριμένες εγκληματικές δραστηριότητες, εισφέρει αποδεικτικά στοιχεία για τη συμμετοχή στις πράξεις αυτές προσώπων που διατελούν ή διατέλεσαν μέλη της Κυβέρνησης ή Υφυπουργοί, το δικαστικό συμβούλιο, με βούλευμα που εκδίδεται ύστερα από πρόταση του εισαγγελέα, διατάσσει την αναστολή της ασκήσεως σε βάρος του ποινικής δίωξης. Την παραπάνω αναστολή μπορεί να διατάξει το δικαστήριο και όταν τα στοιχεία εισφέρονται μέχρι την έκδοση απόφασης σε δεύτερο βαθμό. Με το ίδιο βούλευμα ή απόφαση μπορεί να διαταχθεί και η άρση ή η αντικατάσταση των μέτρων δικονομικού καταναγκασμού που έχουν ταχθεί.

β) Αν η Βουλή κρίνει, σύμφωνα με τη διάταξη της παραγράφου 3 του άρθρου 86 του Συντάγματος, ότι τα στοιχεία δεν είναι επαρκή για την άσκηση ποινικής δίωξης σε βάρος Υπουργού ή Υφυπουργού, το βούλευμα ή η απόφαση ανακαλείται και η ανασταλείσα ποινική δίωξη συνεχίζεται. Αν η Βουλή αποφασίσει την άσκηση ποινικής δίωξης σε βάρος Υπουργού ή Υφυπουργού κατά το άρθρο 86 του Συντάγματος, σε περίπτωση καταδίκης από το Ειδικό Δικαστήριο, ο κατά το προηγούμενο εδάφιο συμμετοχος που εισέφερε τα αποδεικτικά στοιχεία τιμωρείται με ποινή μειωμένη στο μέτρο του άρθρου 44 παρ. 2 εδάφιο πρώτο. Το δικαστήριο μπορεί να διατάξει την αναστολή εκτέλεσης της ποινής αυτής κατά τα οριζόμενα στην παράγραφο 2.

5. Αν η κίνηση της ποινικής διαδικασίας δεν είναι δυνατή λόγω εξάλειψης του αξιόποινου, σύμφωνα με τα οριζόμενα στο εδάφιο β' της παραγράφου 3 του άρθρου 86 του Συντάγματος, στον κατηγορούμενο επιβάλλεται ποινή μειωμένη στο μέτρο του άρθρου 44 παρ. 2 εδάφιο πρώτο. Το δικαστήριο μπορεί να διατάξει και την αναστολή εκτέλεσης της ποινής αυτής, κατά τα οριζόμενα στην παράγραφο 2.»

ΥΠΟΠΑΡΑΓΡΑΦΟΣ ΙΕ.14.: ΤΡΟΠΟΠΟΙΗΣΗ ΔΙΑΤΑΞΗΣ ΑΡΘΡΟΥ 30 ΚΠΔ

Η παράγραφος 2 του άρθρου 30 του Κώδικα Ποινικής Δικονομίας αντικαθίσταται ως εξής:

«2. Στα πολιτικά εγκλήματα, καθώς και στα εγκλήματα από τα οποία μπορούν να διαταραχθούν οι διεθνείς σχέσεις του κράτους, με την εξαίρεση της δωροδοκίας αλλοδαπών δημόσιων λειτουργών στις διεθνείς επιχειρηματικές συναλλαγές, ο Υπουργός Δικαιοσύνης έχει το δικαίωμα με προηγούμενη σύμφωνη απόφαση του Υπουργικού Συμβουλίου να αναβάλλει την έναρξη της ποινικής δίωξης ή να αναστείλει την ποινική δίωξη. Η αναστολή της ποινικής δίωξης μπορεί να γίνει το αργότερο έως την έναρξη της συζήτησης στο ακροατήριο.»

ΥΠΟΠΑΡΑΓΡΑΦΟΣ ΙΕ.15.: ΕΙΣΑΓΩΓΗ ΑΡΘΡΟΥ 45 Β ΣΤΟΝ ΚΠΔ

Μετά το άρθρο 45Α του Κώδικα Ποινικής Δικονομίας προστίθεται άρθρο 45Β ως εξής:

«Άρθρο 45Β

Αποχή από ποινική δίωξη μαρτύρων δημοσίου συμφέροντος

1. Σε υποθέσεις σχετικές με τις αξιόποινες πράξεις των άρθρων 159, 159Α, 235, 236, 237 και 237Α του Ποινικού Κώδικα και τις συναφείς με αυτές πράξεις, είναι δυνατόν, μετά από έγκριση του Αντεισαγγελέα του Αρείου Πάγου που εποπτεύει και συντονίζει το έργο των Εισαγγελέων Εγκλημάτων Διαφθοράς, να χαρακτηρίζεται ως μάρτυς δημοσίου συμφέροντος με πράξη του κατά τόπον αρμόδιου εισαγγελέα πλημμελειοδικών ή του Εισαγγελέα Εγκλημάτων Διαφθοράς όποιος, χωρίς να εμπλέκεται καθ' οιονδήποτε τρόπο στις εν λόγω πράξεις και χωρίς να αποβλέπει σε ίδιον όφελος, συμβάλλει ουσιωδώς, με τις πληροφορίες που παρέχει στις δικωτικές αρχές, στην αποκάλυψη και δίωξή τους. Η κατά το προηγούμενο εδάφιο πράξη του εισαγγελέα μπορεί να ανακαλείται με τον ίδιο τρόπο και σε οποιοδήποτε στάδιο της ποινικής δίκης, αν ο εισαγγελέας κρίνει ότι δεν συντρέχουν οι λόγοι που τον οδήγησαν στην έκδοσή της.
2. Αν έχει υποβληθεί έγκληση ή μήνυση για τα εγκλήματα της ψευδορκίας, της ψευδούς καταμήνυσης, της συκοφαντικής δυσφήμισης ή της παραβίασης υπηρεσιακού απορρήτου του Ποινικού Κώδικα ή για τις πράξεις των παραγράφων 4 ή 8 του άρθρου 22 του ν. 2472/1997 σε υπόθεση σχετική με τις αξιόποινες πράξεις που αναφέρονται στην προηγούμενη παράγραφο, ο αρμόδιος για την άσκηση της ποινικής δίωξης εισαγγελέας, πριν από κάθε άλλη ενέργεια, ενημερώνει σχετικά τον Αντεισαγγελέα του Αρείου Πάγου που εποπτεύει και συντονίζει το έργο των Εισαγγελέων Εγκλημάτων Διαφθοράς.
3. Αν ο Αντεισαγγελέας του Αρείου Πάγου που εποπτεύει και συντονίζει το έργο των Εισαγγελέων Εγκλημάτων Διαφθοράς, κρίνει μετά από την κατά την προηγούμενη παράγραφο ενημέρωσή του, ότι η ποινική δίωξη των εγκλημάτων της ψευδορκίας, της ψευδούς καταμήνυσης, της συκοφαντικής

δυσφήμισης ή της παραβίασης υπηρεσιακού απορρήτου ή των εγκλημάτων των παραγράφων 4 ή 8 του άρθρου 22 του ν. 2472/1997, δεν είναι απαραίτητη για την προστασία του δημοσίου συμφέροντος, μπορεί να παραγγείλει στον αρμόδιο για την άσκηση της ποινικής δίωξης εισαγγελέα την οριστική αποχή από την ποινική δίωξη για τις εν λόγω πράξεις.»

ΥΠΟΠΑΡΑΓΡΑΦΟΣ ΙΕ.16.: ΕΙΣΑΓΩΓΗ ΑΡΘΡΟΥ 253 Β ΣΤΟΝ ΚΠΔ

Μετά το άρθρο 253Α του Κώδικα Ποινικής Δικονομίας προστίθεται άρθρο 253Β ως εξής:

«Άρθρο 253Β

Ανακριτικές πράξεις επί εγκλημάτων διαφθοράς.

Ειδικά για τις αξιόποινες πράξεις των άρθρων 159, 159Α, 235, 236, 237 και 237Α του Ποινικού Κώδικα, εφόσον αυτές δεν τελούνται στο πλαίσιο εγκληματικής ή τρομοκρατικής οργάνωσης, η έρευνα μπορεί να συμπεριλάβει και την διενέργεια:

α) συγκαλυμμένης έρευνας, την οποία ενεργεί ανακριτικός υπάλληλος με παραγγελία του αρμόδιου εισαγγελέα και αφού ενημερωθεί προηγουμένως ο Αντεισαγγελέας του Αρείου Πάγου που εποπτεύει και συντονίζει το έργο των Εισαγγελέων Εγκλημάτων Διαφθοράς. Η εν λόγω παραγγελία δίδεται αν συντρέχουν σοβαρές ενδείξεις ότι τελείται ήδη ή πρόκειται να επαναληφθεί η τέλεση κάποιας από τις αξιόποινες πράξεις της παραγράφου 1 και η αποκάλυψη αυτής είναι με άλλον τρόπο αδύνατη ή ιδιαιτέρως δυσχερής. Κατά την συγκαλυμμένη έρευνα ο ανακριτικός υπάλληλος ή ο ιδιώτης που ενεργεί υπό τις οδηγίες του εμφανίζεται ως ωφελούμενος ή ως μεσολαβητής ωφελούμενου προσώπου από την αξιόποινη πράξη της παραγράφου 1 και διευκολύνει στην τέλεσή της τον δράστη που την έχει προαποφασίσει. Η συγκαλυμμένη έρευνα ενεργείται για εύλογο κατά τις περιστάσεις χρονικό διάστημα, το οποίο δεν μπορεί να υπερβαίνει το έτος. Ο ενεργών την συγκαλυμμένη έρευνα μπορεί να φέρει συγκαλυμμένα στοιχεία ταυτότητας και φορολογικά ή άλλα στοιχεία και να συναλλάσσεται με αυτά για τις ανάγκες της έρευνας που διεξάγει. Οι λεπτομέρειες και η διαδικασία εκδόσεως των εν λόγω στοιχείων συγκαλύψης ορίζονται με κοινή υπουργική απόφαση των Υπουργών Δικαιοσύνης, Διαφάνειας και Ανθρωπίνων Δικαιωμάτων και Δημόσιας Τάξης και Προστασίας του Πολίτη. Για τις ενέργειες του συγκαλυμμένα δρώντος συντάσσεται αναλυτική έκθεση κατά τα άρθρα 148 έως 153. Αποδεικτικά στοιχεία που αποκτήθηκαν με ενέργειες του συγκαλυμμένα δρώντος, οι οποίες δεν μνημονεύονται αναλυτικά στην έκθεση, δεν λαμβάνονται υπόψη για την καταδίκη του κατηγορουμένου.

β) άρσης του απορρήτου, καταγραφής δραστηριότητας εκτός κατοικίας και συσχέτισης ή συνδυασμού δεδομένων προσωπικού χαρακτήρα, όπως αυτές προβλέπονται στα στοιχεία γ', δ' και ε' της παραγράφου 1 του άρθρου 253Α. Στις περιπτώσεις αυτές εφαρμόζονται αναλόγως οι παράγραφοι 2 και 3 του ίδιου άρθρου.»

**ΥΠΟΠΑΡΑΓΡΑΦΟΣ ΙΕ.17.: ΤΡΟΠΟΠΟΙΗΣΗ ΔΙΑΤΑΞΕΩΝ ΤΩΝ
Ν.2225/1994, Ν.2928/2001, Ν.3691/2008, Κ.Ν. 3528/2007**

1. Το στοιχείο α' της παραγράφου 1 του άρθρου 4 του ν. 2225/1994 (Α' 121) αντικαθίσταται ως εξής:
«α) τα άρθρα 134,135 παρ.1,2 135 Α, 137Α , 137Β, 138, 139, 140, 143, 144, 146,148 παρ.2, 150, 151, 157 παρ.1, 159, 159Α παρ. 1, 168 παρ.1, 187 παρ.1, 2, 187 Α παρ.1 και 4, 207, 208 παρ.1, 235 παρ. 2, 236 παρ. 2, 237 παρ. 1 και 2, 264 περ. β', γ', 270, 272, 275 περ.β', 291 παρ.1 εδάφια β' και γ', 299, 322, 323 Α παρ. 1,2,4,5 και 6, 324 παρ.2 και 3, 342 παρ. 1 και 2, 348 Α παρ.4, 351 παρ. 1, 2, 4 και 5, 374, 380, 385 παρ. 1 εδ. α' και β' του Ποινικού Κώδικα».
2. Στο άρθρο 9 του ν. 2928/2001 (Α' 141) προστίθεται παράγραφος 7 ως εξής:
«7. Σε υποθέσεις σχετικές με τις αξιόποινες πράξεις των άρθρων 159, 159Α και 235 έως 237Α του Ποινικού Κώδικα, ακόμα κι αν δεν τελέστηκαν στο πλαίσιο εγκληματικής οργάνωσης, είναι δυνατόν να παρέχεται στους μάρτυρες δημοσίου συμφέροντος κατ' άρθρο 45Β του Κώδικα Ποινικής Δικονομίας, στους ιδιώτες κατ' άρθρο 253Β του Κώδικα Ποινικής Δικονομίας και σε οποιοδήποτε άλλο πρόσωπο συμβάλλει ουσιωδώς στην αποκάλυψη των ως άνω αξιοποιώνων πράξεων ή, εφόσον τούτο κρίνεται αναγκαίο, και στους οικείους των προαναφερθέντων προσώπων, η προβλεπόμενη στις παραγράφους 1 έως 5 προστασία από πιθανολογούμενες πράξεις εκφοβισμού ή αντεκδίκησης.»
3. Το στοιχείο ε' του άρθρου 3 του ν. 3691/2008 (Α' 166) αντικαθίσταται ως εξής:
«ε) δωροληψία και δωροδοκία πολιτικών προσώπων και δικαστικών λειτουργών (άρθρα 159, 159Α και 237 ΠΚ),».
4. Το πρώτο εδάφιο της παραγράφου 1 του άρθρου 51 του ν. 3691/2008, αντικαθίσταται ως εξής:
«1. Αν κάποια από τις αξιόποινες πράξεις νομιμοποίησης εσόδων από εγκληματικές δραστηριότητες ή κάποιο από τα βασικά αδικήματα των στοιχείων γ', δ' και ε' του άρθρου 3 τελείται προς όφελος νομικού προσώπου από φυσικό πρόσωπο που ενεργεί είτε ατομικά είτε ως μέλος οργάνου του νομικού προσώπου και κατέχει διευθυντική θέση εντός αυτού με βάση εξουσία εκπροσώπησης του ή εξουσιοδότηση για τη λήψη αποφάσεων για λογαριασμό του ή για την άσκηση ελέγχου εντός αυτού, επιβάλλονται στο νομικό πρόσωπο, σωρευτικά ή διαζευκτικά, οι ακόλουθες κυρώσεις:».
5. Η παράγραφος 5 του άρθρου 51 του ν. 3691/2008 αντικαθίσταται ως εξής:
«5. Οι εισαγγελικές αρχές ενημερώνουν αμέσως την κατά περίπτωση αρμόδια αρχή ή, αν πρόκειται για μη υπόχρεο νομικό πρόσωπο, τον Υπουργό Δικαιοσύνης, Διαφάνειας και Ανθρωπίνων Δικαιωμάτων, για την άσκηση

ποινικής δίωξης επί υποθέσεων στις οποίες υπάρχει εμπλοκή νομικού προσώπου υπό την έννοια των παραγράφων 1 και 2, καθώς και για τις εκδιδόμενες σχετικές δικαστικές αποφάσεις. Με κοινή απόφαση των Υπουργών Οικονομικών και Δικαιοσύνης, Διαφάνειας και Ανθρωπίνων Δικαιωμάτων καθορίζονται η διαδικασία επιβολής των κυρώσεων, οι αρμόδιες υπηρεσίες είσπραξης, ως και κάθε άλλο σχετικό θέμα για την εφαρμογή του παρόντος άρθρου.»

6. α. Στο άρθρο 26 του Κώδικα Κατάστασης Δημοσίων Πολιτικών Διοικητικών Υπαλλήλων και Υπαλλήλων Ν.Π.Δ.Δ. (κ.ν. 3528/2007, Α' 26) προστίθεται παράγραφος 4 ως εξής:

«4. Ο υπάλληλος που έχει χαρακτηριστεί ως μάρτυς δημοσίου συμφέροντος κατά το άρθρο 45B του Κώδικα Ποινικής Δικονομίας, δεν παραλείπεται σε διαδικασία προαγωγής ούτε υπόκειται σε οποιαδήποτε πειθαρχική διαδικασία ή τιμωρείται, απολύεται ή καθ' οιονδήποτε τρόπο υφίσταται άλλη δυσμενή διακριτική μεταχείριση αμέσως ή εμμέσως και ιδίως σε θέματα υπηρεσιακής εξέλιξης, μετακίνησης ή τοποθέτησης, κατά τη διάρκεια του αναγκαίου για τη δικαστική διερεύνηση της υπόθεσης χρόνου.»

- β. Στο άρθρο 110 του ν. 3528/2007 προστίθεται παράγραφος 6 ως εξής:

«6. Αν σε υποθέσεις σχετικές με τις αξιόποινες πράξεις των άρθρων 159, 159Α, 235, 236, 237 και 237Α του Ποινικού Κώδικα ασκείται πειθαρχική δίωξη εναντίον υπαλλήλου ο οποίος, με τις πληροφορίες που παρέσχε στις διωκτικές αρχές, συνέβαλε ουσιωδώς στην αποκάλυψη και δίωξή τους, για την συνέχιση της διαδικασίας το πειθαρχικό όργανο οφείλει να αποδείξει ότι η δίωξη που άσκησε δεν οφείλεται στην προαναφερθείσα ουσιώδη συμβολή του υπαλλήλου.»

- γ. Στο άρθρο 125 του ν. 3528/2007 προστίθεται παράγραφος 4 ως εξής:

«4. Κατά την προκαταρκτική εξέταση που ενεργείται για υποθέσεις σχετικές με τις αξιόποινες πράξεις των άρθρων 159, 159Α, 235, 236, 237 και 237Α του Ποινικού Κώδικα, προστατεύεται πλήρως η ανωνυμία των υπαλλήλων, οι οποίοι, χωρίς να εμπλέκονται καθ' οιονδήποτε τρόπο στην τέλεση των ως άνω πράξεων ή να αποβλέπουν σε ίδιον όφελος, συμβάλλουν ουσιωδώς, με τις πληροφορίες που παρέχουν, στην αποκάλυψη και δίωξή τους, ακόμα και αν αυτοί δεν έχουν χαρακτηριστεί ως μάρτυρες δημοσίου συμφέροντος κατά το άρθρο 45B του Κώδικα Ποινικής Δικονομίας. Μετά το πέρας της προκαταρκτικής εξετάσεως η ανωνυμία του υπαλλήλου προστατεύεται εφόσον αυτός υπάγεται στο καθεστώς της παραγράφου 7 του άρθρου 9 του ν.2928/2001.»

ΥΠΟΠΑΡΑΓΡΑΦΟΣ ΙΕ.18.: ΤΡΟΠΟΠΟΙΗΣΕΙΣ Π.Δ. 85/2005

Το πρώτο εδάφιο της περίπτωσης δ' «Τμήμα Δ' Ανάκτησης περιουσιακών στοιχείων και κεφαλαίων που προέρχονται από εγκληματικές

δραστηριότητες» της παραγράφου 3 του άρθρου 9 του Π.Δ. 85/2005, όπως ισχύει, αντικαθίσταται ως εξής:

«Οι αρμοδιότητες του Τμήματος είναι αυτές της παρ. 3 περ. α (Τμήμα Κοινοτικών και Εθνικών Επιδοτήσεων και Χρηματοδοτήσεων) ως προς τα θέματα:

- Απατών και παρατυπιών κατά των οικονομικών συμφερόντων του Ελληνικού Δημοσίου και της εθνικής οικονομίας γενικότερα.
- Παράνομων χρηματιστηριακών και τραπεζικών εργασιών και παρανόμων χρηματοπιστωτικών συμβάσεων, συναλλαγών και δραστηριοτήτων γενικά.
- Παράνομων προελεύσεων ιδιωτικών κεφαλαίων και νομιμοποίησης εσόδων από εγκληματικές δραστηριότητες του ν. 3691/2008 (Α' 166)
- Δωροδοκιών αλλοδαπών δημόσιων λειτουργών στις διεθνείς επιχειρηματικές συναλλαγές
- Άλλων περιπτώσεων παράνομων δραστηριοτήτων, παραλείψεων και παρατυπιών, ιδιάζουσας φύσης ή ιδιαίτερου οικονομικού ενδιαφέροντος σε βάρος των συμφερόντων της Ελλάδας, που εμπίπτουν στις αρμοδιότητες του Σ.Δ.Ο.Ε., ο έλεγχος των οποίων έχει ανατεθεί στη Διεύθυνση Ειδικών Υποθέσεων με αποφάσεις του Υπουργού Οικονομίας και Οικονομικών, που εκδίδονται κατ' εξουσιοδότηση του άρθρου 30 παρ. 9 του ν. 3296/2004.».

ΥΠΟΠΑΡΑΓΡΑΦΟΣ ΙΕ.19.: ΛΟΓΙΣΤΙΚΑ ΑΔΙΚΗΜΑΤΑ

Όποιος, με σκοπό τη διευκόλυνση, απόκρυψη ή συγκάλυψη κάποιας από τις πράξεις που αναφέρονται στα άρθρα 159Α παρ. 1, 236 παρ. 1 και 2, 237 παρ. 2, 237Α παρ. 2 και 237Β παρ. 1 του Ποινικού Κώδικα:

- α) τηρεί λογαριασμούς εκτός των βιβλίων της επιχείρησής του,
  - β) διενεργεί συναλλαγές εκτός βιβλίων ή ανεπαρκώς προσδιορισμένες σε αυτά,
  - γ) καταχωρίζει ανύπαρκτες δαπάνες ή υποχρεώσεις, ή
  - δ) καταρτίζει ή χρησιμοποιεί τιμολόγιο ή άλλο λογιστικό έγγραφο με αναληθές περιεχόμενο,
- τιμωρείται με φυλάκιση μέχρι τριών ετών, αν η πράξη του δεν τιμωρείται βαρύτερα με άλλη διάταξη.

ΥΠΟΠΑΡΑΓΡΑΦΟΣ ΙΕ.20.: ΚΑΤΑΡΓΟΥΜΕΝΕΣ ΔΙΑΤΑΞΕΙΣ

1. Τα άρθρα 11 έως και 13 του ν. 5227/1931 καταργούνται.
2. Οι περιπτώσεις στ', ζ' και η' της παραγράφου 1 του άρθρου 4 του ν. 2225/1994 καταργούνται.
3. Τα άρθρα δεύτερο έως και πέμπτο του ν. 2656/1998 (Α' 265) καταργούνται.
4. Τα άρθρα τρίτο έως και έκτο του ν. 2802/2000 (Α' 47) καταργούνται.

5. Τα άρθρα τρίτο και όγδοο του ν. 2803/2000 (Α' 48) καταργούνται.
6. Στο άρθρο έβδομο του ν. 2803/2000 διαγράφεται η λέξη «τρίτο».
7. Στο άρθρο δέκατο παράγραφος 1 του ν. 2803/2000 διαγράφεται το δεύτερο εδάφιο.
8. Στο άρθρο δέκατο παράγραφος 2 του ν. 2803/2000 διαγράφονται η λέξη «τρίτο» και η φράση «όπως επίσης εκείνες που αναφέρονται στην προηγούμενη παράγραφο».
9. Στο άρθρο ενδέκατο παράγραφος 2 του ν. 2803/2000 διαγράφεται η λέξη «τρίτο».
10. Τα άρθρα 4 και 5 του ν. 3213/2003 (Α' 309) καταργούνται.
11. Τα άρθρα δεύτερο έως και δωδέκατο και δέκατο τέταρτο του ν. 3560/2007 (Α' 103) καταργούνται.
12. Στο στοιχείο ιδ' του άρθρου 3 του ν. 3691/2008 διαγράφεται η λέξη «τρίτο».
13. Τα στοιχεία ιε' και ιστ' του άρθρου 3 του ν. 3691/2008 διαγράφονται.
14. Τα άρθρα τρίτο έως και πέμπτο και έβδομο έως και δέκατο του ν. 3666/2008 (Α' 105) καταργούνται.
15. Η περίπτωση β' της παραγράφου 4 του άρθρου 3 του ν. 3943/2011 (Α' 66) καταργείται.

**ΠΑΡΑΓΡΑΦΟΣ ΙΣΤ.: ΔΙΑΤΑΞΕΙΣ ΑΡΜΟΔΙΟΤΗΤΑΣ ΥΠΟΥΡΓΕΙΟΥ
ΝΑΥΤΙΛΙΑΣ ΚΑΙ ΑΙΓΑΙΟΥ**

**ΥΠΟΠΑΡΑΓΡΑΦΟΣ ΙΣΤ.1.: ΣΥΣΤΑΣΗ ΡΥΘΜΙΣΤΙΚΗΣ ΑΡΧΗΣ
ΛΙΜΕΝΩΝ**

Το άρθρο 43 του ν. 4150/2013 (Α' 102) αντικαθίσταται ως εξής:

«Άρθρο 43

Ρυθμιστική Αρχή Λιμένων (Ρ.Α.Λ.)

1. Συνιστάται στο Υπουργείο Ναυτιλίας και Αιγαίου Ρυθμιστική Αρχή Λιμένων (Ρ.Α.Λ.) ως αυτοτελής δημόσια υπηρεσία με διοικητική και οικονομική αυτοτέλεια, εποπτευόμενη από τον Υπουργό Ναυτιλίας και Αιγαίου ως προς τον έλεγχο νομιμότητας των πράξεών της.

Η Ρ.Α.Λ. έχει νομική προσωπικότητα και παρίσταται αυτοτελώς σε κάθε είδους δίκες που έχουν ως αντικείμενο πράξεις ή παραλείψεις της ή έννομες σχέσεις που την αφορούν.

2. Η Ρ.Α.Λ. συγκροτείται από 9 μέλη και επικουρείται στη λειτουργία της από οργανικές μονάδες, οι οποίες εξειδικεύονται με το Π.Δ. της παρ. 9β του παρόντος.

Τα μέλη της Ρ.Α.Λ. ορίζονται για διετή θητεία, η οποία μπορεί να ανανεωθεί για μία μόνον φορά, με πράξη του Υπουργικού Συμβουλίου κατόπιν εισήγησης του Υπουργού Ναυτιλίας και Αιγαίου. Εξ αυτών ένα μέλος είναι ο Πρόεδρος, ένα ο Αντιπρόεδρος και δυο Εισηγητές, οι οποίοι είναι πλήρους και αποκλειστικής απασχόλησης.

3. Τα μέλη της Ρ.Α.Λ., τα οποία απολαμβάνουν προσωπικής και λειτουργικής ανεξαρτησίας κατά την εκτέλεση των καθηκόντων τους, είναι πρόσωπα

αναγνωρισμένου κύρους που διακρίνονται για την επιστημονική τους κατάρτιση και την ειδικότερη γνώση της λειτουργίας των λιμένων και του δικαίου του ανταγωνισμού και διαθέτουν εμπειρία σε ναυτιλιακές και επιχειρηματικές δραστηριότητες.

4. Οι αποδοχές του Προέδρου, του Αντιπροέδρου και των δυο Εισηγητών της Ρ.Α.Λ. και των υπολοίπων μελών, καθώς και το ύψος της ημερήσιας αποζημίωσης και των δαπανών μετακίνησής τους καθορίζονται με κοινή απόφαση των Υπουργών Οικονομικών και Ναυτιλίας και Αιγαίου, με την επιφύλαξη των διατάξεων του ν. 3833/2010 (Α` 40).

5. Οι υποθέσεις που άγονται ενώπιον της Ρ.Α.Λ. ανατίθενται με πράξη του Προέδρου σε Εισηγητή και εισάγονται προς συζήτηση και απόφαση ενώπιόν της.

Η Ρ.Α.Λ. βρίσκεται σε απαρτία και συνεδριάζει νόμιμα, εφόσον μετέχουν στη συνεδρίαση ο Πρόεδρος, ο Αντιπρόεδρος, ο Εισηγητής που έχει οριστεί για τη συγκεκριμένη υπόθεση, και δύο τουλάχιστον μέλη, αποφασίζει δε κατά πλειοψηφία των παρόντων. Στις συνεδριάσεις και διασκέψεις συμμετέχει ο Εισηγητής που έχει οριστεί για τη συγκεκριμένη υπόθεση χωρίς δικαίωμα ψήφου. Σε περίπτωση ισοψηφίας υπερισχύει η ψήφος του Προέδρου.

Οι κανόνες που καθορίζουν τη διαδικασία λήψης αποφάσεων από τη Ρ.Α.Λ., κατά την εξέταση των υποθέσεων που συζητούνται ενώπιόν της ορίζονται με το Π.Δ. της παρ. 9β.

6. Οι εκτελεστές πράξεις της Ρ.Α.Λ. κοινοποιούνται στον ενδιαφερόμενο και στον Υπουργό Ναυτιλίας και Αιγαίου. Κατ' αυτών χωρεί αίτηση αναθεώρησης, η οποία ασκείται μέσα σε τριάντα ημέρες από τη γνώση ή την κοινοποίησή της από τον ενδιαφερόμενο ή τον Υπουργό Ναυτιλίας και Αιγαίου. Η εκδιδόμενη επί της αιτήσεως αναθεώρησης απόφαση υπόκειται σε αίτηση ακυρώσεως ενώπιον του Διοικητικού Εφετείου Πειραιά.

7. Με το Π.Δ. της παραγράφου 9β ρυθμίζονται τα ειδικότερα ζητήματα σχετικά με τις αρμοδιότητες του Προέδρου και Αντιπροέδρου της Ρ.Α.Λ., την προσωπική κατάσταση των μελών της, τις περιπτώσεις έκπτωσης από τη θέση ή την αναστολή της ιδιότητάς τους, τα ασυμβίβαστα και τους περιορισμούς για την άσκηση των επαγγελματικών τους δραστηριοτήτων που συνεπάγεται η ιδιότητα του μέλους της Ρ.Α.Λ., καθώς και κάθε άλλο συναφές ζήτημα.

8α. Η Ρ.Α.Λ. είναι αρμόδια για :

Την παρακολούθηση της εφαρμογής των όρων και διατάξεων των συμβάσεων παραχώρησης στους λιμένες, την τήρηση των υποχρεώσεων των λιμένων στο πλαίσιο της σχετικής κείμενης - εθνικής και ευρωπαϊκής - νομοθεσίας, κυρίως σε σχέση με δημόσιες συμβάσεις, συμβάσεις παραχώρησης και τους κανόνες ανταγωνισμού, την υποχρέωση παροχής δημόσιας υπηρεσίας στον λιμενικό τομέα, την διαμεσολάβηση και επίλυση διαφορών μεταξύ χρηστών και φορέων διαχείρισης, την διαχείριση παραπόνων, και την λήψη δεσμευτικών αποφάσεων επί αυτών σε εύλογο χρονικό διάστημα, την υποστήριξη προς τις αρμόδιες αρχές για την κατάρτιση προδιαγραφών δημοσίων συμβάσεων (παραχώρησεις, εκμίσθωση χερσαίας ζώνης) και των σχετικών ανανεώσεων που προτείνονται από τον φορέα διαχείρισης, την παρακολούθηση της εφαρμογής των όρων των δημοσίων συμβάσεων εξασφαλίζοντας ιδίως την

τήρηση του συμφωνημένου επιπέδου εξυπηρέτησης, προσδιορίζοντας τα επίπεδα απόδοσης, επενδύσεων, δημιουργίας θέσεων απασχόλησης και την συμμόρφωση με τους χρηματοοικονομικούς στόχους, την εξασφάλιση - σε συνεργασία με την Επιτροπή Ανταγωνισμού - της πιστής εφαρμογής της αντιμονοπωλιακής νομοθεσίας στον κλάδο, την αποτροπή κατάχρησης δεσπόζουσας θέσης, εναρμονισμένων πρακτικών, εξοντωτικής τιμολόγησης και άλλων πρακτικών που στρεβλώνουν τον ανταγωνισμό, την έκδοση δεσμευτικών οδηγιών για θέματα σχετικά με την απλούστευση, διαφάνεια και εναρμόνιση τελών κοινού ενδιαφέροντος για όλους τους ελληνικούς λιμένες, προωθώντας τον υγιή ανταγωνισμό μεταξύ εγχώριων λιμένων, την γνωμοδότηση επί της μεθοδολογίας και του καθορισμού των τελών λιμενικών υπηρεσιών και των τελών λιμενικών υποδομών, τη γνωμοδότηση - κατόπιν σχετικού ερωτήματος - στο Υπουργείο Ναυτιλίας και Αιγαίου επί ειδικών θεμάτων λιμένων - περιλαμβανομένων και μέτρων για την ανάπτυξη και εκσυγχρονισμό του εθνικού λιμενικού συστήματος

β. Η Ρ.Α.Α. συνεργάζεται με την Επιτροπή Ανταγωνισμού και μπορεί να ζητεί τη γνώμη της σε θέματα ανταγωνισμού ή να παραπέμπει σε αυτήν υποθέσεις, οι οποίες ενδέχεται να εμπίπτουν στις ρυθμίσεις του ν. 703/1977 και στην αρμοδιότητα της Επιτροπής Ανταγωνισμού.

9α. Στη Ρ.Α.Α. συνιστάται Γενική Διεύθυνση, της οποίας προϊστάται Γενικός Διευθυντής.

Η Γενική Διεύθυνση αποτελείται από μία Διεύθυνση Παρακολούθησης και Ελέγχου Αγοράς, η οποία περιλαμβάνει οπωσδήποτε Τμήματα Νομικής και Οικονομικής Τεκμηρίωσης, και μία Δ/νση Διοικητικής και Οικονομικής Υποστήριξης, η οποία με τα αντίστοιχα τμήματα εξασφαλίζει την αυτοτελή διοίκηση του προσωπικού και οικονομική διαχείριση των πόρων της Ρ.Α.Α.

Για τη νομική υποστήριξη της Ρ.Α.Α. συνιστάται Γραφείο Νομικής Υποστήριξης, υπαγόμενο απ' ευθείας στον Πρόεδρο αυτής.

β. Η οργάνωση και η διάρθρωση των οργανικών μονάδων της Ρ.Α.Α. σε διευθύνσεις, τμήματα και γραφεία, οι αρμοδιότητες αυτών, ο τρόπος πρόσληψης ή επιλογής και οι αρμοδιότητες του Γενικού Διευθυντή, των διευθυντών και των προϊσταμένων των τμημάτων και γραφείων, τα προσόντα του προσωπικού, η κατανομή αυτού σε κλάδους και ειδικότητες και κάθε άλλο σχετικό θέμα καθορίζονται με προεδρικό διάταγμα, το οποίο εκδίδεται ύστερα από πρόταση των Υπουργών Ναυτιλίας και Αιγαίου, Οικονομικών και Διοικητικής Μεταρρύθμισης και Ηλεκτρονικής Διακυβέρνησης, ύστερα από γνώμη της Ρ.Α.Α.

γ. Για την στελέχωση των οργανικών μονάδων της Ρ.Α.Α. συνιστώνται τριάντα πέντε θέσεις μόνιμου και με σύμβαση εργασίας ιδιωτικού δικαίου αορίστου χρόνου προσωπικού. Ειδικότερα :

αα. Ειδικό επιστημονικό Προσωπικό : είκοσι πέντε (25) θέσεις

ββ. Διοικητικό Προσωπικό : δέκα (10) θέσεις

Επιπροσθέτως συνιστώνται τρεις (3) θέσεις δικηγόρων με έμμισθη εντολή, οι οποίοι στελεχώνουν το Γραφείο Νομικής Υποστήριξης, δύο (2) θέσεις ειδικών συνεργατών, ως μετακλητών υπαλλήλων, οι οποίοι επικουρούν τον Πρόεδρο

της Ρ.Α.Λ. και έχουν τα προσόντα που ορίζονται στο Π.Δ. 63/2005, και δύο (2) θέσεις δημοσιογράφων.

Με το ανωτέρω προεδρικό διάταγμα είναι δυνατή η αύξηση του αριθμού των ανωτέρω θέσεων, οι οποίες όμως σε καμμία περίπτωση δεν μπορεί να υπερβούν συνολικά τις πενήντα (50).

10α. Η πλήρωση των θέσεων γίνεται με : α) διορισμό ή πρόσληψη σύμφωνα με τις διατάξεις του ν. 2190/1994, β) με μετάταξη ή απόσπαση μόνιμων ή με σύμβαση εργασίας ιδιωτικού δικαίου αορίστου χρόνου υπαλλήλων του Δημοσίου, Ν.Π.Δ.Δ. ή του ευρύτερου δημόσιου τομέα, όπως αυτός ορίζεται από το άρθρο 14 παρ. 1 του ν. 2190/1994.

Η μετάταξη και η απόσπαση διενεργούνται με κοινή απόφαση του Υπουργού Ναυτιλίας και Αιγαίου και του αρμόδιου κατά περίπτωση Υπουργού, χωρίς τη γνώμη υπηρεσιακού συμβουλίου ή άλλου οργάνου, οι δε μετατασσόμενοι και αποσπώμενοι οφείλουν να συγκεντρώνουν τα προσόντα του αντίστοιχου διοριζόμενου ή προσλαμβανόμενου.

β. Με απόφαση του Υπουργού Ναυτιλίας και Αιγαίου είναι δυνατόν να αποσπάται ή μετατάσσεται στη Ρ.Α.Λ. προσωπικό που υπηρετεί σε νομικά πρόσωπα εποπτευόμενα από τον Υπουργό Ναυτιλίας και Αιγαίου, συμπεριλαμβανομένων των Οργανισμών Λιμένος Α.Ε., σύμφωνα με την κείμενη νομοθεσία.

11. Οι πόροι της Ρ.Α.Λ. προέρχονται από τέλος, το οποίο επιβάλλεται ετησίως με απόφαση των Υπουργών Οικονομικών και Ναυτιλίας και Αιγαίου επί των Οργανισμών Λιμένων Α.Ε. και των Λιμενικών Ταμείων. Το ύψος του τέλους δεν μπορεί να είναι ανώτερο από 0,2% των ετήσιων εσόδων για τα Λιμενικά Ταμεία και 0,3% για τους Οργανισμούς Λιμένων Α.Ε.. Με απόφαση των ανωτέρω Υπουργών ρυθμίζονται θέματα σχετικά με τη διαδικασία είσπραξης και απόδοσης του τέλους αυτού.

Η Ρ.Α.Λ. είναι δυνατόν να επιχορηγείται από τον τακτικό προϋπολογισμό του Υπουργείου Ναυτιλίας και Αιγαίου σε ποσοστό που δεν μπορεί να υπερβαίνει το δέκα τοις εκατό (10%) του ετήσιου προϋπολογισμού της.

12α) Με αιτιολογημένη απόφαση του Διοικητικού Συμβουλίου της Ρ.Α.Λ. είναι δυνατή η κατά τη διάρκεια του οικονομικού έτους εγγραφή ή αύξηση πιστώσεων στον προϋπολογισμό της με μείωση άλλων πιστώσεων.

β) Με απόφαση του Υπουργού Ναυτιλίας και Αιγαίου δύναται να διατίθεται ετησίως ποσοστό έως είκοσι τοις εκατό (20%) του αποθεματικού της Ρ.Α.Λ. για τη χρηματοδότηση μελετών και εκτέλεσης δημόσιων λιμενικών έργων και υποδομών. Με την ίδια απόφαση ορίζονται τα έργα, για τα οποία διατίθεται το πιο πάνω ποσό, καθώς και κάθε άλλο ειδικότερο θέμα και αναγκαία λεπτομέρεια''.

13. Η μετατροπή της Ρ.Α.Λ. σε Ανεξάρτητη Διοικητική Αρχή ρυθμίζεται με διάταγμα που εκδίδεται με πρόταση των Υπουργών Οικονομικών, Διοικητικής Μεταρρύθμισης και Ηλεκτρονικής Διακυβέρνησης και Ναυτιλίας και Αιγαίου, μετά την πάροδο διετίας από το χρόνο εκδόσεως του διατάγματος της παραγράφου 9β του παρόντος άρθρου.».

ΥΠΟΠΑΡΑΓΡΑΦΟΣ ΙΣΤ.2.: ΤΡΟΠΟΠΟΙΗΣΗ Ν.2932/2001 ΚΑΙ Π.Δ. 120/1997

1. Οι παράγραφοι 1 και 4 του άρθρου τέταρτου του ν. 2932/2001 (Α' 145) όπως ισχύουν, αντικαθίστανται ως εξής:

«1. Ο πλοιοκτήτης, προκειμένου να δρομολογήσει πλοίο ή πλοία, υποβάλλει στο Υπουργείο δήλωση, στην οποία αναγράφει την επωνυμία και την έδρα ή την κατοικία του και προκειμένου περί φυσικού προσώπου το ονοματεπώνυμο και την ιθαγένειά του. Αν έχει έδρα ή κατοικεί σε άλλο κράτος μέλος, αναγράφει και ότι έχει κατά νόμο διορίσει εκπρόσωπο, διαχειριστή και αντίκλητο εγκατεστημένο στην Ελλάδα, καθώς και τα στοιχεία διορισμού αυτού. Επίσης αναγράφει τα στοιχεία προσδιορισμού του πλοίου, τα δρομολόγια που θα εκτελεί σε συγκεκριμένη γραμμή ή γραμμές του δικτύου, τους λιμένες αφετηρίας, τελικού προορισμού και ενδιάμεσους, κατά σειρά προσέγγισης, τις ημέρες και ώρες απόπλου και κατάπλου του πλοίου από και σε αυτούς, τον προγραμματιζόμενο χρόνο της ετήσιας επιθεώρησης του πλοίου εντός της δρομολογιακής περιόδου και κάθε άλλο στοιχείο, που καθορίζεται με την απόφαση της επόμενης παραγράφου.»

« 4. Το Υπουργείο μπορεί να τροποποιήσει στο αναγκαίο μέτρο τη δήλωση ως προς τα στοιχεία των δρομολογίων, αν αιτιολογημένα κρίνεται: α) ότι οι συνθήκες σε λιμένα ή λιμένες δεν επιτρέπουν για λόγους ασφάλειας του πλοίου και τάξης στο λιμένα την εκτέλεση των δρομολογίων που ζητήθηκαν, β) ότι το πλοίο δεν μπορεί απρόσκοπτα να καταπλεύσει και να εκτελέσει τη μεταφορά σε συγκεκριμένο χώρο του λιμένα και στο χρόνο που δηλώνει και γ) ότι η συχνότητα των δρομολογίων ή ο προγραμματισμένος χρόνος διακοπής των δρομολογίων δεν ανταποκρίνεται στις πάγιες κατά τη διάρκεια της δρομολογιακής περιόδου ανάγκες τακτικής παροχής υπηρεσιών. Στις περιπτώσεις α' και β' καλούνται οι πλοιοκτήτες να προσαρμόσουν με συμφωνία τα δρομολογία τους στις αναγκαίες χρονικές αποστάσεις για την επίλυση των προβλημάτων αυτών. Αν εντός πέντε (5) ημερών δεν επιτευχθεί συμφωνία, ο Υπουργός αποφασίζει για τις αναγκαίες μεταβολές των δρομολογίων κατόπιν σχετικής γνωμοδότησης του Συμβουλίου Ακτοπλοϊκών Συγκοινωνιών (Σ.Α.Σ.).»

2. Η παράγραφος 2 του άρθρου τέταρτου α' του ν. 2932/2001, όπως ισχύει, αντικαθίσταται ως εξής:

«2. Ο πλοιοκτήτης, προκειμένου να δρομολογήσει πλοίο ή πλοία, υποβάλλει στο Υπουργείο δήλωση, στην οποία αναγράφει την επωνυμία και την έδρα ή την κατοικία του και προκειμένου περί φυσικού προσώπου το ονοματεπώνυμο και την ιθαγένειά του. Αν έχει έδρα ή κατοικεί σε άλλο κράτος – μέλος, αναγράφει και ότι έχει κατά νόμο διορίσει εκπρόσωπο,

διαχειριστή και αντίκλητο εγκατεστημένο στην Ελλάδα, καθώς και τα στοιχεία διορισμού αυτού. Επίσης αναγράφει τα στοιχεία προσδιορισμού του πλοίου, τα δρομολόγια που θα εκτελεί σε συγκεκριμένη γραμμή ή γραμμές, τους λιμένες αφετηρίας, τελικού προορισμού και ενδιάμεσους, κατά σειρά προσέγγισης, τις ημέρες και ώρες απόπλου και κατάπλου του πλοίου από και σε αυτούς, και κάθε άλλο στοιχείο, που καθορίζεται με την απόφαση της παραγράφου 2 του άρθρου τέταρτου.»

3. Η παράγραφος 1 του άρθρου όγδοου του ν. 2932/2001, όπως ισχύει, αντικαθίσταται ως εξής:

«1. Αν δεν υποβληθούν δηλώσεις για δρομολόγηση πλοίου σύμφωνα με τις διατάξεις των παραγράφων 3 και 5 του άρθρου τέταρτου, όπως ισχύει κάθε φορά ή οι δηλώσεις που έχουν υποβληθεί δεν πληρούν τις προϋποθέσεις των διατάξεων αυτών ή δεν ανταποκρίνονται στις ανάγκες της συνέχειας και τακτικότητας του δικτύου ακτοπλοϊκών συγκοινωνιών και της πλήρους εξυπηρέτησης του μεταφορικού έργου, ο Υπουργός μπορεί να συνάψει σύμβαση ή συμβάσεις ανάθεσης δημόσιας υπηρεσίας διάρκειας τριών έως πέντε ετών για την αποκλειστική εξυπηρέτηση συγκεκριμένης γραμμής ή γραμμών.»

4. Η περίπτωση α) της παραγράφου 3 και η παράγραφος 5 του άρθρου έκτου του ν. 2932/2001 (Α' 145) όπως ισχύουν, αντικαθίστανται ως εξής:

«α) Για χρονικό διάστημα μέχρι 60 ημέρες εντός του οποίου διενεργείται υποχρεωτικά, εφόσον απαιτείται, και η ετήσια επιθεώρηση του πλοίου. Το χρονικό αυτό διάστημα δύναται:

i) να αυξηθεί με απόφαση των αρμόδιων αρχών για λόγους ανωτέρας βίας, όπως γενική ή μερική απεργία, εμπορικός αποκλεισμός εισαγωγής ή μεταφοράς αναγκαίων υλικών, φυσικές καταστροφές, που επηρεάζουν άμεσα την πρόοδο και την αποπεράτωση των εργασιών του πλοίου, για ίσο χρονικό διάστημα διάρκειας των λόγων αυτών, ύστερα από αίτημα του πλοιοκτήτη από το οποίο προκύπτει επαρκώς και τεκμηριωμένα η επέλευση και η διάρκεια των λόγων ανωτέρας βίας.

ii) Να κατανεμηθεί ανεξαρτήτως του συνολικού αριθμού ημερών ανά πλοίο ως ακολούθως:

Σε περίπτωση διακοπής δρομολογίων λιγότερης των 60 ημερών ανά πλοίο, ο πλοιοκτήτης δύναται να μεταφέρει τις υπολειπόμενες ημέρες, σε πλοίο ή πλοία του που είναι δρομολογημένα στην ίδια γραμμή.

Με απόφαση του Υπουργού μετά από γνώμη του ΣΑΣ, ο πλοιοκτήτης μπορεί να κατανείμει τις συνολικές ημέρες διακοπής δρομολογίων που προκύπτουν από τα δρομολογημένα πλοία του, ανεξάρτητα σε ποια γραμμή είναι δρομολογημένα, με την προϋπόθεση προηγούμενης έκδοσης των ανακοινώσεων δρομολόγησης των πλοίων και κάλυψης των συγκοινωνιακών αναγκών των γραμμών.

Το δικαίωμα κατανομής των συνολικών ημερών διακοπής δρομολογίων σύμφωνα με τα ανωτέρω, παρέχεται και σε δρομολογημένα πλοία, που ανήκουν στον ίδιο όμιλο εταιριών ή στην ίδια μητρική επιχείρηση ή σε άλλη ναυτική εταιρία υπό κοινή διαχείριση σύμφωνα με τις απαιτήσεις της παραγράφου 6 του άρθρου τρίτου. Για πλοία που διέκοψαν τα δρομολόγιά τους σύμφωνα με το εδάφιο αυτό, ο πλοιοκτήτης διατηρεί το δικαίωμα δρομολόγησης επιπλέον πλοίου σύμφωνα με την παράγραφο 6 του άρθρου τέταρτου.»

«5. Με απόφαση του Υπουργού, ύστερα από αίτηση του πλοιοκτήτη και γνώμη του Σ.Α.Σ., μπορεί να ορίζεται ειδικότερα η διακοπή εκτέλεσης δρομολογίων: α) μέχρι σαράντα πέντε συνεχόμενες ημέρες, εφόσον οι συγκοινωνιακές ανάγκες της γραμμής καλύπτονται από τα ήδη δρομολογημένα πλοία, β) σε γραμμή ή γραμμές μικρών αποστάσεων με εποχιακή μόνο κίνηση. Το αίτημα διακοπής εκτέλεσης δρομολογίων της περίπτωσης α της παραγράφου αυτής και μέχρι τη σύγκληση του Σ.Α.Σ. μπορεί να γίνεται αποδεκτό από υφιστάμενα όργανα, εξουσιοδοτημένα με απόφαση του Υπουργού.»

5. Στο τέλος του άρθρου 1 του Π.Δ 120/1997 (Α' 110) όπως ισχύει, προστίθεται παράγραφος 3 ως εξής:

«3. Για τις ανάγκες του παρόντος, εφοπλιστής ή πλοιοκτήτης είναι το φυσικό ή νομικό πρόσωπο ή κοινοπραξία ή ένωση εταιριών ή όμιλος εταιριών που παρέχει υπηρεσίες θαλάσσιας μεταφοράς σε δρομολογιακή γραμμή ή γραμμές.»

ΥΠΟΠΑΡΑΓΡΑΦΟΣ ΙΣΤ.3.: ΡΥΘΜΙΣΕΙΣ ΣΥΛΛΟΓΙΚΩΝ ΔΙΑΠΡΑΓΜΑΤΕΥΣΕΩΝ ΣΤΗ ΝΑΥΤΙΚΗ ΕΡΓΑΣΙΑ

Στο άρθρο 1 του Α.Ν. 3276/1944 (Α' 24), όπως ισχύει, προστίθεται παράγραφος 4 ως εξής:

«4.α) Προκειμένου περί Επιβατηγών και Επιβατηγών-Οχηματαγωγών πλοίων που εκτελούν δρομολογιακούς πλόες μεταξύ λιμένων στην ημεδαπή, κάθε θέμα από τα οριζόμενα στην παρ.1 του παρόντος άρθρου, που δύναται να καθορίζεται με συλλογική σύμβαση, επιτρέπεται να ρυθμίζεται και με επιχειρησιακές συλλογικές συμβάσεις. Όσο διαρκεί η εφαρμογή του Μεσοπρόθεσμου Πλαισίου Δημοσιονομικής Πολιτικής, τα οριζόμενα στην παρ.1 του άρθρου 5 δεν ισχύουν στην περίπτωση που έχουν συναφθεί επιχειρησιακές συλλογικές συμβάσεις.»

Άρθρο δεύτερο

ΠΑΡΑΓΡΑΦΟΣ Α: ΤΡΟΠΟΠΟΙΗΣΕΙΣ Ν.3864/2010 «ΠΕΡΙ ΙΔΡΥΣΕΩΣ ΤΑΜΕΙΟΥ ΧΡΗΜΑΤΟΠΙΣΤΩΤΙΚΗΣ ΣΤΑΘΕΡΟΤΗΤΑΣ»

A.1 Το άρθρο 2 του νόμου 3864/2010 αντικαθίσταται ως εξής:

«Άρθρο 2
Σκοπός, έδρα, διάρκεια

1. Σκοπός του Ταμείου είναι η συνεισφορά στη διατήρηση της σταθερότητας του ελληνικού τραπεζικού συστήματος, προς χάριν του δημοσίου συμφέροντος, και το Ταμείο ενεργεί σε συμμόρφωση με τις δεσμεύσεις της Ελληνικής Δημοκρατίας που απορρέουν από το νόμο 4046/2012 (Α' 28), όπως αυτές επικαιροποιούνται δυνάμει της παραγράφου 3.δ' του άρθρου 1 του ίδιου νόμου.

2. Στο πλαίσιο του σκοπού του το Ταμείο:

α) Παρέχει κεφαλαιακή ενίσχυση στα πιστωτικά ιδρύματα και στα μεταβατικά πιστωτικά ιδρύματα που συστήνονται σύμφωνα με το άρθρο 63Ε του νόμου 3601/2007, με όρους που υπηρετούν τη χρηστή διαχείριση της περιουσίας του Ταμείου.

β) Παρακολουθεί και αξιολογεί, για τα πιστωτικά ιδρύματα που έχουν λάβει κεφαλαιακή ενίσχυση από το Ταμείο, το βαθμό συμμόρφωσης με τα σχέδια αναδιάρθρωσής τους, διασφαλίζοντας παράλληλα την επιχειρησιακή τους αυτονομία. Το Ταμείο διασφαλίζει τη με όρους αγοράς λειτουργία τους, με τρόπο ώστε να προάγεται η κατά διαφανή τρόπο συμμετοχή ιδιωτών στο κεφάλαιό τους και να τηρούνται οι περί κρατικών ενισχύσεων κανόνες.

γ) Ασκει τα δικαιώματα του μετόχου που απορρέουν από την συμμετοχή του στα πιστωτικά ιδρύματα που έχουν λάβει κεφαλαιακή ενίσχυση, όπως τα δικαιώματα αυτά ορίζονται στον παρόντα νόμο και σε συμφωνίες-πλαίσιο που συνάπτει με τα εν λόγω πιστωτικά ιδρύματα σύμφωνα με την παράγραφο 5 του άρθρου 6 για τη ρύθμιση των σχέσεών του με αυτά, σε συμμόρφωση με κανόνες που υπηρετούν τη χρηστή διαχείριση της περιουσίας του Ταμείου και με τους κανόνες της Ευρωπαϊκής Ένωσης περί κρατικών ενισχύσεων και ανταγωνισμού.

δ) Διαθέτει μέρος ή το σύνολο των χρηματοπιστωτικών μέσων που έχουν εκδοθεί από τα πιστωτικά ιδρύματα στα οποία συμμετέχει, σύμφωνα με όσα ορίζονται στο άρθρο 8.

ε) Ασκει τα δικαιώματά του στα μεταβατικά πιστωτικά ιδρύματα που συστήνονται σύμφωνα με το άρθρο 63 Ε του ν. 3601/2007, σύμφωνα με τις διατάξεις του παρόντος νόμου και του ν. 3601/2007.

Ως πιστωτικά ιδρύματα, στο πλαίσιο του παρόντος νόμου, νοούνται τα πιστωτικά ιδρύματα, κατά την έννοια του ν. 3601/2007, που λειτουργούν νόμιμα στην Ελλάδα κατόπιν άδειας της Τράπεζας της Ελλάδας, συμπεριλαμβανομένων των υποκαταστημάτων αυτών που λειτουργούν στην αλλοδαπή καθώς και των θυγατρικών αλλοδαπών πιστωτικών ιδρυμάτων που λειτουργούν στην Ελλάδα.

3. Το Ταμείο ενεργεί βάσει ολοκληρωμένης στρατηγικής, η οποία αποτελεί αντικείμενο συμφωνίας μεταξύ του Υπουργείου Οικονομικών, της Τράπεζας της Ελλάδος και του Ταμείου, όπως αυτή κάθε φορά επικαιροποιείται.

4. Στο σκοπό του Ταμείου δεν εντάσσεται η προσωρινή ενίσχυση της ρευστότητας, που παρέχεται με βάση το ν. 3723/2008 ή στο πλαίσιο λειτουργίας του ευρωσυστήματος και της Τράπεζας της Ελλάδος.

5. Στο σκοπό του Ταμείου δεν εντάσσονται η παρακολούθηση και ο έλεγχος των πράξεων και αποφάσεων των οργάνων της ειδικής εκκαθάρισης πιστωτικών ιδρυμάτων. Τα μέλη των συλλογικών οργάνων του Ταμείου δεν έχουν καμία εξουσία ή αρμοδιότητα ως προς πράξεις ή παραλείψεις των οργάνων που έχουν την ευθύνη διεξαγωγής της ειδικής εκκαθάρισης πιστωτικών ιδρυμάτων.

6. Το Ταμείο εδρεύει στην Αθήνα και η διάρκεια του ορίζεται μέχρι και την 30ή Ιουνίου 2017.

Σε περίπτωση που κατά την αρχική ημερομηνία λήξης της διάρκειας του Ταμείου υφίστανται εν ισχύ τίτλοι παραστατικοί δικαιωμάτων κτήσης μετοχών, η διάρκεια του Ταμείου παρατείνεται αυτόματα για ένα (1) ακόμα έτος. Με αποφάσεις του Υπουργού Οικονομικών, δύναται να παρατείνεται η διάρκεια του Ταμείου έως το μέγιστο δύο (2) έτη, εφόσον είναι αναγκαίο για την εκπλήρωση των σκοπών του.

A.2. Το άρθρο 6 του νόμου 3864/2010 αντικαθίσταται ως εξής:

«Άρθρο 6

Διαδικασίες ενεργοποίησης του Ταμείου

1. Πιστωτικό ίδρυμα, το οποίο έχει αξιολογηθεί και κριθεί βιώσιμο από την Τράπεζα της Ελλάδος, υπό την προϋπόθεση της εφαρμογής των διατάξεων του παρόντος νόμου, μπορεί να υποβάλει αίτημα στο Ταμείο για κεφαλαιακή ενίσχυση και μέχρι το ύψος του ποσού που προσδιορίζεται από την Τράπεζα της Ελλάδας, σύμφωνα με την παρακάτω διαδικασία:

α) Η Τράπεζα της Ελλάδος προσδιορίζει το κεφαλαιακό έλλειμμα του πιστωτικού ιδρύματος και ζητά από το τελευταίο να υποβάλει σχέδιο αναδιάρθρωσης το οποίο περιλαμβάνει όλα τα μέτρα που το πιστωτικό ίδρυμα αναλαμβάνει να εφαρμόσει, ώστε να καλύψει το εν λόγω κεφαλαιακό έλλειμμα. Ως προς πιστωτικά ιδρύματα που έχουν ήδη λάβει κεφαλαιακή ενίσχυση, υποβάλλεται τροποποιημένο σχέδιο αναδιάρθρωσης.

β) Στο σχέδιο αναδιάρθρωσης, ή το τροποποιημένο σχέδιο αναδιάρθρωσης, απαριθμούνται τα είδη των μέτρων άντλησης κεφαλαίου ή περιορισμού των κεφαλαιακών αναγκών που πρόκειται να αναληφθούν από το πιστωτικό ίδρυμα, ο χρόνος λήψης και η διάρκεια του κάθε μέτρου καθώς

και η αναμενόμενη επίδραση αυτού στο κεφαλαιακό έλλειμμα του πιστωτικού ιδρύματος, με στόχο την ελαχιστοποίηση της ανάγκης για παροχή κρατικής ενίσχυσης από το Ταμείο. Τα ως άνω μέτρα μπορούν να συνίστανται, μεταξύ άλλων, στα εξής:

- α. μη διανομή κερδών,
- β. αύξηση του μετοχικού κεφαλαίου του πιστωτικού ιδρύματος,
- γ. πωλήσεις στοιχείων ενεργητικού και χαρτοφυλακίων ή κλάδων δραστηριότητας για την άντληση κεφαλαίων,
- δ. πράξεις μεταβίβασης κινδύνου ή τιτλοποίησης χαρτοφυλακίων,
- ε. πράξεις διαχείρισης παθητικού, συμπεριλαμβανομένων εθελοντικών μετατροπών τίτλων υβριδικού κεφαλαίου και τίτλων μειωμένης εξασφάλισης σε τίτλους που προσμετρώνται στα ίδια κεφάλαια κατηγορίας 1 του πιστωτικού ιδρύματος, οι οποίες θα πρέπει να συμβάλλουν στη δημιουργία κεφαλαίων κατά 100 %, αν οι κεφαλαιακές ανάγκες δεν μπορούν να καλυφθούν πλήρως,
- στ. καταγραφή των τίτλων ή υποχρεώσεων επί των οποίων δύνатаι να επιβληθούν τα υποχρεωτικά μέτρα του άρθρου 6α καθώς και τις διαδικασίες που θα πρέπει να εφαρμοστούν ώστε το πιστωτικό ίδρυμα να συμμορφωθεί με τις απαιτήσεις του άρθρου 6α.

Το σχέδιο αναδιάρθρωσης, αρχικό ή τροποποιημένο, πρέπει ακόμα να περιγράφει, υπό το πρίσμα συντηρητικών εκτιμήσεων, με ποιο τρόπο το πιστωτικό ίδρυμα θα παραμείνει βιώσιμο για τα επόμενα τρία (3) έως πέντε (5) έτη.

- γ) Σε συνέχεια της αξιολόγησης της βιωσιμότητας, η οποία επίσης λαμβάνει υπόψη το ανωτέρω σχέδιο αναδιάρθρωσης (ή τροποποιημένο σχέδιο αναδιάρθρωσης), η Τράπεζα της Ελλάδος παρέχει σύσταση στο πιστωτικό ίδρυμα που έχει κριθεί βιώσιμο να υποβάλει στο Ταμείο αίτημα για κεφαλαιακή ενίσχυση.

2. Κατά την υποβολή του αιτήματος από το πιστωτικό ίδρυμα για την παροχή της απαραίτητης για τη βιωσιμότητά του κεφαλαιακής ενίσχυσης από το Ταμείο, το πιστωτικό ίδρυμα υποβάλει ταυτόχρονα το σχέδιο αναδιάρθρωσης (ή το τροποποιημένο σχέδιο αναδιάρθρωσης, κατά περίπτωση), την επιστολή της Τράπεζας της Ελλάδος με την οποία προσδιορίζεται το κεφαλαιακό έλλειμμα που αναφέρεται στην περίπτωση α της παραγράφου 1 του παρόντος και επιστολή της Τράπεζας της Ελλάδος στην οποία αναφέρεται ότι το πιστωτικό ίδρυμα θα είναι βιώσιμο, εφόσον καλύψει το κεφαλαιακό του έλλειμμα.

3. Το Ταμείο μπορεί, κατόπιν διαβούλευσης με την Τράπεζα της Ελλάδος, να ζητήσει από το πιστωτικό ίδρυμα να γίνουν αλλαγές ή προσθήκες στο εν λόγω σχέδιο αναδιάρθρωσης. Κατόπιν της έγκρισης του σχεδίου από το Ταμείο,

αυτό διαβιβάζεται στο Υπουργείο Οικονομικών και υποβάλλεται από το Υπουργείο Οικονομικών στην Ευρωπαϊκή Επιτροπή προς έγκριση.

4. Κατόπιν της έγκρισης του σχεδίου αναδιάρθρωσης ή του τροποποιηθέντος σχεδίου αναδιάρθρωσης από την Ευρωπαϊκή Επιτροπή, το Ταμείο παρέχει την κατά το άρθρο 7 κεφαλαιακή ενίσχυση, μόνο εφόσον η Πράξη του Υπουργικού Συμβουλίου που προβλέπεται στην παράγραφο 1 του άρθρου 6α έχει δημοσιευθεί, τηρουμένων σε κάθε περίπτωση της νομοθεσίας της Ε.Ε. περί κρατικών ενισχύσεων και των ακολουθούμενων πρακτικών της Ευρωπαϊκής Επιτροπής.

5. Το Ταμείο παρακολουθεί και αξιολογεί την προσηκούμενη εφαρμογή του σχεδίου αναδιάρθρωσης καθώς και, κατά περίπτωση, κάθε τυχόν τροποποιημένου σχεδίου αναδιάρθρωσης, και οφείλει περαιτέρω να παράσχει στο Υπουργείο Οικονομικών κάθε αναγκαία πληροφορία, προκειμένου να διασφαλίζεται η ενημέρωση της Ευρωπαϊκής Επιτροπής. Για την πραγματοποίηση του σκοπού του Ταμείου, το Ταμείο καθορίζει το περίγραμμα της «συμφωνίας πλαίσιο» με το πιστωτικό ίδρυμα, το οποίο αποδέχεται και υπογράφει τη «συμφωνία - πλαίσιο».

6. Το Ταμείο, μετά από απόφαση της Τράπεζας της Ελλάδος, χορηγεί σε πιστωτικό ίδρυμα το οποίο έχει αξιολογηθεί και κριθεί βιώσιμο από την Τράπεζα της Ελλάδος και το οποίο έχει υποβάλει αίτημα κεφαλαιακής ενίσχυσης, βεβαίωση με την οποία δεσμεύεται ότι θα συμμετάσχει στην αύξηση του μετοχικού κεφαλαίου του εν λόγω πιστωτικού ιδρύματος, σύμφωνα με τις διατάξεις του άρθρου 7, μέχρι του ποσού που προσδιορίζεται από την Τράπεζα της Ελλάδος. Το Ταμείο χορηγεί τη βεβαίωση, χωρίς την τήρηση της διαδικασίας του άρθρου 6α, εφόσον: α) έχει εγκριθεί από την Τράπεζα της Ελλάδος το ως άνω αίτημα του πιστωτικού ιδρύματος, και μαζί με το σχέδιο αναδιάρθρωσης έχει γνωστοποιηθεί και στην Ευρωπαϊκή Επιτροπή και β) η Τράπεζα της Ελλάδος κρίνει τη χορήγηση της βεβαίωσης αναγκαία αφενός προκειμένου το πιστωτικό ίδρυμα να συνεχίσει απρόσκοπτα τη λειτουργία του (going concern) και να πληροί τις απαιτήσεις κεφαλαιακής επάρκειας σύμφωνα με τις αποφάσεις της Τράπεζας της Ελλάδος και αφετέρου για τη διατήρηση της σταθερότητας του ελληνικού τραπεζικού συστήματος. Η κεφαλαιακή ενίσχυση δίδεται από το Ταμείο, μόνο κατόπιν της έγκρισης της ενίσχυσης από την Ευρωπαϊκή Επιτροπή και της δημοσίευσης της Πράξεως του Υπουργικού Συμβουλίου που προβλέπεται στην παράγραφο 1 του άρθρου 6α. Η ανωτέρω δέσμευση του Ταμείου δεν ισχύει σε περίπτωση που για οποιονδήποτε λόγο ανακληθεί η άδεια του πιστωτικού ιδρύματος κατά τα προβλεπόμενα στο άρθρο 8 του ν. 3601/2007, ή έχουν ληφθεί τα μέτρα που προβλέπονται στο άρθρο 63B του ν. 3601/2007, ή έχει αρχίσει διαδικασία ή λήψη μέτρων για την ανάκληση της άδειας του πριν από την έναρξη της διαδικασίας της αύξησης του μετοχικού κεφαλαίου.

7. Εάν το Ταμείο χορηγήσει τη βεβαίωση που προβλέπεται στην παράγραφο 6, το Ταμείο μέχρι την ολοκλήρωση της αύξησης του μετοχικού κεφαλαίου του πιστωτικού ιδρύματος: (α) ορίζει έως δύο εκπροσώπους του στο Διοικητικό Συμβούλιο του πιστωτικού ιδρύματος, που έχουν όλες τις εξουσίες που ορίζονται στην παράγραφο 2 του άρθρου 10 και εισηγούνται στο Διοικητικό Συμβούλιο τα αναγκαία μέτρα για τη διασφάλιση των συμφερόντων του Ταμείου και επιβλέπουν τη λήψη τους και β) μπορεί να ζητά από το πιστωτικό ίδρυμα κάθε στοιχείο και πληροφορία που θεωρεί απαραίτητα για την εκπλήρωση του σκοπού του, να διενεργεί ειδικούς ελέγχους (due diligence) και γενικά να ασκεί τα δικαιώματά του, κατ' εφαρμογή του άρθρου 11.

Τα ίδια δικαιώματα έχει το Ταμείο εάν προκαταβάλει την εισφορά που προβλέπεται στην παράγραφο 8. Με απόφαση του Υπουργού Οικονομικών, η οποία εκδίδεται ύστερα από γνώμη του Ταμείου, μπορεί να καθορίζονται περαιτέρω θέματα εταιρικής διακυβέρνησης για το χρονικό διάστημα που ακολουθεί την έκδοση της δεσμευτικής βεβαίωσης που προβλέπεται στην παράγραφο 6 του παρόντος ή την προκαταβολή της εισφοράς του Ταμείου σύμφωνα με τη διαδικασία που προβλέπεται στην παράγραφο 8, έως την πιστοποίηση καταβολής του Μετοχικού Κεφαλαίου.

8. Το Ταμείο ενόψει της συμμετοχής του, κατά τις διατάξεις του παρόντος νόμου, σε κεφαλαιακή ενίσχυση πιστωτικού ιδρύματος, το οποίο έχει αξιολογηθεί και κριθεί βιώσιμο από την Τράπεζα της Ελλάδος, προκαταβάλλει την εισφορά του ή μέρος της εισφοράς αυτής και μέχρι του ποσού που προσδιορίζεται από την Τράπεζα της Ελλάδος, σύμφωνα με τη διαδικασία του παρόντος άρθρου και του άρθρου 6α, ύστερα από απόφαση της Τράπεζας της Ελλάδας, εφόσον:

- α. έχει υποβληθεί από το πιστωτικό ίδρυμα αίτημα κεφαλαιακής ενίσχυσης, το οποίο συνοδεύεται από σχέδιο αναδιάρθρωσης, σύμφωνα με την παράγραφο 1 του παρόντος άρθρου,
- β. το αίτημα αυτό έχει εγκριθεί από την Τράπεζα της Ελλάδος και έχει γνωστοποιηθεί και εγκριθεί από την Ευρωπαϊκή Επιτροπή, σύμφωνα με την παράγραφο 3,
- γ. η Τράπεζα της Ελλάδος κρίνει ότι η προκαταβολή της εισφοράς είναι αναγκαία, προκειμένου να προστατευτεί η σταθερότητα του πιστωτικού συστήματος και να διασφαλίζεται η συνεισφορά του πιστωτικού συστήματος στην ανάπτυξη της πραγματικής οικονομίας και
- δ. το πιστωτικό ίδρυμα έχει συνάψει με το Ταμείο και το ΕΤΧΣ, ως εκ τρίτου συμβαλλόμενο, σύμβαση προεγγραφής.

Η προκαταβαλλόμενη εισφορά κατατίθεται σε λογαριασμό του πιστωτικού ιδρύματος που τηρείται στην Τράπεζα της Ελλάδος αποκλειστικά για το σκοπό συμμετοχής του Ταμείου στην ως άνω κεφαλαιακή ενίσχυση, και αποδεσμεύεται με την πιστοποίηση της καταβολής του κεφαλαίου κατά την παράγραφο 2 του άρθρου 11 και την παράγραφο 3 του άρθρου 3α του κ.ν.

2190/1920. Αν η εισφορά συνίσταται σε τίτλους τηρούμενους στο Σύστημα Άυλων Τίτλων του ν. 2198/1994, ως δεσμευμένος λογαριασμός στην Τράπεζα της Ελλάδος νοείται είτε εκείνος τον οποίο τηρεί το ίδιο το πιστωτικό ίδρυμα ως φορέας στο Σύστημα Άυλων Τίτλων του ν. 2198/1994, είτε εκείνος τον οποίο τηρεί η Τράπεζα της Ελλάδος, ως φορέας του ως άνω Συστήματος, υπό την ιδιότητα του θεματοφύλακα του πιστωτικού ιδρύματος.

Έως την αποδέσμευση της ως άνω εισφοράς, η εισφορά μπορεί να χρησιμοποιηθεί αποκλειστικά για τη διασφάλιση ρευστότητας μέσω συναλλαγών πώλησης και επαναγοράς με αντισυμβαλλόμενους της αγοράς (εξασφαλίζοντας το δικαίωμα επαναγοράς των ίδιων κινητών αξιών στους όρους της συναλλαγής επαναγοράς) ή/ και μέσω της Ευρωπαϊκής Κεντρικής Τράπεζας ή της Τράπεζας της Ελλάδος, στο πλαίσιο του Ευρωσυστήματος. Στην περίπτωση αυτή εφαρμόζεται ο Κανονισμός Λειτουργίας Συστήματος Παρακολούθησης Συναλλαγών επί Τίτλων με Λογιστική Μορφή, όπως ισχύει κάθε φορά.

Αν η συμμετοχή του Ταμείου στην κεφαλαιακή ενίσχυση, είναι μικρότερη από το ποσό που προκαταβλήθηκε, καθώς και αν η κεφαλαιακή ενίσχυση δεν πραγματοποιηθεί, το Ταμείο έχει αξίωση για επιστροφή του υπερβάλλοντος ή ολόκληρου του ποσού κατά περίπτωση, με επιτόκιο που ορίζεται με απόφαση του Υπουργού Οικονομικών, ύστερα από εισήγηση της Τράπεζας της Ελλάδος και γνώμη του Ταμείου.

Αν ανακληθεί η άδεια λειτουργίας του πιστωτικού ιδρύματος πριν από την ολοκλήρωση της κεφαλαιακής ενίσχυσης και συσταθεί μεταβατικό πιστωτικό ίδρυμα κατά τις διατάξεις του άρθρου 63 Ε του ν. 3601/2007, άρθρου που έχει προστεθεί με το άρθρο 4 του ν. 4021/2011 (Α' 218), οι τίτλοι του ΕΤΧΣ, οι οποίοι είχαν δοθεί ως προκαταβαλλόμενη εισφορά του Ταμείου σύμφωνα με τις διατάξεις της παρούσας παραγράφου, αποτελούν περιουσία του μεταβατικού πιστωτικού ιδρύματος.

Η διαδικασία που προβλέπεται στα προηγούμενα εδάφια εφαρμόζεται ύστερα από απόφαση της Τράπεζας της Ελλάδος, η οποία εκδίδεται ύστερα από σύμφωνη γνώμη της Ευρωπαϊκής Επιτροπής και του Ευρωπαϊκού Ταμείου Χρηματοπιστωτικής Σταθερότητας και δημοσιεύεται στην Εφημερίδα της Κυβερνήσεως.

Με Πράξη του Υπουργικού Συμβουλίου, που εκδίδεται ύστερα από γνώμη του Ταμείου και δημοσιεύεται στην Εφημερίδα της Κυβερνήσεως, καθορίζονται: αα) οι ειδικότεροι όροι που συνομολογούνται κατά τη σύναψη των συμβάσεων προεγγραφής μεταξύ του Ταμείου, του πιστωτικού ιδρύματος και του ΕΤΧΣ για τη συμμετοχή του Ταμείου σε μελλοντική αύξηση του Μετοχικού Κεφαλαίου πιστωτικού ιδρύματος, σύμφωνα με τις διατάξεις της παρούσας παραγράφου, μεταξύ των οποίων το δικαίωμα επαναγοράς ή παρόμοια δικαιώματα για τις αξίες που εισφέρονται από το Ταμείο, ββ) οι ειδικότεροι όροι με τους οποίους εξασφαλίζονται τα δικαιώματα του ΕΤΧΣ,

που προβλέπονται στην από 15.3.2012 Σύμβαση Χρηματοδοτικής Διευκόλυνσης, της οποίας το σχέδιο εγκρίθηκε με το άρθρο 1 του ν. 4046/2012 (Α` 28), και γγ) κάθε αναγκαίο θέμα για την εφαρμογή των διατάξεων της παρούσας παραγράφου.

Με όμοια απόφαση δύναται να καθορίζονται οι ειδικότεροι όροι που συνομολογούνται κατά τη σύναψη των συμβάσεων προεγγραφής του Ταμείου, του πιστωτικού ιδρύματος και του ΕΤΧΣ για τη συμμετοχή του Ταμείου στην κάλυψη υπό αίρεση μετατρέψιμων ομολογιών εκδόσεως του πιστωτικού ιδρύματος.

Α3. Στο ν.3864/2010 προστίθεται άρθρο 6Α ως εξής:

«Άρθρο 6α

Προϋποθέσεις της παροχής κεφαλαιακής ενίσχυσης

1. Εφόσον τα εθελοντικά μέτρα που προβλέπονται στο σχέδιο αναδιάρθρωσης της παρ. 1 του άρθρου 6 δεν μπορούν να καλύψουν το συνολικό κεφαλαιακό έλλειμμα του πιστωτικού ιδρύματος, όπως αυτό έχει προσδιορισθεί από την Τράπεζα της Ελλάδος, και εφόσον η εφαρμογή των μέτρων του άρθρου 8 ή και των άρθρων 63B επ. του ν. 3601/2007 είναι δυνατό να προκαλέσει σημαντικές παρενέργειες στην οικονομία με αρνητικές συνέπειες στους πολίτες, και προκειμένου η κρατική ενίσχυση να είναι η μικρότερη δυνατή με Πράξη του Υπουργικού Συμβουλίου κατόπιν σχετικής εισήγησης από την Τράπεζα της Ελλάδος, αποφασίζεται η υποχρεωτική εφαρμογή των μέτρων της παραγράφου 2 του παρόντος άρθρου, προς το σκοπό της κατανομής του υπολοίπου του κεφαλαιακού ελλείμματος του πιστωτικού ιδρύματος στους κατόχους τίτλων κεφαλαίου και υποχρεώσεων μειωμένης εξασφάλισης, όπως κρίνεται κάθε φορά αναγκαίο. Η κατανομή ολοκληρώνεται με τη δημοσίευση της ως άνω Πράξεως του Υπουργικού Συμβουλίου στην Εφημερίδα της Κυβέρνησης.

Η ανωτέρω κατανομή, με την επιφύλαξη της παραγράφου 2, γίνεται σύμφωνα με την ακόλουθη σειρά:

α. κοινές μετοχές,

β. αν χρειάζεται, προνομιούχες μετοχές και άλλοι τίτλοι που προσμετρώνται στα ίδια κεφάλαια κατηγορίας 1,

γ. αν χρειάζεται, όλες οι λοιπές υποχρεώσεις μειωμένης εξασφάλισης.

Με την επιφύλαξη του επόμενου εδαφίου, απαιτήσεις της ίδιας τάξης τυγχάνουν ίσης μεταχείρισης. Αποκλίσεις, τόσο από την ανωτέρω σειρά κατανομής όσο και από τον κανόνα της ίσης μεταχείρισης, δικαιολογούνται όταν υφίστανται αντικειμενικοί λόγοι ύπαρξης σχετικών αποκλίσεων, σύμφωνα με την παράγραφο 5.

2. Τα ανωτέρω μέτρα περιλαμβάνουν:

α. την απορρόφηση τυχόν ζημιών από τους μετόχους μέχρι του σημείου όπου η αρνητική καθαρή θέση του πιστωτικού ιδρύματος θα διαμορφωθεί σε

μηδενική όπου είναι απαραίτητο, δια της μείωσης της ονομαστικής αξίας των μετοχών του πιστωτικού ιδρύματος, ύστερα από απόφαση του αρμοδίου οργάνου του πιστωτικού ιδρύματος.

β. τη μείωση της ονομαστικής αξίας των προνομιούχων μετοχών και άλλων υποχρεώσεων που προσμετρώνται στα ίδια κεφάλαια κατηγορίας 1 και εν συνεχεία, εφόσον είναι απαραίτητο, λοιπών υποχρεώσεων μειωμένης εξασφάλισης μέχρι του σημείου όπου η καθαρή θέση του πιστωτικού ιδρύματος θα είναι ίση με μηδέν, ή

γ. σε περίπτωση που η καθαρή θέση του πιστωτικού ιδρύματος είναι ανωτέρα του μηδενός, τη μετατροπή των προνομιούχων μετοχών και άλλων υποχρεώσεων που προσμετρώνται στα ίδια κεφάλαια κατηγορίας 1 και, εν συνεχεία, εφόσον είναι απαραίτητο, λοιπών υποχρεώσεων μειωμένης εξασφάλισης του πιστωτικού ιδρύματος, σε τίτλους κεφαλαίου που προσμετρώνται στα ίδια κεφάλαια της κατηγορίας 1, ώστε να αποκατασταθεί το αναγκαίο επίπεδο του δείκτη κεφαλαιακής επάρκειας για τα πιστωτικά ιδρύματα, όπως αυτό ορίζεται από την Τράπεζα της Ελλάδος.

Στις ανωτέρω υπό β. και γ. περιπτώσεις, όπου η υποχρεωτική μετατροπή δεν επαρκεί για την κάλυψη του δείκτη κεφαλαιακής επάρκειας, όπως ορίζεται από την Τράπεζα της Ελλάδος, και καθίσταται απαραίτητη η παροχή κεφαλαιακής ενίσχυσης από το Ταμείο, η μετατροπή γίνεται σε κοινές μετοχές.

3. Αντικείμενο των ανωτέρω μέτρων δύνανται να αποτελούν και:

α. οποιεσδήποτε υποχρεώσεις έχει αναλάβει το πιστωτικό ίδρυμα μέσω της παροχής εγγυήσεων σε σχέση με την έκδοση τίτλων κεφαλαίου ή υποχρεώσεων από τρίτα νομικά πρόσωπα που περιλαμβάνονται στις ενοποιημένες οικονομικές καταστάσεις του πιστωτικού ιδρύματος, με την προϋπόθεση ότι οι ως άνω εγγυήσεις κατατάσσονται ως υποχρεώσεις μειωμένης εξασφάλισης του πιστωτικού ιδρύματος, και

β. οποιεσδήποτε απαιτήσεις έναντι του πιστωτικού ιδρύματος λόγω εν ισχύ δανειακών συμφωνιών μεταξύ του πιστωτικού ιδρύματος και των ως άνω τρίτων νομικών προσώπων, οι οποίες κατατάσσονται ως υποχρεώσεις μειωμένης εξασφάλισης του πιστωτικού ιδρύματος

4. Η ανωτέρω Πράξη του Υπουργικού Συμβουλίου κατόπιν της εισήγησης της Τράπεζας της Ελλάδος, καθορίζει κατά τάξη, είδος, ποσοστό και ποσό συμμετοχής, τους τίτλους ή υποχρεώσεις που υπόκεινται στα μέτρα που πρόκειται να εφαρμοστούν σύμφωνα με τις προηγούμενες παραγράφους, με βάση αποτίμηση ανεξάρτητου ελεγκτή, που ορίζεται από την Τράπεζα της Ελλάδας. Η διενέργεια της αποτίμησης αυτής εξαντλεί κάθε υποχρέωση λήψης ανεξάρτητης αποτίμησης για την πλήρωση των προϋποθέσεων οποιασδήποτε άλλης διάταξης νόμου, η οποία απαιτεί τη διενέργεια ανεξάρτητης αποτίμησης ως προς την ανωτέρω διαδικασία.

Οι ανωτέρω τίτλοι ή υποχρεώσεις μετατρέπονται υποχρεωτικά σε τίτλους κεφαλαίου στο πλαίσιο αύξησης κεφαλαίου που αποφασίζεται από το πιστωτικό ίδρυμα σύμφωνα με το άρθρο 7 του παρόντος νόμου, σε περίπτωση

παράλειψης της οποίας τυγχάνουν εφαρμογής οι διατάξεις των άρθρων 8 ή/και 63B και επ. του ν. 3601/2007 και του ν. 3458/2006.

5. Κατ' εξαίρεση και υπό την προϋπόθεση προηγούμενης θετικής απόφασης της Ευρωπαϊκής Επιτροπής σύμφωνα με τα άρθρα 107 έως 109 της Συνθήκης για τη Λειτουργία της Ευρωπαϊκής Ένωσης, τα ανωτέρω μέτρα μπορεί να μην εφαρμόζονται είτε συνολικά είτε σε σχέση με συγκεκριμένους τίτλους, σε περίπτωση που το Υπουργικό Συμβούλιο κρίνει, κατόπιν εισήγησης από την Τράπεζα της Ελλάδος, ότι:

- α. τα μέτρα αυτά δύνανται να θέσουν σε κίνδυνο τη χρηματοπιστωτική σταθερότητα
- β. η εφαρμογή των ανωτέρω μέτρων δύναται να οδηγήσει σε δυσανάλογα αποτελέσματα, όπως στην περίπτωση που η κεφαλαιακή ενίσχυση που πρόκειται να παρασχεθεί από το Ταμείο είναι μικρή σε σχέση με το σταθμισμένο έναντι κινδύνων ενεργητικό του πιστωτικού ιδρύματος, ή/και ένα σημαντικό μέρος του κεφαλαιακού ελλείμματος του πιστωτικού ιδρύματος έχει καλυφθεί μέσω του ιδιωτικού τομέα.

Η τελική εκτίμηση των ανωτέρω κινδύνων εναπόκειται στην Ευρωπαϊκή Επιτροπή, η οποία κρίνει κατά περίπτωση.

6. Τα μέτρα που εφαρμόζονται στα πιστωτικά ιδρύματα κατά τις παραγράφους 1 έως 4 του παρόντος άρθρου συνιστούν, για τους σκοπούς της ανακεφαλαιοποίησης που διενεργείται στο πλαίσιο του παρόντος νόμου, μέτρα εξυγίανσης κατά τον ορισμό του άρθρου 2 της οδηγίας 2001/24/ΕΚ του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου της 4ης Απριλίου 2001 για την εξυγίανση και την εκκαθάριση των πιστωτικών ιδρυμάτων, που εισήχθη στην ελληνική νομοθεσία με το ν. 3458/2006.

7. Η εφαρμογή των μέτρων των παραγράφων 1 έως 4, εθελοντικών ή υποχρεωτικών, δε δύναται σε καμία περίπτωση:

α. να αποτελεί αιτία ενεργοποίησης συμβατικών ρητρών οι οποίες τίθενται σε εφαρμογή σε περίπτωση εκκαθάρισης, αφερεγγυότητας ή επέλευσης άλλου γεγονότος, το οποίο δύναται να χαρακτηρίζεται ως πιστωτικό γεγονός ή ισοδύναμο αφερεγγυότητας, και

β. να λογίζεται ως μη εκπλήρωση ή παράβαση συμβατικών υποχρεώσεων του πιστωτικού ιδρύματος για τη θεμελίωση σπουδαίου λόγου πρόωρης καταγγελίας σύμβασης από αντισυμβαλλομένους του πιστωτικού ιδρύματος.

Συμβατικοί όροι που αντίκεινται στα ανωτέρω δεν παράγουν αποτελέσματα.

8. Οι κάτοχοι τίτλων κεφαλαίου, υβριδικού κεφαλαίου ή δικαιούχοι άλλων απαιτήσεων μειωμένης εξασφάλισης του πιστωτικού ιδρύματος, περιλαμβανομένων και αυτών υπέρ των οποίων έχουν, άμεσα ή έμμεσα, παρασχεθεί εγγυήσεις από το πιστωτικό ίδρυμα, που κατατάσσονται ως υποχρεώσεις μειωμένης εξασφάλισης του πιστωτικού ιδρύματος το οποίο υπόκειται στα μέτρα ανακεφαλαιοποίησης που προβλέπονται στο παρόν άρθρο, δε θα πρέπει, κατόπιν της εφαρμογής των μέτρων αυτών, να βρίσκονται σε δυσμενέστερη οικονομική θέση συγκριτικά με τη θέση στην οποία θα βρίσκονταν στην περίπτωση που το εν λόγω ίδρυμα ετίθετο σε ειδική εκκαθάριση. Στην περίπτωση κατά την οποία η προηγούμενη αρχή δεν τηρηθεί, οι ανωτέρω κάτοχοι τίτλων κεφαλαίου ή δικαιούχοι άλλων

υποχρεώσεων μειωμένης εξασφάλισης έχουν το δικαίωμα να αποζημιωθούν από το Δημόσιο, εφόσον αποδείξουν ότι η οφειλόμενη στην εφαρμογή των υποχρεωτικών μέτρων ζημία τους είναι μεγαλύτερη από αυτή που θα είχαν υποστεί στην περίπτωση θέσης του πιστωτικού ιδρύματος σε ειδική εκκαθάριση. Σε κάθε περίπτωση, η αποζημίωση δεν μπορεί να υπερβεί τη διαφορά μεταξύ της αξίας των απαιτήσεων μετά την εφαρμογή των διατάξεων του παρόντος άρθρου και της αξίας των απαιτήσεων σε περίπτωση ειδικής εκκαθάρισης, όπως η αξία αυτή προσδιορίζεται με βάση την παράγραφο 9 του παρόντος άρθρου.

9. Για τη διασφάλιση εφαρμογής των διατάξεων της παραγράφου 8, διενεργείται αποτίμηση, η οποία προσδιορίζει τις απώλειες που θα υφίσταντο οι κάτοχοι των τίτλων ή δικαιούχοι υποχρεώσεων του παρόντος άρθρου αν, αντί της εφαρμογής των υποχρεωτικών μέτρων που ορίζονται στην Πράξη της παραγράφου 2 του παρόντος, το πιστωτικό ίδρυμα ετίθετο σε ειδική εκκαθάριση. Κάθε μορφή κρατικής ενίσχυσης προς το πιστωτικό ίδρυμα δεν θα λαμβάνεται υπόψη για τους σκοπούς της εν λόγω αποτίμησης. Η αποτίμηση αυτή πραγματοποιείται μετά την εφαρμογή των μέτρων της παραγράφου 2 από ανεξάρτητο εκτιμητή που ορίζεται από τον Υπουργό Οικονομικών προκειμένου να εκτιμήσει κατά πόσο οι κάτοχοι τίτλων κεφαλαίου, υβριδικού κεφαλαίου και χρέους μειωμένης εξασφάλισης του πιστωτικού ιδρύματος θα βρίσκονταν σε ευμενέστερη οικονομική θέση στην περίπτωση που το εν λόγω ίδρυμα είχε τεθεί σε ειδική εκκαθάριση αμέσως πριν από την εφαρμογή της ανωτέρω Απόφασης.

10. Η Πράξη του Υπουργικού Συμβουλίου της παραγράφου 1 δημοσιεύεται στην Εφημερίδα της Κυβερνήσεως. Περίληψή της δημοσιεύεται στην Επίσημη Εφημερίδα της Ευρωπαϊκής Ένωσης, στην ελληνική γλώσσα, και σε δύο φύλλα ημερήσιου τύπου, που κυκλοφορούν σε ολόκληρη την επικράτεια του κράτους μέλους όπου το πιστωτικό ίδρυμα διατηρεί υποκατάστημα ή όπου άμεσα παρέχει διασυνοριακές τραπεζικές ή άλλες χρηματοπιστωτικές υπηρεσίες, στην επίσημη γλώσσα αυτού του κράτους μέλους. Η περίληψη περιλαμβάνει τα ακόλουθα στοιχεία:

- α. τους λόγους και τη νομική βάση για την έκδοση της Πράξεως της παραγράφου 1,
- β. τα διαθέσιμα ένδικα βοηθήματα κατά της Πράξεως και την προθεσμία άσκησής τους,
- γ. τα αρμόδια δικαστήρια ενώπιον των οποίων ασκούνται τα ανωτέρω ένδικα βοηθήματα κατά της Πράξεως της παραγράφου 1.

11. Οι αναγκαίες λεπτομέρειες για την εφαρμογή του παρόντος άρθρου, περιλαμβανομένων της διαδικασίας ορισμού των ανεξάρτητων ελεγκτών, του περιεχομένου των ανεξάρτητων αποτιμήσεων και της εισήγησης της Τράπεζας της Ελλάδος, των μεθόδων αποτίμησης των τίτλων κεφαλαίου, υβριδικού κεφαλαίου και μειωμένης εξασφάλισης που μειώνονται ή μετατρέπονται, της δυνατότητας υποκατάστασης του εκδότη των τίτλων των μεθόδων διενέργειας της μετατροπής καθώς και των λεπτομερειών για την τυχόν αποζημίωση των

κατόχων των τίτλων, ρυθμίζονται με σχετική Πράξη του Υπουργικού Συμβουλίου.

12. Οι διατάξεις του παρόντος άρθρου αποσκοπούν στην προστασία υπέρτερου δημόσιου συμφέροντος, συνιστούν διατάξεις δεσμευτικού και άμεσου αποτελέσματος και υπερέχουν έναντι κάθε διάταξης με αντίθετο περιεχόμενο.

A4. Το άρθρο 7 του νόμου 3864/2010 αντικαθίσταται ως εξής:

«Άρθρο 7

Χορήγηση της κεφαλαιακής ενίσχυσης - Έκδοση μετοχών

1. Το Ταμείο συμμετέχει στην παροχή κεφαλαιακής ενίσχυσης αποκλειστικά προς το σκοπό της κάλυψης του κεφαλαιακού ελλείμματος του πιστωτικού ιδρύματος, όπως έχει προσδιορισθεί με την επιστολή της Τράπεζας της Ελλάδας σύμφωνα με την παράγραφο 1 του άρθρου 6 και μόνο μέχρι το ύψος του εναπομείναντος ποσού μετά την εφαρμογή των εθελοντικών μέτρων του άρθρου 6 παρ. 1β, των υποχρεωτικών μέτρων του άρθρου 6^α και μετά από οποιαδήποτε τυχόν συμμετοχή επενδυτών του ιδιωτικού τομέα .

2. Με την επιφύλαξη των προϋποθέσεων και διαδικασιών που αναφέρονται στα άρθρα 6 και 6α, η κεφαλαιακή ενίσχυση παρέχεται μέσω της συμμετοχής του Ταμείου σε αύξηση του μετοχικού κεφαλαίου του πιστωτικού ιδρύματος με την έκδοση κοινών μετοχών ή με την έκδοση υπό αίρεση μετατρέψιμων ομολογίων (Contingent Convertible Securities) ή άλλων μετατρέψιμων χρηματοοικονομικών μέσων που θα καλύπτονται από το Ταμείο. Το Ταμείο δύναται να ασκεί, να διαθέτει ή να παραιτείται των δικαιωμάτων του προτίμησης σε περιπτώσεις αύξησης μετοχικού κεφαλαίου ή έκδοσης υπό αίρεση μετατρέψιμων ομολογίων ή άλλων μετατρέψιμων χρηματοοικονομικών μέσων των πιστωτικών ιδρυμάτων που αιτούνται την παροχή κεφαλαιακής ενίσχυσης.

3. Οι αυξήσεις αυτές καλύπτονται από το Ταμείο σε μετρητά ή με ομόλογα του ΕΤΧΣ ή με άλλα χρηματοοικονομικά μέσα του ΕΤΧΣ. Η κεφαλαιακή ενίσχυση παρέχεται σε συμμόρφωση με τους κανόνες για τις κρατικές ενισχύσεις.

4. Οι αποφάσεις της παραγράφου 2 των πιστωτικών ιδρυμάτων για την αύξηση του Μετοχικού Κεφαλαίου, συμπεριλαμβανομένων των αποφάσεων περί έκδοσης υπό αίρεση μετατρέψιμων ομολογίων ή άλλων μετατρέψιμων χρηματοοικονομικών μέσων, λαμβάνονται από τη Γενική Συνέλευση των μετόχων, με την απαρτία και πλειοψηφία των άρθρων 29 παράγραφοι 1 και 31 παράγραφος 1 του κ.ν. 2190/1920, όπως ισχύει και δεν ανακαλούνται. Ομοίως, μπορούν να ληφθούν με απόφαση του διοικητικού συμβουλίου κατά τα προβλεπόμενα στο άρθρο 13 του κ.ν. 2190/1920. Σε κάθε περίπτωση, η απόφαση της γενικής συνέλευσης για αύξηση του μετοχικού κεφαλαίου ή για έκδοση υπό αίρεση μετατρέψιμων ομολογίων ή άλλων χρηματοοικονομικών

μέσων ή για εξουσιοδότηση του διοικητικού συμβουλίου προς τα ανωτέρω καθώς και η σχετική απόφαση του διοικητικού συμβουλίου, θα πρέπει να αναφέρουν ρητά ότι λαμβάνονται στο πλαίσιο του παρόντος νόμου.

Για την έκδοση των κοινών μετοχών ή μετατρέψιμων ομολογιών ή χρηματοοικονομικών μέσων, η προθεσμία για τη σύγκληση της γενικής συνέλευσης και των επαναληπτικών της, καθώς και για την υποβολή εγγράφων στις εποπτικές αρχές συντέμνεται στο ένα τρίτο των προθεσμιών που προβλέπονται στον κ.ν. 2190/1920, όπως ισχύει.

Το προηγούμενο εδάφιο εφαρμόζεται σε κάθε γενική συνέλευση που αφορά την εφαρμογή του παρόντος νόμου.

5. α) Με την επιφύλαξη των διατάξεων της παραγράφου 2 του άρθρου 14 του ν. 2190/20 περί ανωνύμων εταιριών, η τιμή κάλυψης των μετοχών ή των υπό αίρεση μετατρέψιμων ομολογιών ή άλλων χρηματοοικονομικών μέσων από το Ταμείο ορίζεται με απόφαση του Γενικού Συμβουλίου. Η απόφαση του Γενικού Συμβουλίου βασίζεται, μεταξύ άλλων, σε δύο (2) εκθέσεις αποτίμησης, που διενεργούνται από δύο ανεξάρτητους χρηματοοικονομικούς συμβούλους, οι οποίοι διαθέτουν κύρος και εμπειρία σε αντίστοιχα θέματα και ειδικότερα σε αποτιμήσεις πιστωτικών ιδρυμάτων, εφαρμοζομένων σχετικώς των διατάξεων του άρθρου 11 του παρόντος νόμου. Η απόφαση λαμβάνεται δε με απαρτία 2/3 και πλειοψηφία 2/3 των μελών του και λαμβάνει υπόψη της τις επικρατούσες συνθήκες της αγοράς και το σκοπό του Ταμείου σύμφωνα με το άρθρο 2 του παρόντος. Η απόφαση του Γενικού Συμβουλίου κοινοποιείται στο όργανο του πιστωτικού ιδρύματος που είναι αρμόδιο για τον καθορισμό της τιμής διάθεσης των μετοχών ή των υπό αίρεση μετατρέψιμων ομολογιών ή άλλων μετατρέψιμων χρηματοοικονομικών μέσων.

Δεν επιτρέπεται η διάθεση νέων μετοχών στον ιδιωτικό τομέα σε τιμή κατώτερη της τιμής κάλυψης αυτών από το Ταμείο στο πλαίσιο της ίδιας έκδοσης. Η τιμή διάθεσης στον ιδιωτικό τομέα δύναται να είναι χαμηλότερη της τιμής προηγούμενων καλύψεων μετοχών από το Ταμείο, ή της τρέχουσας χρηματιστηριακής τιμής.

β) Το Ταμείο ζητά από τους χρηματοοικονομικούς συμβούλους να λάβουν υπόψη όλες τις σχετικές πληροφορίες, συμπεριλαμβανομένων κάθε διάθεσιμης αξιολόγησης της ποιότητας του ενεργητικού του πιστωτικού ιδρύματος, των αποτελεσμάτων ασκήσεων προσομείωσης ακραίων καταστάσεων καθώς και των συνθηκών της αγοράς και θα τους παρέχει κάθε σχετική πληροφορία. Σύνοψη των όρων επιλογής των χρηματοοικονομικών συμβούλων καθώς και των στοιχείων και της μεθοδολογίας που χρησιμοποιήθηκε, αναρτώνται και δημοσιεύονται στην επίσημη ιστοσελίδα του Ταμείου μέσα σε δέκα (10) ημέρες από την ολοκλήρωση των συναλλαγών.

γ) Με πράξη Υπουργικού Συμβουλίου καθορίζονται οι προϋποθέσεις υπό τις οποίες οι υπό αίρεση μετατρέψιμες ομολογίες ή άλλα μετατρέψιμα χρηματοοικονομικά μέσα μπορούν να εκδοθούν από τα πιστωτικά ιδρύματα και να καλυφθούν από το Ταμείο, τους όρους μετατροπής των υπό αίρεση

μετατρέψιμων ομολογιών και των άλλων μετατρέψιμων χρηματοοικονομικών μέσων, και κάθε άλλη αναγκαία λεπτομέρεια, εφόσον απαιτηθεί, για την εφαρμογή παρόντος άρθρου.

A5. Το άρθρο 7 Α του ν.3864/2010 αντικαθίσταται ως εξής:

«Άρθρο 7 Α

Δικαιώματα ψήφου

1. Εκτός αν άλλως προβλέπεται στο παρόν άρθρο, το Ταμείο θα ασκεί χωρίς περιορισμούς τα δικαιώματα ψήφου που αντιστοιχούν στις μετοχές που αναλαμβάνει στο πλαίσιο κεφαλαιακής ενίσχυσης που λαμβάνει χώρα κατά το άρθρο 7.

2. Το Ταμείο ασκεί τα δικαιώματα ψήφου του με τους περιορισμούς που ορίζονται στην παράγραφο 3 στις παρακάτω περιπτώσεις:

(α) Για τις μετοχές ως προς τις οποίες τύγχαναν εφαρμογής οι εν λόγω περιορισμοί, σύμφωνα με την παράγραφο 7 του άρθρου 9 του ν.4051/2012 κατά το χρόνο της ανάληψης των μετοχών από το Ταμείο

(β) Για τις μετοχές που έχουν αποκτηθεί στο πλαίσιο κεφαλαιακής ενίσχυσης κατά το χρόνο ισχύος της παραγράφου 7 του άρθρου 9 του ν. 4051/2012, αλλά ως προς τις οποίες οι εν λόγω περιορισμοί δεν ίσχυσαν λόγω της μη επίτευξης του σύμφωνα με τις ίδιες διατάξεις απαιτούμενου ποσοστού συμμετοχής του ιδιωτικού τομέα. Οι εν λόγω περιορισμοί στα δικαιώματα ψήφου του Ταμείου θα ισχύουν υπό την προϋπόθεση ότι η ιδιωτική συμμετοχή στην πρώτη μετά την έναρξη ισχύος του παρόντος αύξηση μετοχικού κεφαλαίου που θα λάβει χώρα μετά τη δημοσίευση του παρόντος είναι τουλάχιστον ίση με το 50%.

3. Στις περιπτώσεις που αναφέρονται στην παράγραφο 2, το Ταμείο ασκεί το δικαίωμα ψήφου στη Γενική Συνέλευση μόνο για τις αποφάσεις τροποποίησης του καταστατικού, περιλαμβανομένης της αύξησης ή μείωσης κεφαλαίου ή της παροχής σχετικής εξουσιοδότησης στο διοικητικό συμβούλιο, συγχώνευσης, διάσπασης, μετατροπής, αναβίωσης, παράτασης της διάρκειας ή διάλυσης της εταιρίας μεταβίβασης στοιχείων του ενεργητικού, περιλαμβανομένης της πώλησης θυγατρικών, ή για όποιο άλλο θέμα απαιτείται αυξημένη πλειοψηφία κατά τα προβλεπόμενα στο ν. 2190/1920 περί ανωνύμων εταιρειών. Για τους σκοπούς υπολογισμού της απαρτίας και της πλειοψηφίας στη Γενική Συνέλευση, οι μετοχές του παρόντος άρθρου δεν λαμβάνονται υπόψη κατά τη λήψη αποφάσεων για θέματα άλλα από αυτά που αναφέρονται στα προηγούμενα εδάφια της παραγράφου αυτής.

4. Το Ταμείο ασκεί πλήρως τα δικαιώματα ψήφου που αντιστοιχούν στις μετοχές της παραγράφου 2, χωρίς τους περιορισμούς της παραγράφου 3 εάν διαπιστωθεί, με απόφαση του Γενικού Συμβουλίου του Ταμείου, ότι παραβιάζονται ουσιώδεις υποχρεώσεις του πιστωτικού ιδρύματος οι οποίες προβλέπονται στο σχέδιο αναδιάρθρωσης ή προάγουν την υλοποίηση αυτού ή περιγράφονται στη «συμφωνία πλαίσιο» του άρθρου 2.

5. Κάθε διάθεση μετοχών από το Ταμείο προς επενδυτές του ιδιωτικού τομέα που λαμβάνει χώρα κατά τις διατάξεις του άρθρου 8 ή στο πλαίσιο της

εξάσκησης των δικαιωμάτων που ενσωματώνονται στους τίτλους της παρ. 6 του άρθρου 8 θα λογίζεται ότι επιφέρει μείωση στη συμμετοχή του Ταμείου όσον αφορά τις μετοχές για τις οποίες το Ταμείο ασκεί περιορισμένα δικαιώματα ψήφου.

6. Για όσο χρόνο το Ταμείο ασκεί τα δικαιώματα ψήφου με τους περιορισμούς του παρόντος άρθρου, πέραν των γνωστοποιήσεων του ν. 3556/2007 (Α'91):

α) το Ταμείο γνωστοποιεί στον Εκδότη και στην Επιτροπή Κεφαλαιαγοράς οποιαδήποτε μεταβολή στον αριθμό των δικαιωμάτων ψήφου που κατέχει στα πιστωτικά ιδρύματα στα οποία έχει χορηγήσει κεφαλαιακή ενίσχυση σύμφωνα με τον παρόντα νόμο στο τέλος κάθε ημερολογιακού μήνα κατά την διάρκεια του οποίου απέκτησε ή διέθεσε μετοχές, καθώς και το συνολικό αριθμό δικαιωμάτων ψήφου που κατέχει. Ο Εκδότης δημοσιοποιεί τις πληροφορίες του προηγούμενου εδαφίου άμεσα και, σε κάθε περίπτωση, το αργότερο εντός δύο ημερών διαπραγμάτευσης από την ημερομηνία της παραπάνω παραλαβής σύμφωνα με τις διατάξεις του άρθρου 21 ν. 3556/2007.

β) οι διατάξεις των άρθρων 9 παρ. 6, 10 και 11 του ν. 3556/2007 (Α'91) δεν τυγχάνουν εφαρμογής στο Ταμείο και

γ) πρόσωπα που αποκτούν ή διαθέτουν σημαντικές συμμετοχές ή ποσοστά δικαιωμάτων ψήφου που αφορούν σε πιστωτικά ιδρύματα, στα οποία έχει χορηγηθεί κεφαλαιακή ενίσχυση από το Ταμείο, οφείλουν να γνωστοποιούν κατά τις διατάξεις του ν. 3556/2007 και των κατά εξουσιοδότηση αυτού αποφάσεων τις μεταβολές επί των δικαιωμάτων ψήφου που κατέχουν με βάση το συνολικό αριθμό δικαιωμάτων ψήφου, πλην αυτών του Ταμείου, όπως αυτές γνωστοποιούνται από το Ταμείο σύμφωνα με την προηγούμενη περίπτωση α. Η γνωστοποίηση αυτή αφορά μόνο σε μεταβολές σε δικαιώματα ψήφου επί μετοχών και όχι επί τίτλων παραστατικών δικαιωμάτων κτήσης μετοχών.

Σε περίπτωση παράβασης των διατάξεων της παρούσας παραγράφου επιβάλλονται κυρώσεις σύμφωνα με τις διατάξεις του άρθρου 26 του ν.3556/2007.

Α6. Το άρθρο 8 του νόμου 3864/2010 αντικαθίσταται ως εξής:

«Άρθρο 8 Διάθεση ίδιας συμμετοχής

1. Με απόφαση του Ταμείου καθορίζεται ο τρόπος και η διαδικασία διάθεσης του συνόλου ή μέρους των μετοχών πιστωτικού ιδρύματος που κατέχει το Ταμείο, λαμβάνοντας υπόψη τα οριζόμενα στις παρ. 3 και 4 το αργότερο εντός πενταετίας από τη συμμετοχή του στην αύξηση του μετοχικού κεφαλαίου του πιστωτικού ιδρύματος. Η διάθεση μπορεί να γίνεται τμηματικά ή άπαξ, κατά την κρίση του Ταμείου, υπό την προϋπόθεση ότι οι μετοχές διατίθενται εντός των χρονικών ορίων του πρώτου εδαφίου και σε συμμόρφωση με τους κανόνες για τις κρατικές ενισχύσεις. Η διάθεση των μετοχών εντός των χρονικών ορίων του πρώτου εδαφίου, δε δύναται να γίνει προς επιχείρηση η οποία ανήκει άμεσα ή έμμεσα στο κράτος σύμφωνα

με την κείμενη νομοθεσία. Με απόφαση του Υπουργού Οικονομικών κατόπιν εισηγήσεως του Ταμείου, μπορούν να παραταθούν οι προθεσμίες που προβλέπονται στην παρούσα παράγραφο.

Προκειμένου να λάβει την ανωτέρω απόφαση το Γενικό Συμβούλιο του Ταμείου λαμβάνει έκθεση από ένα ανεξάρτητο χρηματοοικονομικό σύμβουλο, ο οποίος διαθέτει διεθνώς αναγνωρισμένο κύρος και πείρα σε αντίστοιχα θέματα. Η έκθεση συνοδεύεται από αναλυτικό χρονοδιάγραμμα διάθεσης των μετοχών. Στην έκθεση αιτιολογούνται επαρκώς οι προϋποθέσεις και ο τρόπος διάθεσης των μετοχών καθώς και οι απαραίτητες ενέργειες για την ολοκλήρωση της διαδικασίας και την τήρηση του χρονοδιαγράμματος.

Η διάθεση πραγματοποιείται με τρόπο που να συνάδει με τους σκοπούς του Ταμείου, όπως αυτοί ορίζονται στο άρθρο 2.

2. Υπό την επιφύλαξη των διατάξεων του ν. 3401/2005, η διάθεση δύναται να πραγματοποιείται με πώληση μετοχών του πιστωτικού ιδρύματος στο κοινό ή σε συγκεκριμένο(ους) επενδυτή(ες) ή ομάδα επενδυτών i) μέσω ανοιχτού διαγωνισμού ή μέσω πρόσκλησης εκδήλωσης ενδιαφέροντος σε επιλεγμένους επενδυτές, ii) με χρηματιστηριακές εντολές, iii) με δημόσια προσφορά μετοχών με αντάλλαγμα μετρητών ή με ανταλλαγή άλλων κινητών αξιών και iv) με τη διαδικασία βιβλίου προσφορών (book building),

3. Το Ταμείο δύναται να μειώνει την συμμετοχή του στα πιστωτικά ιδρύματα μέσω αύξησης του μετοχικού κεφαλαίου των πιστωτικών ιδρυμάτων, δια της παραίτησης από την άσκηση ή δια της διάθεσης των δικαιωμάτων προτίμησης που του αναλογούν,

4. Η τιμή διάθεσης των μετοχών από το Ταμείο στις περιπτώσεις της παραγράφου 2 και η ελάχιστη τιμή κάλυψης των μετοχών από τους ιδιώτες επενδυτές στις περιπτώσεις της παραγράφου 3 ορίζονται από το Γενικό Συμβούλιο του Ταμείου σύμφωνα με τη διαδικασία της παραγράφου 6 του άρθρου 7. Οι κατά το προηγούμενο εδάφιο οριζόμενες τιμές διάθεσης ή κάλυψης, δύνανται να είναι χαμηλότερες της τιμής κτήσης των μετοχών από το Ταμείο ή της τρέχουσας χρηματιστηριακής τιμής. Οι διατάξεις της παρούσης παραγράφου και της παραγράφου 5 του παρόντος άρθρου εφαρμόζονται και στις αυξήσεις μετοχικού κεφαλαίου που πραγματοποιούνται στο πλαίσιο του κ.ν. 2190/1920.

5. Σε περίπτωση που μετοχές του πιστωτικού ιδρύματος αναλαμβάνονται από συγκεκριμένο επενδυτή ή από ομάδα επενδυτών ή επέλθει μείωση της συμμετοχής του Ταμείου κατά τα αναφερόμενα στην παρ. 3 υπέρ συγκεκριμένου επενδυτή ή ομάδας επενδυτών:

α) Το Ταμείο δύναται να προσκαλεί τους ενδιαφερόμενους επενδυτές να υποβάλουν προσφορές, καθορίζοντας στη σχετική πρόσκληση τη διαδικασία, τις προθεσμίες, το περιεχόμενο των προσφορών και τους λοιπούς όρους υποβολής αυτών, μεταξύ των οποίων και την παροχή από τους ενδιαφερόμενους επενδυτές, σε οποιοδήποτε στάδιο της διαδικασίας κρίνεται αυτό σκόπιμο, απόδειξης ύπαρξης κεφαλαίων και εγγυητικών επιστολών.

β) Το Ταμείο δύναται να συνάψει συμφωνία μετόχων, εφόσον κρίνει αυτό σκόπιμο, στην οποία καθορίζονται οι σχέσεις μεταξύ Ταμείου και του επενδυτή ή της ομάδας επενδυτών, καθώς και να προβαίνει στις σχετικές τροποποιήσεις της «συμφωνίας-πλαίσιο» της παραγράφου 2 του άρθρου 2, που πιθανά έχει συνάψει με το πιστωτικό ίδρυμα. Στο πλαίσιο αυτό, δύναται να προβλέπεται η υποχρέωση των επενδυτών ή/και του Ταμείου να διατηρήσουν τη συμμετοχή τους για ορισμένο χρονικό διάστημα.

γ) Το Ταμείο δύναται να παρέχει δικαιώματα πρώτης προσφοράς και δικαίωμα πρώτης άρνησης σε επενδυτές που προσδιορίζονται σύμφωνα με τα αναφερόμενα κατωτέρω υπό στοιχείο δ) κριτήρια.

δ) Για την επιλογή του επενδυτή ή της ομάδας επενδυτών λαμβάνονται υπόψη και συνεκτιμώνται κριτήρια αξιολόγησης, όπως ιδίως η εμπειρία του επενδυτή στο αντικείμενο της επιχείρησης και στην αναδιάρθρωση πιστωτικών ιδρυμάτων, η φερεγγυότητα, η δυνατότητα ολοκλήρωσης της συναλλαγής και το προσφερόμενο τίμημα. Τα κριτήρια αξιολόγησης που εφαρμόζονται σε κάθε διαδικασία κοινοποιούνται στους υποψήφιους επενδυτές πριν την υποβολή δεσμευτικής προσφοράς εκ μέρους τους.

6. Με Πράξη του Υπουργικού Συμβουλίου καθορίζεται η μεθοδολογία της υπό στοιχείο (iii) της παραγράφου 2 του παρόντος άρθρου ανταλλαγής παραστατικών τίτλων δικαιωμάτων που έχουν εκδοθεί σύμφωνα με το άρθρο 3 της ΠΥΣ 38/2012 και της προσαρμογής των όρων και προϋποθέσεων τους, σε περίπτωση αύξησης της ονομαστικής αξίας της μετοχής με μείωση του συνολικού αριθμού των παλαιών μετοχών (reverse split), διάσπασης των παλαιών μετοχών με αναλογία που θα αποφασισθεί από το πιστωτικό ίδρυμα, και προσαρμογής της ονομαστικής αξίας της νέας μετοχής (split), καθώς και αύξησης του μετοχικού κεφαλαίου χωρίς κατάργηση του δικαιώματος προτίμησης των παλαιών μετόχων.. Στην περίπτωση αύξησης του μετοχικού κεφαλαίου χωρίς κατάργηση του δικαιώματος προτίμησης η προσαρμογή μπορεί να γίνει μόνο στην τιμή εξάσκησης των δικαιωμάτων που ενσωματώνονται στους παραστατικούς τίτλους. Η προσαρμογή μπορεί να γίνει μέχρι του ποσού που αναλογεί στα έσοδα του Ταμείου από την πώληση των δικαιωμάτων προτίμησης και πραγματοποιείται μετά την πώληση. Η ως άνω απόφαση του Υπουργικού Συμβουλίου καθορίζει και κάθε άλλη λεπτομέρεια για την εφαρμογή της παρούσας παραγράφου

A7. 1. Στο πρώτο εδάφιο της παραγράφου 2 του άρθρου 4 του ν.3864/2010 αντικαθίσταται η λέξη «επτά (7)» από τη λέξη «εννέα (9)» και στο δεύτερο εδάφιο αντικαθίσταται η λέξη «πέντε (5)» από τη λέξη «επτά (7)».

2. Στο πρώτο εδάφιο της παραγράφου 5 του άρθρου 4 του ν.3864/2010 οι λέξεις « παρ.2» αντικαθίστανται με τις λέξεις «παρ.6».

3. Στο δεύτερο εδάφιο της παραγράφου 5 του άρθρου 4 του ν.3864/2010 μετά τη λέξη « μέλους» προστίθενται οι λέξεις « σύμφωνα με τις διατάξεις της παραγράφου 4».

4. Στην παράγραφο 6 του άρθρου 4 του ν.3864/2010 προστίθεται περίπτωση ε' ως εξής:

«ε. έχουν διατελέσει υπάλληλοι ή σύμβουλοι πιστωτικών ιδρυμάτων εποπτευομένων από την Τράπεζα της Ελλάδος ή κατέχουν μετοχικό κεφάλαιο ή διαθέτουν χρηματοοικονομική συμμετοχή που συνδέεται άμεσα ή έμμεσα με το μετοχικό κεφάλαιο τέτοιου ιδρύματος αξίας εκατό χιλιάδων (100.000) ευρώ ή ανώτερης κατά τα τελευταία τρία (3) έτη πριν την τοποθέτησή τους.».

5. Το πρώτο εδάφιο της παραγράφου 7 του άρθρου 4 του ν.3864/2010 αντικαθίσταται ως εξής:

«7. Οι ιδιότητες του Βουλευτή, μέλους της Κυβερνήσεως, στελέχους Υπουργείου ή άλλης δημόσιας αρχής, στελέχους, υπαλλήλου ή συμβούλου χρηματοπιστωτικού ιδρύματος, το οποίο τελεί υπό την εποπτεία της Τράπεζας της Ελλάδος ή προσώπου που κατέχει μετοχές τέτοιου χρηματοπιστωτικού ιδρύματος αξίας εκατό χιλιάδων (100.000) ή άνω ή διαθέτει χρηματοοικονομική συμμετοχή που συνδέεται άμεσα ή έμμεσα με το μετοχικό κεφάλαιο του ως άνω ιδρύματος για ισόποσο ποσό εκατό χιλιάδων (100.000) ευρώ ή άνω, είναι ασυμβίβαστες με εκείνην του μέλους του Γενικού Συμβουλίου ή της Εκτελεστικής Επιτροπής.»

6. Η παράγραφος 9 του άρθρου 4 του ν.3864/2010 αντικαθίσταται ως εξής:

«9. Το Γενικό Συμβούλιο αποφασίζει με δική του πρωτοβουλία ή κατόπιν εισήγησης της Εκτελεστικής Επιτροπής για τα θέματα που προβλέπονται παρακάτω και είναι αρμόδιο για τον έλεγχο της ορθής λειτουργίας και της εκπλήρωσης του σκοπού του Ταμείου. Ειδικότερα, το Γενικό Συμβούλιο:

α. ενημερώνεται από την Εκτελεστική Επιτροπή για τη δράση της και ελέγχει τη συμμόρφωση αυτής στις διατάξεις του παρόντος νόμου και ιδίως στις αρχές που κατοχυρώνονται στο άρθρο 2,

β. αποφασίζει για τα θέματα σχετικά με την παροχή κεφαλαιακής ενίσχυσης, την άσκηση των δικαιωμάτων ψήφου και τη διάθεση της συμμετοχής του Ταμείου κατά τα άρθρα 6, 7, 7α και 8.

γ. εγκρίνει την πολιτική, τις καταστατικές διατάξεις και τους εσωτερικούς κανόνες που εφαρμόζονται προκειμένου για τη διοίκηση και τις πράξεις του Ταμείου, συμπεριλαμβανομένου και του Κώδικα Δεοντολογίας των μελών του Γενικού Συμβουλίου και της Εκτελεστικής Επιτροπής,

δ. εγκρίνει το διορισμό των ανώτατων στελεχών του Ταμείου, συμπεριλαμβανομένων, μεταξύ άλλων, του Διευθυντή Εσωτερικής Επιθεώρησης, του Διευθυντή Διαχείρισης Κινδύνων, του Διευθυντή

Διαχείρισης Επενδύσεων, του Διευθυντή Οικονομικών Υπηρεσιών και του Διευθυντή Νομικής Υπηρεσίας,

ε. εγκρίνει τους γενικούς όρους και προϋποθέσεις απασχόλησης του προσωπικού του Ταμείου, συμπεριλαμβανομένης της πολιτικής αμοιβών, κατά παρέκκλιση της ισχύουσας νομοθεσίας,

στ. εγκρίνει τον ετήσιο προϋπολογισμό του Ταμείου,

ζ. εγκρίνει την ετήσια έκθεση και άλλες επίσημες εκθέσεις και τις λογιστικές καταστάσεις του Ταμείου,

η. εγκρίνει το διορισμό εξωτερικών ελεγκτών του Ταμείου,

θ. εγκρίνει τη σύσταση ενός ή περισσότερων συμβουλευτικών οργάνων, καθορίζει τους όρους και προϋποθέσεις διορισμού των μελών τους και καθορίζει τους όρους αναφοράς των εν λόγω οργάνων,

ι. συγκροτεί μία ή περισσότερες επιτροπές αποτελούμενες από μέλη του Γενικού Συμβουλίου και/ή άλλα πρόσωπα και καθορίζει τις αρμοδιότητές τους,

κ. εγκρίνει τον Εσωτερικό Κανονισμό Λειτουργίας του Γενικού Συμβουλίου και τον Κανονισμό Προμηθειών αγαθών και υπηρεσιών, για κάθε σύμβαση μη εμπίπτουσα στις διατάξεις του π.δ. 60/2007.

κα. λαμβάνει οποιαδήποτε άλλη απόφαση και ασκεί οποιαδήποτε άλλη εξουσία ή αρμοδιότητα που προβλέπεται από τον παρόντα νόμο ή την κείμενη νομοθεσία ότι ασκείται από το Γενικό Συμβούλιο.»

7. Η παράγραφος 10 του άρθρου 4 του ν.3864/2010 αντικαθίσταται ως εξής: «10. Η Εκτελεστική Επιτροπή είναι αρμόδια για την προπαρασκευή του έργου του Ταμείου, την εφαρμογή των αποφάσεων των αρμόδιων οργάνων και την εκτέλεση των πράξεων που απαιτούνται για τη διοίκηση και λειτουργία καθώς και την εκπλήρωση του σκοπού του Ταμείου. Ειδικότερα, η Εκτελεστική Επιτροπή έχει ενδεικτικά τις ακόλουθες εξουσίες και αρμοδιότητες.

α. εισηγείται στο Γενικό Συμβούλιο για τα θέματα της προηγούμενης παραγράφου

β. εκτελεί τις αποφάσεις του Γενικού Συμβουλίου που λαμβάνονται με ή χωρίς εισήγηση της Εκτελεστικής Επιτροπής

γ. με την επιφύλαξη της παραγράφου 5, προβαίνει σε όλες τις πρόσφορες ή απαιτούμενες ενέργειες για τη διοίκηση του Ταμείου, την εκτέλεση των

πράξεών του, συμπεριλαμβανομένων των δυνάμει του άρθρου 2 εξουσιών και αρμοδιοτήτων του, την ανάθεση συμβάσεων για την προμήθεια αγαθών και υπηρεσιών, την ανάληψη συμβατικών υποχρεώσεων επί ονόματι του Ταμείου, το διορισμό των μελών του προσωπικού και των συμβούλων του Ταμείου και γενικότερα την εκπροσώπησή του,

δ. αναθέτει οποιαδήποτε εκ των εξουσιών ή αρμοδιοτήτων της σε οποιοδήποτε από τα μέλη της ή σε στελέχη του Ταμείου, σύμφωνα με τους γενικότερους όρους και προϋποθέσεις που έχουν εγκριθεί από το Γενικό Συμβούλιο, λαμβάνοντας υπόψη θέματα σύγκρουσης συμφερόντων και υπό την προϋπόθεση ότι ο Διευθύνων Σύμβουλος ασκεί πρωτίστως τις εξουσίες του σύμφωνα με τα οριζόμενα στην παράγραφο 11.

ε. ασκεί κάθε άλλη εξουσία και αρμοδιότητα που προβλέπεται στον παρόντα νόμο ή την κείμενη νομοθεσία.

στ. εκπροσωπεί δικαστικά και εξώδικα το Ταμείο,

ζ. ασκεί οποιαδήποτε άλλη αρμοδιότητα που δεν απονέμεται ρητά στο Γενικό Συμβούλιο.

Όλες οι εξουσίες, δυνάμει του παρόντος ή οποιοδήποτε άλλου νόμου, οι οποίες έχουν ανατεθεί στο Ταμείο, θεωρούνται ότι έχουν ανατεθεί στην Εκτελεστική Επιτροπή, εκτός αν προορίζονται ρητά για το Γενικό Συμβούλιο.»

8. Η παράγραφος 13 του άρθρου 4 του ν. 3864/2010 αντικαθίσταται ως εξής:

«13. Το Γενικό Συμβούλιο συνέρχεται όσο συχνά απαιτούν οι εργασίες του Ταμείου, σε κάθε δε περίπτωση δέκα (10) φορές κατ' ημερολογιακό έτος. Οι συνεδριάσεις του Γενικού Συμβουλίου συγκαλούνται από τον Πρόεδρο, ο οποίος και προεδρεύει σε αυτές. Σε περίπτωση απουσίας του Προέδρου, οι συνεδριάσεις συγκαλούνται από ένα από τα άλλα μέλη του Γενικού Συμβουλίου, εκτός του εκπροσώπου του Υπουργείου Οικονομικών και εκτός του προσώπου που ορίζεται από την Τράπεζα της Ελλάδος. Το μέλος αυτό το οποίο και προεδρεύει στη συνεδρίαση, επιλέγεται σύμφωνα με όσα ορίζονται στον Εσωτερικό Κανονισμό Λειτουργίας του Γενικού Συμβουλίου σχετικά με τη διαδικασία αναπλήρωσης του Προέδρου.

Οι συνεδριάσεις του Γενικού Συμβουλίου συγκαλούνται με κοινοποίηση της ώρας, του τόπου και της ημερήσιας διάταξης της συνεδρίασης σε όλα τα μέλη και τους Παρατηρητές του Γενικού Συμβουλίου, τουλάχιστον τρεις (3) εργάσιμες ημέρες πριν από την ημερομηνία για την οποία έχει οριστεί η συνεδρίαση, εκτός από περίπτωση επείγουσας ανάγκης ή έπειτα από συναίνεση όλων των μελών, οπότε στην περίπτωση αυτή η συνεδρίαση μπορεί να συγκληθεί σε πιο σύντομο χρονικό διάστημα όπως ορίζεται στον Εσωτερικό Κανονισμό Λειτουργίας του Γενικού Συμβουλίου. Συνεδριάσεις

μπορούν τέλος να συγκληθούν και κατόπιν αιτήματος πέντε (5) μελών του Συμβουλίου προς τον Πρόεδρο αυτού.»

9. Στο τέταρτο εδάφιο της παραγράφου 14 του άρθρου 4 του ν.3864/2010 διαγράφονται οι λέξεις «του Γενικού Συμβουλίου» και προστίθενται οι λέξεις « της Εκτελεστικής Επιτροπής» και μετά τη λέξη « Λειτουργίας» προστίθενται οι λέξεις « της Εκτελεστικής Επιτροπής»

10. Μετά το τέταρτο εδάφιο της παραγράφου 14 του άρθρου 4 του ν.3864/2010 προστίθεται εδάφιο ως εξής: «Η ίδια ημερήσια διάταξη κοινοποιείται και στα μέλη του Γενικού Συμβουλίου.»

11. Το πρώτο εδάφιο της παραγράφου 16 του άρθρου 4 του ν.3864/2010 αντικαθίσταται ως εξής:

«16. Το Γενικό Συμβούλιο τελεί σε απαρτία όταν είναι παρόντα τουλάχιστον πέντε (5) μέλη του. Η Εκτελεστική Επιτροπή τελεί σε απαρτία όταν είναι παρόντα τουλάχιστον δύο (2) μέλη της, ένας εκ των οποίων είναι ο Διευθύνων Σύμβουλος ή, σε περίπτωση απουσίας του, το μέλος που τον αντικαθιστά.»

12. Στην παράγραφο 18 του άρθρου 4 του ν.3864/2010 μετά τις λέξεις «Εκτελεστικής Επιτροπής» προστίθενται οι λέξεις «και του Γενικού Συμβουλίου»

13. Στην παράγραφο 1 του άρθρου 5 του ν.3864/2010 μετά τη λέξη «προσόντων» προστίθενται οι λέξεις « , με την επιφύλαξη των διατάξεων της περίπτωσης δ της παραγράφου 9 του άρθρου 4.»

14. Στον τρίτο στίχο της περίπτωση γ' της παραγράφου 2 του άρθρου 10 του ν.3864/2010 οι λέξεις « το Διοικητικό Συμβούλιο» αντικαθίστανται από τις λέξεις «« την Εκτελεστική Επιτροπή» και οι λέξεις «το οποίο». αντικαθίστανται από τις λέξεις « η οποία», και στη συνέχεια στην περίπτωση β' της ίδιας παραγράφου προστίθεται υποπερίπτωση iii' ως εξής: «iii) που αφορά εταιρικές πράξεις της παραγράφου 3 του άρθρου 7α και η οποία απόφαση δύναται να επηρεάσει σημαντικά τη συμμετοχή του Ταμείου στο μετοχικό κεφάλαιο του πιστωτικού ιδρύματος.»

15. Στην παράγραφο 6 του άρθρου 10 του ν.3864/2010 μετά τη λέξη «Ταμείο» προστίθενται οι λέξεις « για όσο διάστημα συμμετέχει στο πιστωτικό ίδρυμα»

16. Η παράγραφος 2 του άρθρου 13 του ν.3864/2010 αντικαθίσταται ως εξής:

«2. Εντός ενός (1) μηνός από τη δημοσίευση των ετήσιων και των τριμηνιαίων ενδιάμεσων οικονομικών καταστάσεων των πιστωτικών ιδρυμάτων, στο μετοχικό κεφάλαιο των οποίων συμμετέχει το Ταμείο ή τα οποία

χρηματοδοτεί σύμφωνα με τις διατάξεις του παρόντος νόμου και του ν. 3601/2007, το Ταμείο εγκρίνει αντίστοιχα τις ετήσιες και τις τριμηνιαίες οικονομικές καταστάσεις του, που έχουν συνταχθεί σύμφωνα με τα Διεθνή Πρότυπα Χρηματοοικονομικής Αναφοράς. Οι ετήσιες και τριμηνιαίες ενδιάμεσες οικονομικές καταστάσεις του Ταμείου αναρτώνται στην ιστοσελίδα του. Αντίγραφο των ετήσιων οικονομικών καταστάσεων, με την έκθεση του ελεγκτή της επόμενης παραγράφου, καθώς και την έκθεση πεπραγμένων του Γενικού Συμβουλίου και της Εκτελεστικής Επιτροπής και τις εκθέσεις του Προέδρου και του Διευθύνοντος Συμβούλου αναφορικά με τη διαχείριση του Ταμείου, αποστέλλεται στη Βουλή των Ελλήνων, τον Υπουργό Οικονομικών, τον Διοικητή της Τράπεζας της Ελλάδος, την Ευρωπαϊκή Επιτροπή, την Ευρωπαϊκή Κεντρική Τράπεζα και το Διεθνές Νομισματικό Ταμείο. Η ισχύς της παρούσας παραγράφου ως προς τις ετήσιες οικονομικές καταστάσεις αρχίζει την 30η Μαρτίου 2012 και ως προς τις τριμηνιαίες ενδιάμεσες οικονομικές καταστάσεις αρχίζει την 30η Μαρτίου 2014.».

17. Στο πρώτο εδάφιο της παραγράφου 3 του άρθρου 13 του ν.3864/2010 μετά τη λέξη «έλεγχος» προστίθενται οι λέξεις « της ετήσιας οικονομικής διαχείρισης».

18. Στην παράγραφο 2 του άρθρου 14 του ν.3864/2010 διαγράφονται οι λέξεις «του άρθρου 16β» και προστίθενται οι λέξεις «των άρθρων 4 παράγραφος 2 περίπτωση ε΄ ».

19. Στην παράγραφο 4 του άρθρου 16 Α του ν.3864/2010 μετά τις λέξεις «του Ταμείου» προστίθενται οι λέξεις «, χωρίς να θίγεται με κανέναν τρόπο η αυτονομία του Ταμείου.».

20. Στο άρθρο 16 Α του ν.3864/2010 προστίθεται, από τότε που ίσχυσε ο ν.4111/2013, παράγραφος 5 ως εξής:
«5. Οι διατάξεις των παραγράφων 4,5 και 6 του άρθρου 2 του ν.4111/2013 (Α΄ 18) δεν εφαρμόζονται για το Ταμείο.»

21. Στην παράγραφο 2 του άρθρου 16Β του ν.3864/2010 διαγράφονται οι λέξεις « ή φαίνεται ότι επηρεάζουν» και μετά τη λέξη «προσώπων» προστίθενται οι λέξεις «εφόσον γνωρίζουν ότι υπάρχουν τέτοια πλεονεκτήματα».

22. Οι παράγραφοι 3 και 4 του άρθρου 16Γ ν.3864/2010 αντικαθίστανται ως εξής:
«**3.** Κατά τους επόμενους έξι μήνες από την αποχώρησή τους ή την καθ' οιονδήποτε λόγο λήξη της θητείας τους, τα μέλη της Εκτελεστικής Επιτροπής και του Γενικού Συμβουλίου του Ταμείου: (α) δεν μπορούν να απασχοληθούν σε πιστωτικά ιδρύματα που τελούν υπό την εποπτεία της Τράπεζας της Ελλάδος ή σε νομικά πρόσωπα που ανήκουν στον ίδιο όμιλο με τα συγκεκριμένα πιστωτικά ιδρύματα και (β) υποχρεούνται να μην

συμμετέχουν και να μην παρέχουν υπηρεσίες είτε ατομικά είτε μέσω παρένθετου προσώπου σε οποιοδήποτε φυσικό ή νομικό πρόσωπο που έχει συναλλαγεί με το Ταμείο με αντικείμενο που εμπίπτει στο βασικό σκοπό και τις λειτουργίες του Ταμείου όταν το ποσό που έχουν λάβει τα ανωτέρω φυσικά ή νομικά πρόσωπα από το Ταμείο κατά τους τελευταίους είκοσι τέσσερις (24) μήνες πριν τη λήξη της θητείας ή την αποχώρησή τους από το Ταμείο δεν ξεπερνά το ποσό των εκατό χιλιάδων (100.000) ευρώ. Οι απαγορεύσεις των περιπτώσεων α' και β' της προηγούμενης παραγράφου ισχύουν και για το Προσωπικό του Ταμείου για χρονικό διάστημα τριών (3) μηνών από το την ημέρα λήξης των συμβάσεών τους.

4. Οι αποφάσεις του Γενικού Συμβουλίου και της Εκτελεστικής Επιτροπής, εφόσον λαμβάνονται σύμφωνα με τον παρόντα νόμο, θεωρούνται σύμφωνες με το σκοπό του Ταμείου και το δημόσιο συμφέρον, επωφελείς και συμφέρουσες για το Ταμείο και το Ελληνικό Δημόσιο και υπηρετούσες τη χρηστή διαχείριση της περιουσίας του Ταμείου, όσον αφορά την αστική ευθύνη των μελών του Γενικού Συμβουλίου, της Εκτελεστικής Επιτροπής καθώς και του προσωπικού του Ταμείου, έναντι τρίτων και έναντι του Ελληνικού Δημοσίου. Η διάταξη αυτή δεν απαλλάσσει τους ανωτέρω από τυχόν ευθύνη τους έναντι του Ταμείου. Εφόσον το Γενικό Συμβούλιο έχει σχηματίσει ισχυρή άποψη, ότι οποιοδήποτε μέλος του Γενικού Συμβουλίου ή της Εκτελεστικής Επιτροπής έχει εκτελέσει καλόπιστα τα καθήκοντά του στο πλαίσιο του σκοπού του Ταμείου, τότε το Ταμείο μπορεί να καλύψει τη χρηματική δαπάνη για οποιοδήποτε νομικές ενέργειες και δικαστικά έξοδα, στα οποία υποχρεώθηκε το μέλος αυτό λόγω νομικών ενεργειών εναντίον του, και να του καταβάλει τα σχετικά ποσά. Στην περίπτωση που δυνάμει οριστικής απόφασης, το μέλος αυτό καταδικασθεί από αστικό ή ποινικό δικαστήριο κάθε βαθμού, τότε το Ταμείο αναζητεί και λαμβάνει από το μέλος αυτό τις χρηματικές καταβολές της προηγούμενης παραγράφου.»

23. Στο άρθρο 16Γ του ν.3864/2010 προστίθενται παράγραφοι 8 και 9 ως εξής:

«8. Η υποχρέωση υποβολής δημόσιας πρότασης της παραγράφου 1 του άρθρου 7 του ν. 3461/2006 δεν ισχύει σε περίπτωση άμεσης ή έμμεσης απόκτησης από το Ταμείο δικαιωμάτων ψήφου, συνεπεία της κεφαλαιακής ενίσχυσης που παρέχεται σύμφωνα με τον παρόντα νόμο, μέσω της συμμετοχής του Ταμείου σε αύξηση μετοχικού κεφαλαίου πιστωτικού ιδρύματος ή της μετατροπής των υπό αίρεση μετατρέψιμων ομολογιών ή της άρσης των περιορισμών του Ταμείου στην άσκηση των δικαιωμάτων ψήφου του άρθρου 7^α.

9. Οι μετοχές του Ταμείου δε δύναται να αποτελέσουν αντικείμενο δημόσιας πρότασης αλλά λαμβάνονται υπόψη για τον υπολογισμό των ορίων της παραγράφου 1 του άρθρου 7 του ν. 3461/2006.».

A8.1. Μέχρι την πλήρωση των δύο επιπλέον μελών του Γενικού Συμβουλίου, σύμφωνα με το άρθρο 4 παρ.1, όπως αυτό τροποποιείται, το Ταμείο Διοικείται

από το υφιστάμενο Γενικό Συμβούλιο και για το διάστημα αυτό το Γενικό Συμβούλιο τελεί σε απαρτία όταν είναι παρόντα τουλάχιστον τέσσερα (4) μέλη του.

2. Οι διατάξεις του εδαφίου (ε) της παραγράφου 6 και οι διατάξεις της παραγράφου 7 του άρθρου 4 του ν.3864/2010, όπως αυτή τροποποιείται με το παρόν, δεν εφαρμόζονται για τα μέλη των οργάνων του Ταμείου κατά τη δημοσίευση του παρόντος.

3. Καταργούνται οι διατάξεις των άρθρων 1 και 2 της ΠΥΣ 38/2012 (Α' 223).

ΠΑΡΑΓΡΑΦΟΣ Β: ΡΥΘΜΙΣΕΙΣ ΤΑΜΕΙΟΥ ΠΑΡΑΚΑΤΑΘΗΚΩΝ ΚΑΙ ΔΑΝΕΙΩΝ

Στην παράγραφο 2 του άρθρου 2 του ν. 3965/2011, όπως τροποποιήθηκε με την παρ. 2 του άρθρου 72 του ν. 4170/2013 (Α' 163), προστίθεται τρίτο εδάφιο ως εξής:

«Ο κλάδος εμπορικών δραστηριοτήτων του Ταμείου Παρακαταθηκών και Δανείων, όπως αυτός ορίζεται στην υπ' αριθμ. 2/23510/0094/30-03-2012 (Β' 1083Β) Α.Υ.Ο. «Κανονισμός του Ταμείου Παρακαταθηκών και Δανείων κατ' εφαρμογή του άρθρου 4 του ν. 3965/2011» έως την οριστική απομείωση του χαρτοφυλακίου του συνεχίζει τη δραστηριότητα του αποκλειστικά για τις υφιστάμενες χρηματοοικονομικές δραστηριότητες όπως αυτές περιγράφονται στον ως άνω Κανονισμό του Ταμείου Παρακαταθηκών και Δανείων, με τους ήδη υφιστάμενους, κατά την έναρξη ισχύος του παρόντος νόμου, συναλλασσόμενους του Ταμείου, χωρίς δυνατότητα χορήγησης νέων δανείων προς αυτούς από αυτό τον κλάδο ούτε αποδοχής οποιωνδήποτε νέων καταθέσεων, με την εξαίρεση της ανανέωσης των ήδη υφιστάμενων καταθέσεων.»

ΠΑΡΑΓΡΑΦΟΣ Γ: ΡΥΘΜΙΣΕΙΣ ΤΡΑΠΕΖΑΣ ΤΗΣ ΕΛΛΑΔΟΣ

1. α. Στο τέλος της παραγράφου 1 του άρθρου 11 του ν. 3833/2010, όπως ισχύει, προστίθεται εδάφιο ως εξής: «Από το πεδίο εφαρμογής του πρώτου εδαφίου εξαιρείται η Τράπεζα της Ελλάδας.»

β. Στο τέλος του άρθρου 3 του ν. 3812/2009, όπως ισχύει, προστίθεται περίπτωση ι' ως εξής:

«ι) Οι διατάξεις του άρθρου 13 παρ. 1 του ν. 2548/1997 (Α' 259).».

ΚΕΦΑΛΑΙΟ Β' ΤΡΟΠΟΠΟΙΗΣΗ ΔΙΑΤΑΞΕΩΝ ΚΕΔΕ, ΚΩΔΙΚΑ ΦΠΑ ΚΑΙ ΛΟΙΠΕΣ ΔΙΑΤΑΞΕΙΣ

Άρθρο τρίτο

ΠΑΡΑΓΡΑΦΟΣ Α : ΤΡΟΠΟΠΟΙΗΣΗ ΔΙΑΤΑΞΕΩΝ ΚΕΔΕ

1. Στο τέλος του άρθρου 9 του Κώδικα Είσπραξης Δημοσίων Εσόδων (Κ.Ε.Δ.Ε. ν.δ 356/1974, Α' 90) προστίθενται νέα εδάφια ως εξής:

«Αμελείται η κατάσχεση ακινήτων καθώς και η κατάσχεση κινητών στα χέρια του οφειλέτη, εφόσον το συνολικό ύψος του χρέους υπολείπεται των πεντακοσίων (500) ευρώ. Κατασχέσεις που έχουν επιβληθεί μέχρι την προηγούμενη ημέρα ισχύος των διατάξεων αυτών, σε βάρος οφειλετών, για συνολικές οφειλές μικρότερες του ανωτέρω ποσού, αίρονται μετά από αίτηση τους.».

2. Στο τέλος του άρθρου 30α του Κ.Ε.Δ.Ε. προστίθενται νέα εδάφια ως εξής: «Δεν επιβάλλεται, με την διαδικασία του παρόντος άρθρου, κατάσχεση για απαιτήσεις που υπολείπονται του συνολικού ποσού ύψους πενήντα (50) ευρώ, και, εφ' όσον επιβληθεί, δεν υποβάλλεται η δήλωση του άρθρου 32, τυχόν δε υφιστάμενο ποσό δεν αποδίδεται. Σε περίπτωση κατά την οποία επιβλήθηκε κατάσχεση για συνολικό ποσό το οποίο υπερβαίνει αυτό του προηγούμενου εδαφίου και το προς απόδοση ποσό υπολείπεται των πενήντα 50 ευρώ, αυτό δεν αποδίδεται εντός της προθεσμίας που ορίζεται στο παρόν άρθρο αλλά σε χρόνο κατά τον οποίο θα υπερβεί το παραπάνω όριο.».

3. Τα δύο τελευταία εδάφια του άρθρου 31 του Κ.Ε.Δ.Ε., όπως έχουν τροποποιηθεί και ισχύουν, αντικαθίστανται ως εξής:

«Δεν χωρεί κατάσχεση μισθών, συντάξεων και ασφαλιστικών βοηθημάτων, που καταβάλλονται περιοδικά, εφόσον το ποσό αυτών μηνιαίως είναι μικρότερο των χιλίων πεντακοσίων (1.500) ευρώ, στις περιπτώσεις δε που υπερβαίνει το ποσό αυτό, επιτρέπεται η κατάσχεση επί του 1/4 αυτών, το εναπομένον όμως ποσό δεν μπορεί να είναι κατώτερο των χιλίων πεντακοσίων (1.500) ευρώ. Κατασχέσεις που έχουν επιβληθεί, μέχρι την προηγούμενη ημέρα ισχύος των διατάξεων αυτών, σε βάρος των οφειλετών που υπάγονται στην ανωτέρω περίπτωση, περιορίζονται μετά από αίτηση τους.».

4. Στο άρθρο 31 του Κ.Ε.Δ.Ε. προστίθεται παράγραφος 2 ως εξής:

«2. Καταθέσεις σε πιστωτικά ιδρύματα σε ατομικό ή κοινό λογαριασμό είναι ακατάσχετες μέχρι του ποσού των χιλίων πεντακοσίων (1.500) ευρώ για κάθε φυσικό πρόσωπο και σε ένα μόνο πιστωτικό ίδρυμα. Για την εφαρμογή του προηγούμενου εδαφίου απαιτείται γνωστοποίηση από το φυσικό πρόσωπο ενός μοναδικού λογαριασμού, με υποβολή ηλεκτρονικής δήλωσης στο πληροφοριακό σύστημα της Φορολογικής Διοίκησης. Εφόσον υπάρχει λογαριασμός περιοδικής πίστωσης μισθών, συντάξεων και ασφαλιστικών βοηθημάτων, γνωστοποιείται, αποκλειστικά και μόνο, ο λογαριασμός αυτός. Με απόφαση του Γενικού Γραμματέα Δημοσίων Εσόδων ορίζονται ο τρόπος

υποβολής και πιστοποίησης του χρόνου της παραλαβής και τα στοιχεία της υποβαλλόμενης δήλωσης, ο τρόπος ενημέρωσης των πιστωτικών ιδρυμάτων από τη Φορολογική Διοίκηση για την υποβαλλόμενη δήλωση και κάθε άλλη λεπτομέρεια για την εφαρμογή της παρούσας παραγράφου. Κάθε άλλη διάταξη, που ρυθμίζει αντίθετα προς τις διατάξεις της παρούσας παραγράφου, δεν εφαρμόζεται στις κατασχέσεις που επιβάλλονται στα χέρια πιστωτικών ιδρυμάτων κατά τις διατάξεις του παρόντος νόμου.».

5. Στην παράγραφο 1 του άρθρου 32 του ΚΕ.Δ.Ε., όπως έχει τροποποιηθεί και ισχύει, μετά τις λέξεις «του κατασχετηρίου» προστίθεται εδάφιο ως εξής:
«Ειδικά για κατασχέσεις απαιτήσεων στα χέρια πιστωτικών ιδρυμάτων η δήλωση του προηγούμενου εδαφίου γίνεται εντός οκτώ εργασίμων ημερών από την επίδοση του κατασχετηρίου.».

ΠΑΡΑΓΡΑΦΟΣ Β: ΤΡΟΠΟΠΟΙΗΣΕΙΣ ΔΙΑΤΑΞΕΩΝ ΚΩΔΙΚΑ ΦΠΑ

ΥΠΟΠΑΡΑΓΡΑΦΟΣ Β.1. : ΤΡΟΠΟΠΟΙΗΣΗ ΔΙΑΤΑΞΕΩΝ ΚΩΔΙΚΑ ΦΠΑ ΣΧΕΤΙΚΑ ΜΕ ΤΟΥΣ ΑΓΡΟΤΕΣ

1. Στην περίπτωση α) της παραγράφου 1 του άρθρου 35 του Κώδικα ΦΠΑ, προστίθεται νέο εδάφιο ως εξής:
«Ειδικά για την παράδοση του παραγγελέα προς τον παραγγελιοδόχο, στην περίπτωση παραγγελιοδοχικών πωλήσεων, σύμφωνα με τις διατάξεις του άρθρου 5, παράγραφος 2, αγροτικών προϊόντων για λογαριασμό αγροτών φυσικών προσώπων, υπόχρεος για την καταβολή του φόρου είναι ο παραγγελιοδόχος.»
2. Στην παράγραφο 1 του άρθρου 38 του Κώδικα ΦΠΑ, προστίθεται νέα περίπτωση γ), ως εξής:

«γ) Κατ' εξαίρεση της περίπτωσης α' ανωτέρω, οι αγρότες φυσικά πρόσωπα που δεν ασκούν άλλη δραστηριότητα για την οποία υποχρεούνται στην τήρηση βιβλίων και έκδοση στοιχείων σύμφωνα με τη φορολογική νομοθεσία, υποβάλλουν μόνο εκκαθαριστική δήλωση ΦΠΑ.»
3. Το άρθρο 41 του Κώδικα ΦΠΑ αντικαθίσταται ως εξής:

«Άρθρο 41

Ειδικό καθεστώς αγροτών

1. Οι αγρότες, οι οποίοι κατά την προηγούμενη διαχειριστική περίοδο πραγματοποίησαν ακαθάριστα έσοδα από την πώληση αγροτικών προϊόντων παραγωγής τους και την παροχή αγροτικών υπηρεσιών κατώτερα των δέκα πέντε χιλιάδων (15.000) ευρώ και δικαιούνται να λάβουν δικαιώματα ενιαίας ενίσχυσης κατώτερα των πέντε χιλιάδων (5.000) ευρώ, υπάγονται στο ειδικό καθεστώς του παρόντος άρθρου, με την επιφύλαξη των παραγράφων 4 και 5 του παρόντος. Οι εν λόγω αγρότες δεν υποχρεούνται στην τήρηση βιβλίων

και την έκδοση στοιχείων και δικαιούνται επιστροφής του φόρου του παρόντος νόμου που επιβάρυνε τις αγορές αγαθών ή λήψεις υπηρεσιών, τις οποίες πραγματοποίησαν για την άσκηση της εκμετάλλευσής τους.

2. Η επιστροφή του φόρου ενεργείται από το Δημόσιο με καταβολή στον αγρότη ποσού, το οποίο προκύπτει με την εφαρμογή κατ' αποκοπή συντελεστή έξι τοις εκατό (6%), στην αξία των παραδιδόμενων αγροτικών προϊόντων και των παρεχόμενων αγροτικών υπηρεσιών του Παραρτήματος IV του παρόντος προς άλλους υποκείμενους στο φόρο, εκτός των αγροτών που υπάγονται στο καθεστώς του παρόντος άρθρου. Για την πραγματοποίηση της επιστροφής αυτής υποβάλλεται δήλωση - αίτηση επιστροφής.

Ειδικά για πωλήσεις αγροτικών προϊόντων δικής τους παραγωγής που πραγματοποιούνται από αγρότες του παρόντος άρθρου από δικό τους κατάστημα ή από λαϊκές αγορές ή εξάγονται ή παραδίδονται σε άλλο κράτος μέλος της Ε.Ε., η επιστροφή πραγματοποιείται με την εφαρμογή κατ' αποκοπή συντελεστή τρία τοις εκατό (3%) στην αξία των εν λόγω πωλήσεων, όπως αυτή προκύπτει από το τηρούμενο βιβλίο, σύμφωνα με τη φορολογική νομοθεσία.

Για την παράδοση αγροτικών προϊόντων από την αγροτική εκμετάλλευση σε δραστηριότητα που περιγράφεται στο προηγούμενο εδάφιο εκδίδεται ειδικό στοιχείο που περιλαμβάνει το είδος, την ποσότητα, την ποιότητα και την κανονική αξία των παραδιδόμενων αγαθών, όπως αυτή ορίζεται από τις διατάξεις της περίπτωσης γ' της παραγράφου 2 του άρθρου 19. Το ειδικό αυτό στοιχείο εκδίδεται και από αγρότες που εντάσσονται στο κανονικό καθεστώς, προκειμένου να προσδιορίζονται τα ακαθάριστα έσοδα της αγροτικής εκμετάλλευσης.

Για την εφαρμογή των διατάξεων της παραγράφου αυτής, ως αξία των παραδιδόμενων προϊόντων ή των παρεχομένων υπηρεσιών, λαμβάνεται αυτή που προκύπτει από τα οικεία νόμιμα παραστατικά, με την προϋπόθεση ότι η παραγωγή προϊόντων και η παροχή υπηρεσιών προέρχεται από εκμετάλλευση περιουσιακών στοιχείων που είτε ανήκουν στον αγρότη κατά κυριότητα, είτε έχει το δικαίωμα εκμετάλλευσης με οποιαδήποτε έννομη σχέση.

Σε περίπτωση παράδοσης αγροτικών προϊόντων από τρίτους υποκείμενους στο φόρο, για λογαριασμό των παραγωγών αγροτών, η παραπάνω αξία λαμβάνεται χωρίς φόρο και προμήθεια.

3. Οι διατάξεις των άρθρων 30, 31, 32, 36 και 38 δεν εφαρμόζονται για τους αγρότες που υπάγονται στο καθεστώς του άρθρου αυτού.

4. Οι διατάξεις των παραγράφων 1 και 2 δεν εφαρμόζονται στους αγρότες που:

α) ασκούν τις αγροτικές εκμεταλλεύσεις και παρέχουν τις αγροτικές υπηρεσίες που προβλέπουν οι διατάξεις του άρθρου 42, με τη μορφή εταιρείας οποιουδήποτε τύπου ή αγροτικών συνεταιρισμών,

β) πωλούν αγροτικά προϊόντα παραγωγής τους, ύστερα από επεξεργασία που μπορεί να προσδώσει σε αυτά χαρακτήρα βιομηχανικών ή βιοτεχνικών προϊόντων,

γ) ασκούν παράλληλα και άλλη οικονομική δραστηριότητα, για την οποία έχουν υποχρέωση να τηρούν βιβλία σύμφωνα με τη φορολογική νομοθεσία. Η διάταξη αυτή δεν ισχύει για τους αγρότες που πωλούν προϊόντα δικής τους παραγωγής από δικό τους κατάστημα ή από λαϊκές αγορές ή πραγματοποιούν εξαγωγές ή παραδόσεις προς άλλο κράτος μέλος της Ε.Ε. καθώς και για τους αγρότες οι οποίοι εντάσσονται στο Μητρώο Αγροτών και Αγροτικών Εκμεταλλεύσεων, σύμφωνα με το ν. 3874/2010 (Α' 151) και ασχολούνται με τη διαχείριση ανανεώσιμων πηγών ενέργειας έως 100 KW ή τη λειτουργία αγροτουριστικών μονάδων έως 10 δωματίων.

5. Οι αγρότες της παραγράφου 4 εντάσσονται στο κανονικό καθεστώς του φόρου για τις δραστηριότητες αυτές, εφόσον για τις εν λόγω δραστηριότητες υποχρεούνται στην τήρηση βιβλίων και έκδοση στοιχείων σύμφωνα με την κείμενη νομοθεσία.

6. Οι αγρότες μπορούν να μετατάσσονται από το ειδικό καθεστώς του άρθρου αυτού στο κανονικό με δήλωσή τους που υποβάλλεται στην αρμόδια υπηρεσία της Φορολογικής Διοίκησης. Στην περίπτωση που η μετάταξη πραγματοποιείται από την έναρξη της διαχειριστικής περιόδου, η δήλωση υποβάλλεται εντός δέκα (10) ημερών από την έναρξη αυτής και δεν μπορεί να ανακληθεί πριν από την πάροδο πενταετίας. Στην περίπτωση που η μετάταξη πραγματοποιείται κατά την διάρκεια της διαχειριστικής περιόδου, ισχύει από την ημερομηνία κατά την οποία υποβάλλεται η δήλωση και δεν μπορεί να ανακληθεί πριν από την πάροδο πενταετίας, η οποία αρχίζει από την έναρξη της επόμενης από τη μετάταξη διαχειριστικής περιόδου.

Στην περίπτωση υποχρεωτικής ένταξης στο κανονικό καθεστώς, λόγω μη πλήρωσης των κριτηρίων που αναφέρονται στην παράγραφο 1, ο αγρότης υποχρεούται στην υποβολή δήλωσης μεταβολής εντός δέκα (10) ημερών από την έναρξη της διαχειριστικής περιόδου. Ειδικά για την πρώτη εφαρμογή, η εν λόγω δήλωση υποβάλλεται έως 15.4.2014 για τους υπόχρεους τήρησης διπλογραφικών βιβλίων και έως 20.5.2014 για τους υπόχρεους τήρησης απλογραφικών βιβλίων.

Μετάταξη από το κανονικό καθεστώς απόδοσης του φόρου στο ειδικό καθεστώς αγροτών μπορεί να πραγματοποιηθεί μόνο από την έναρξη διαχειριστικής περιόδου με υποβολή δήλωσης στην αρμόδια υπηρεσία της Φορολογικής Διοίκησης εντός δέκα (10) ημερών από την έναρξη αυτής.

7. Οι μετατασσόμενοι είναι υποχρεωμένοι να διενεργούν, μέσα σε προθεσμία δύο (2) μηνών από τη μετάταξη, απογραφή που να περιλαμβάνει:

α) τα αποθέματα των αγροτικών προϊόντων, στα οποία περιλαμβάνονται όσα έχουν συλλεχθεί, οι ηρητημένοι καρποί και οι καλλιέργειες που βρίσκονται σε εξέλιξη, κατά συντελεστή του κατ' αποκοπή φόρου,

β) τα αποθέματα των πρώτων υλών της αγροτικής παραγωγής, όπως σπόρων, λιπασμάτων, φυτοφαρμάκων, ζωοτροφών και λοιπών συναφών, κατά συντελεστή φόρου,

γ) τα αγαθά επένδυσης, εφόσον είναι χρησιμοποιήσιμα για τους σκοπούς της επιχείρησης και δεν παρήλθε η πενταετής περίοδος του διακανονισμού. Τα αποθέματα των πιο πάνω περιπτώσεων β' και γ' απογράφονται σε τιμές κόστους.

8. Τα αποθέματα των αγροτικών προϊόντων θεωρούνται:

α) ως αγορές του κανονικού καθεστώτος απόδοσης του φόρου, σε τιμή πώλησης κατά το χρόνο της μετάταξης, με δικαίωμα να εκπέσουν τον κατ' αποκοπή φόρο, στην περίπτωση που γίνεται μετάταξη από το καθεστώς των αγροτών στο κανονικό καθεστώς,

β) ως παράδοση αγαθών σε τιμή πώλησης, υποκείμενη στο φόρο με τον κατ' αποκοπή συντελεστή, στην περίπτωση που γίνεται μετάταξη από το κανονικό καθεστώς απόδοσης του φόρου στο καθεστώς των αγροτών.

9. Σε περίπτωση μετάταξης από το ειδικό καθεστώς των αγροτών στο κανονικό καθεστώς απόδοσης του φόρου, οι μετατασσόμενοι δικαιούνται να εκπέσουν το φόρο με τον οποίο έχουν επιβαρυνθεί:

α) τα αποθέματα των πρώτων υλών της αγροτικής παραγωγής,

β) τα αγαθά επένδυσης, κατά το μέρος του φόρου που αναλογεί στα υπόλοιπα έτη της πενταετούς περιόδου διακανονισμού.

10. Σε περίπτωση μετάταξης από το κανονικό καθεστώς απόδοσης του φόρου στο καθεστώς των αγροτών, οι μετατασσόμενοι είναι υποχρεωμένοι να καταβάλλουν το φόρο με τον οποίο έχουν επιβαρυνθεί:

α) τα αποθέματα των πρώτων υλών της αγροτικής παραγωγής,

β) τα αγαθά επένδυσης, κατά το μέρος τους που αναλογεί στα υπόλοιπα έτη του διακανονισμού της πενταετούς περιόδου.

11. Για τα απογραφόμενα αγαθά που προβλέπουν οι διατάξεις της παραγράφου 7, υποβάλλεται, μέσα σε δύο (2) μήνες, από τη μετάταξη, δήλωση που περιλαμβάνει την αξία των αποθεμάτων και το φόρο που εκπίπτει ή καταβάλλεται, κατά περίπτωση, σύμφωνα με τις διατάξεις των πιο πάνω παραγράφων 8, 9 και 10.

Ο φόρος αυτός καταβάλλεται ή εκπίπτει, κατά περίπτωση, με την πιο πάνω δήλωση για την οποία εφαρμόζονται ανάλογα οι διατάξεις του άρθρου 38.

Ειδικά για τους αγρότες που υπάγονται στο κανονικό καθεστώς από 1.1.2014, η δήλωση αποθεμάτων υποβάλλεται έως τις 31.05.2014.

12. Οι αγρότες που αρχίζουν για πρώτη φορά τις εργασίες τους και επιθυμούν να υπαχθούν στο κανονικό καθεστώς υποβάλλουν δήλωση έναρξης, σύμφωνα με τις διατάξεις του ν. 4174/2013.

13. Με αποφάσεις του Υπουργού Οικονομικών μπορεί να ορίζεται ότι η επιστροφή του φόρου ενεργείται από τον αγοραστή των αγροτικών προϊόντων ή το λήπτη των αγροτικών υπηρεσιών.

14. Με αποφάσεις του Γενικού Γραμματέα Δημοσίων Εσόδων ορίζονται:

α) ο τρόπος και ο χρόνος υποβολής της δήλωσης - αίτησης επιστροφής, ο τύπος και το περιεχόμενο αυτής, τα απαιτούμενα δικαιολογητικά καθώς και

κάθε αναγκαία λεπτομέρεια για την εκκαθάριση και την απόδοση του επιστρεπτέου φόρου,

β) ο τύπος και το περιεχόμενο του ειδικού στοιχείου που προβλέπουν οι διατάξεις της παραγράφου 2,

γ) ο τύπος και το περιεχόμενο της δήλωσης μετάταξης που προβλέπουν οι διατάξεις της παραγράφου 7 και της δήλωσης αποθεμάτων που προβλέπουν οι διατάξεις της παραγράφου 12, καθώς επίσης και τα συνυποβαλλόμενα με αυτές στοιχεία.

15. Με απόφαση του Υπουργού Οικονομικών μπορούν να ορίζονται οι αγροτικές συνεταιριστικές οργανώσεις ως φορείς που μεσολαβούν στην υποβολή των αιτήσεων επιστροφής και γενικά στη διαδικασία επιστροφής του φόρου, καθώς και η αμοιβή τους για τις υπηρεσίες τους αυτές. Με όμοιες αποφάσεις μπορεί να αναπροσαρμόζεται η ανωτέρω αμοιβή.»

ΥΠΟΠΑΡΑΓΡΑΦΟΣ Β.2.: ΤΡΟΠΟΠΟΙΗΣΗ ΔΙΑΤΑΞΕΩΝ ΚΦΑΣ, ΚΑΤΑΡΓΗΣΗ ΑΥΟ Π 2070/1987 ΚΑΙ ΛΟΙΠΕΣ ΔΙΑΤΑΞΕΙΣ

1. Στο τέλος της παραγράφου 7 του άρθρου 6 της περίπτωσης 1 της υποπαραγράφου Ε1 της παραγράφου Ε του άρθρου πρώτου του ν.4093/2012 (Α' 222) προστίθεται εδάφιο ως εξής:

«Εξαιρητικά για τις πωλήσεις αγροτικών προϊόντων από αντιπρόσωπο (παραγγελιοδόχο) για λογαριασμό παραγωγού φυσικού προσώπου (παραγγελέα), εκδίδεται εκκαθάριση κατά εντολέα, το αργότερο μέχρι το τέλος του φορολογικού έτους των συμβαλλομένων. »

2. Καταργούνται οι διατάξεις της υπ' αριθ. Π.2070/1820/ΠΟΛ.109/ 20.3.1987 απόφασης του Υπουργού Οικονομικών (Β' 189/1987), η οποία κυρώθηκε με την παράγραφο 6 του άρθρου 48 του ν.1731/1987 (Α' 161).

3. α. Στο πρώτο εδάφιο της παραγράφου 5 του άρθρου 18 του ν.4223/2013 μετά την λέξη «απόσβεση», προστίθενται οι λέξεις «στα έτη της συμβατικής περιόδου», μετά την λέξη «εφόσον» προστίθενται οι λέξεις «δεν έχει ή» και στο τέλος του ίδιου εδαφίου προστίθενται οι λέξεις «ή εντός πενταετίας».

β. Το δεύτερο εδάφιο της παραγράφου 5 του άρθρου 18 του ν.4223/2013 αντικαθίσταται ως εξής:

«Η διάταξη του προηγούμενου εδαφίου αφορά δαπάνες αποσβέσεων καθώς και τυχόν αναπόσβεστο υπόλοιπο που μεταφέρεται στα αποτελέσματα κατά τις χρήσεις των ετών 2011, 2012 και 2013 και καταλαμβάνει και ελεγχθείσες υποθέσεις οι οποίες δεν έχουν συζητηθεί ενώπιον διοικητικού δικαστηρίου.»

4. Στο τέλος του άρθρου 10 του ν. 2238/1994 (Α' 151) προστίθεται παράγραφος 6 ως εξής:

«6. Οι δικηγορικές εταιρείες, που έχουν συσταθεί και λειτουργούν νόμιμα στην Ελλάδα κατά τις διατάξεις του άρθρου 12 του π.δ/τος 152/2000, ως

παράρτημα δικηγορικής εταιρείας, που είναι εγκατεστημένη και λειτουργεί νόμιμα σε κράτος μέλος της Ευρωπαϊκής Ένωσης, για εισοδήματα που έχουν αποκτήσει ή αποκτούν στην Ελλάδα κατά τη διάρκεια ισχύος των διατάξεων του ν.2238/1994, φορολογούνται όπως οι αντίστοιχες ελληνικές δικηγορικές εταιρείες.»

5. Μετά το πρώτο εδάφιο της παραγράφου 1 του άρθρου 13 του ν. 2963/2001 (Α' 268) προστίθεται εδάφιο ως εξής:
«Με την επιφύλαξη της εφαρμογής των διατάξεων του ν. 4172/2013, όπως έχει τροποποιηθεί και ισχύει, η εισφορά του προηγούμενου εδαφίου, ως εισφορά ειδικού σκοπού, δεν υπολογίζεται ως φορολογητέο εισόδημα.»
6. Οι διατάξεις των άρθρων 13 έως και 17 του ν.3296/2004 (Α' 253), όπως ισχύουν καταργούνται από την 1.1.2014.
7.
  - α. Από 1.1.2013 και μετά το ειδικό επίδομα τρίτεκνων και πολύτεκνων του άρθρου 40 του ν. 4141/2013 (Α'81) δεν προσμετράται στο καθαρό ετήσιο, οικογενειακό εισόδημα και απαλλάσσεται από τον φόρο εισοδήματος.
  - β. Απαλλάσσονται από την ειδική εισφορά αλληλεγγύης του άρθρου 29 του ν. 3986/2011, το ενιαίο επίδομα στήριξης τέκνων της υποπαραγράφου ΙΑ 2 της παραγράφου ΙΑ του ν. 4093/2012 και το ειδικό επίδομα τριτέκνων και πολυτέκνων του άρθρου 40 του ν.4141/2013, από την έναρξη χορήγησής τους.
8. Η ισχύς του δεύτερου εδαφίου της παραγράφου 3 του άρθρου 46 του ν.2238/1994, όπως αυτό προστέθηκε με τις διατάξεις της παραγράφου 11 του άρθρου 4 του ν.4038/2012 (Α' 14) παρατείνεται και για τις ανείσπρακτες δεδουλευμένες αποδοχές της χρήσης του έτους 2013.
9.
  - α. Στο τέταρτο εδάφιο της παραγράφου 16 του άρθρου 11 του ν.4110/2013, όπως τροποποιήθηκε και ισχύει με την περίπτωση α' της παραγράφου 3 του άρθρου 18 του ν.4223/2013 (Α' 287) οι λέξεις «του ν.3627/2008» αντικαθίστανται με τις λέξεις «του ν.3728/2008».
  - β. Η περίπτωση β' της παραγράφου 3 του άρθρου 18 του ν.4223/2013 (Α' 287) καταργείται από την ημερομηνία δημοσίευσής της.
  - γ. Στο πρώτο εδάφιο και πέμπτο εδάφιο της παραγράφου 5 καθώς και στο πρώτο εδάφιο της παραγράφου 6 του άρθρου 4 του ν.2523/1997 (Α' 179) οι λέξεις «της παραγράφου 5 του άρθρου 39 Α» αντικαθίστανται με τις λέξεις «της παραγράφου 4 του άρθρου 39 Α ».
10. Στην παράγραφο 4 του άρθρου 17 του ν.3833/2010 (Α' 40) προστίθεται δεύτερο εδάφιο μετά τον πίνακα, ως εξής:
«Ειδικότερα από τον ως άνω φόρο πολυτελείας εξαιρούνται τα εγχωρίως παραγόμενα γουνοποιητικά προϊόντα που πωλούνται χονδρικός στο εσωτερικό της χώρας μεταξύ των επιχειρήσεων.»

ΥΠΟΠΑΡΑΓΡΑΦΟΣ Β.3.: ΤΡΟΠΟΠΟΙΗΣΗ ΔΙΑΤΑΞΕΩΝ ΚΩΔΙΚΑ ΦΠΑ ΣΧΕΤΙΚΑ ΜΕ ΤΗΝ ΚΑΤΑΒΟΛΗ ΤΟΥ ΦΟΡΟΥ ΚΑΙ ΤΑ ΑΠΟΔΕΙΚΤΙΚΑ ΚΑΤΑΒΟΛΗΣ

1. Το άρθρο 37 του Κώδικα ΦΠΑ τροποποιείται ως εξής:
  - α. Στην περίπτωση α' της παραγράφου 3 διαγράφονται οι λέξεις «και του σχετικού ή σχετικών διπλοτύπων καταβολής του φόρου ή της έκτακτης δήλωσης, κατά περίπτωση» και προστίθενται οι λέξεις «ή της έκτακτης δήλωσης και του σχετικού ή σχετικών αποδεικτικών καταβολής του φόρου,».
  - β. Στην περίπτωση γ' της παραγράφου 3 διαγράφονται οι λέξεις «και του σχετικού ή σχετικών διπλοτύπων καταβολής του φόρου ή της έκτακτης δήλωσης, κατά περίπτωση» και προστίθενται οι λέξεις «ή της έκτακτης δήλωσης και του σχετικού ή σχετικών αποδεικτικών καταβολής του φόρου».
  - γ. Μετά την περίπτωση γ' της παρ. 3 προστίθεται επόμενο εδάφιο ως εξής:
«Για την εφαρμογή της παρούσας παραγράφου, ως αποδεικτικά καταβολής του φόρου νοούνται τα αποδεικτικά που ορίζονται με απόφαση του Γενικού Γραμματέα Δημοσίων Εσόδων.».
2. Η παράγραφος 2 του άρθρου 38 του Κώδικα ΦΠΑ αντικαθίσταται ως εξής:
«2. Η διαφορά φόρου που προκύπτει από τις παραπάνω δηλώσεις, αν είναι θετική και άνω των τριάντα (30) ευρώ καταβάλλεται στο Δημόσιο, αν είναι θετική μέχρι τριάντα (30) ευρώ μεταφέρεται για καταβολή στην επόμενη φορολογική περίοδο, και αν είναι αρνητική μεταφέρεται για έκπτωση ή επιστρέφεται, κατά περίπτωση, σύμφωνα με τις διατάξεις του άρθρου 34. Η υποχρέωση καταβολής του οφειλόμενου ποσού λήγει την τελευταία εργάσιμη ημέρα του μήνα της εμπρόθεσμης υποβολής της δήλωσης. Ειδικά για εμπρόθεσμη περιοδική δήλωση και με την προϋπόθεση ότι το οφειλόμενο ποσό υπερβαίνει το ποσό ύψους εκατό (100) ευρώ, ο υποκείμενος στο φόρο μπορεί να επιλέξει την καταβολή του οφειλόμενου ποσού σε δύο (2) ισόποσες δόσεις. Στην περίπτωση αυτή, το ποσό της δεύτερης δόσης καταβάλλεται μέχρι την τελευταία εργάσιμη ημέρα του επόμενου μήνα, από την υποβολή της εμπρόθεσμης δήλωσης.».
3. Το άρθρο 54 του Κώδικα ΦΠΑ αντικαθίσταται ως εξής:

«Άρθρο 54
Χρόνος καταβολής του φόρου

Η προθεσμία καταβολής του φόρου ταυτίζεται με την ημερομηνία υποβολής της δήλωσης σε όλες τις λοιπές περιπτώσεις, πλην των οριζομένων στην παράγραφο 2 του άρθρου 38».
4. Οι διατάξεις των προηγούμενων παραγράφων ισχύουν για δηλώσεις που υποβάλλονται από 1.1.2014.
5. Στο τέλος της περίπτωσης β' της παραγράφου 1 του άρθρου 27 του Κώδικα περί ΦΠΑ προστίθεται νέο εδάφιο ως εξής:

«Εξαιρετικά για νεοσύστατες εταιρείες, για τις οποίες δεν μπορεί να εφαρμοστεί η περίπτωση του προηγούμενου εδαφίου, αυτές, κατά το πρώτο έτος της λειτουργίας τους, θεωρείται ότι εκτελούν διεθνείς μεταφορές, εφ' όσον το πιστοποιητικό του αερομεταφορέα και η σχετική άδεια εκμετάλλευσης προβλέπουν την διενέργεια αερομεταφορών παγκοσμίως. Η παραπάνω διάταξη εφαρμόζεται και ισχύει από 1.1.2013.».

ΠΑΡΑΓΡΑΦΟΣ Γ: ΘΕΜΑΤΑ ΦΟΡΟΛΟΓΙΑΣ ΚΕΦΑΛΑΙΟΥ

1. Η παράγραφος 3 του άρθρου 23 του ν. 3427/2005 (Α' 312) αντικαθίσταται ως εξής:

«3. α. Από την 1^η Ιανουαρίου 2014 και εφεξής, για τη σύσταση, απόκτηση και κάθε άλλη μεταβολή στα δικαιώματα της παραγράφου 1 του παρόντος άρθρου, ο φορολογούμενος υποχρεούται σε υποβολή δήλωσης στοιχείων ακινήτων εντός τριάντα (30) ημερών από την ημέρα της σύστασης, απόκτησης και κάθε άλλης μεταβολής στα παραπάνω δικαιώματα. Ειδικά η δήλωση για κάθε σύσταση, απόκτηση και κάθε άλλη μεταβολή από την 1^η Ιανουαρίου 2014 μέχρι και τη 31^η Μαΐου 2014 υποβάλλεται μέχρι και την 30^η Ιουνίου 2014.

β. Ειδικότερα, οι δηλώσεις στοιχείων ακινήτων έτους 2014, που υποβάλλονται προκειμένου να απεικονισθεί η περιουσιακή κατάσταση της 1^{ης} Ιανουαρίου 2014, υποβάλλονται μέχρι και την 30^η Μαΐου 2014.»
2. Στο τέλος της παραγράφου 1 του άρθρου 54 Α του ν.4174/2013 (Α' 170), προστίθενται εδάφια ως εξής:

«Δεν απαιτείται η μνημόνευση, επισύναψη ή προσκόμιση του πιστοποιητικού ΕΝ.Φ.Ι.Α. στη μονομερή εξάλειψη υποθήκης ή στην άρση κατάσχεσης. Σε κάθε περίπτωση θεωρείται έγκυρη η μνημόνευση, επισύναψη ή προσκόμιση του πιστοποιητικού ΕΝ.Φ.Ι.Α., στο οποίο το κτίσμα ή το οικόπεδο αποτυπώνονται με απόκλιση της επιφάνειάς τους μέχρι πέντε (5) τετραγωνικά μέτρα και το γήπεδο αποτυπώνεται με απόκλιση μέχρι πέντε τοις εκατό (5%) της επιφάνειάς του.»
3. Πριν από το τελευταίο εδάφιο της παραγράφου 4 του άρθρου 54Α του ν.4174/2013 προστίθεται νέο εδάφιο ως εξής:

«Η ανωτέρω διαδικασία εφαρμόζεται ανάλογα και στις συμβολαιογραφικές πράξεις εγγραφής υποθήκης για διασφάλιση χορηγούμενου δανείου από πιστωτικό ίδρυμα. Ο συμβολαιογράφος υποχρεούται, επί ποινή ακυρότητας του συμβολαίου, να αποδώσει τον αναλογούντα φόρο μέσα σε αποκλειστική προθεσμία τριών (3) εργασίμων ημερών από τη σύνταξη του συμβολαιογραφικού εγγράφου και πάντως εντός τριών ημερών από την εκταμίευση του δανείου. »
4. Η παράγραφος 5 του άρθρου 54 Α του ν. 4174/2013, αντικαθίσταται ως εξής:

«5. Είναι απαράδεκτη η συζήτηση ενώπιον δικαστηρίου εμπράγματης αγωγής επί ακινήτου, πλην της μονομερούς εγγραφής υποθήκης ή προσημείωσης υποθήκης ή της άρσης κατάσχεσης, αν δεν προσκομισθεί από τον υπόχρεο σε ΕΝ.Φ.Ι.Α., το πιστοποιητικό των παραγράφων 1 και 3 του άρθρου αυτού.»

5. Στο άρθρο 3 του ν. 4223/2013 (Α' 287) προστίθεται νέα παράγραφος 3 ως εξής:
«3. Κτίσματα, τα οποία βρίσκονται εντός της νήσου Κεφαλληνίας και των νομών Φθιώτιδας και Φωκίδας και έχουν αποδεδειγμένα υποστεί ζημιές από τους σεισμούς του Ιανουαρίου 2014 και Αυγούστου 2013 αντίστοιχα, απαλλάσσονται από τον ΕΝ.Φ.Ι.Α. για τα έτη 2014 και 2015. Με απόφαση του Γενικού Γραμματέα Δημοσίων Εσόδων καθορίζονται τα δικαιολογητικά και η διαδικασία χορήγησης της απαλλαγής.»
6. Στην παράγραφο 1 του άρθρου 6 του ν.4223/2013 ο αριθμός «31» αντικαθίσταται με τον αριθμό «32».
7. α. Στο τέλος της περίπτωσης α) της παραγράφου 3 του άρθρου 15 του ν.3091/2002, όπως ισχύει, προστίθεται εδάφιο ως εξής:
«Ανώνυμες εταιρείες, με ανώνυμες μετοχές, εφόσον το σύνολο των μετοχών τους καταλήγει σε εταιρείες, οι μετοχές των οποίων βρίσκονται σε διαπραγμάτευση σε οργανωμένη χρηματιστηριακή αγορά.»
β. Οι διατάξεις της παραγράφου αυτής ισχύουν από 1.1.2014.
9. Μετά το πρώτο εδάφιο της παραγράφου 2 του άρθρου 2 του ν. 1587/1950 (Α' 294), προστίθεται εδάφιο ως εξής:
«Τα ανωτέρω εφαρμόζονται και στις περιπτώσεις κατά τις οποίες μεταβιβάζονται από τον οικοπεδούχο σε τρίτο σε εκτέλεση συμβολαιογραφικού προσυμφώνου και καθ' υπόδειξη του εργολάβου, διηρημένες ιδιοκτησίες υπαγόμενες σε Φ.Π.Α. σύμφωνα με το άρθρο 6 του Κώδικα ΦΠΑ, ο οποίος κυρώθηκε με το ν. 2859/2000 (Α').»
10. Οι παράγραφοι 1 και 2 του άρθρου 81 του Κώδικα διατάξεων φορολογίας κληρονομιών, δωρεών, γονικών παροχών και κερδών από τυχερά παίγνια, ο οποίος κυρώθηκε με το πρώτο άρθρο του ν.2961/2001 (266 Α'), καταργούνται και οι επόμενες παράγραφοι αναριθμούνται.

ΠΑΡΑΓΡΑΦΟΣ Δ: ΦΟΡΟΛΟΓΙΚΕΣ ΚΑΙ ΤΕΛΩΝΕΙΑΚΕΣ ΡΥΘΜΙΣΕΙΣ ΣΧΕΤΙΚΑ ΜΕ ΤΑ ΟΧΗΜΑΤΑ

ΥΠΟΠΑΡΑΓΡΑΦΟΣ Δ.1. : Συμπλήρωση φορολογικών ρυθμίσεων σχετικά με το έτος πρώτης κυκλοφορίας των εισαγόμενων μεταχειρισμένων αυτοκινήτων

1. α. Προστίθεται στο δεύτερο εδάφιο της περ. γ' της παρ.1 του άρθρου 16 του ν.2238/1994, οι λέξεις «ή σε χώρα της Ε.Ε./ΕΟΧ» μετά τις λέξεις «στην Ελλάδα».

β. Η διάταξη της παραγράφου αυτής ισχύει για το οικονομικό έτος 2014.

2. α. Προστίθεται στο δεύτερο εδάφιο της περ. γ' της παρ.1 του άρθρου 31 του ν.4172/2013, οι λέξεις «ή σε χώρα της Ε.Ε./ΕΟΧ» μετά τις λέξεις «στην Ελλάδα».
β. Η διάταξη της παραγράφου αυτής ισχύει για εισοδήματα που αποκτώνται από 1.1.2014 και επόμενα.
3. α. Προστίθεται στο τρίτο εδάφιο της περ. β' της παρ.1 του άρθρου 44 του ν. 4111/2013, οι λέξεις «ή σε χώρα της Ε.Ε./ΕΟΧ» μετά τις λέξεις «στην Ελλάδα».
β. Η διάταξη της παραγράφου αυτής ισχύει για το οικονομικό έτος 2014 και για εισοδήματα που αποκτώνται από την 1^η Ιανουαρίου 2014 και επόμενα.

ΥΠΟΠΑΡΑΓΡΑΦΟΣ Δ.2. : Ρυθμίσεις φορολογικών και τελωνειακών θεμάτων για τα οχήματα των ατόμων με αναπηρίες

1. Στο τέλος της παραγράφου 4 του άρθρου 16 του ν.1798/1988 (Α' 166) προστίθεται εδάφιο ως εξής:

«Εξαιρετικά, για το έτος 2014, γίνονται δεκτές, με την επιφύλαξη παντός νομίμου δικαιώματος του Δημοσίου, οι αιτήσεις για τη χορήγηση των προβλεπόμενων απαλλαγών του άρθρου 1 του ν.490/1976 (Α' 331) με την προϋπόθεση ότι οι αιτούντες έχουν υποβάλει αίτημα παραπομπής στα ΚΕ.Π.Α. για την έκδοση ιατρικής βεβαίωσης, κατ' εφαρμογή της αριθμ. Δ.18 Α 5038263 ΕΞ 2013/24-10-2013 ΚΥΑ (ΦΕΚ 2710/Β'), το έτος 2013 ή στην Α.Σ.Υ.Ε. το 2014. Στην περίπτωση που συνεπεία της σχετικής ιατρικής βεβαίωσης του ΚΕ.Π.Α. ή της Α.Σ.Υ.Ε., η οποία προσκομίζεται στις αρμόδιες αρχές εντός τριάντα ημερών από την έκδοσή της και το αργότερο μέχρι 31.10.2014 για την αντιστοιχισή των παθήσεων σύμφωνα με τις υπουργικές αποφάσεις του άρθρου 5 του παρόντος, οι αιτούντες δεν δικαιούνται τις απαλλαγές επιβάλλονται σε αυτούς, χωρίς την επιβολή προστίμου ή προσαυξήσεων, οι υπέρ του Δημοσίου ή τρίτων δασμοί, φόροι, εισφορές, δικαιώματα και τέλη ταξινόμησης και κυκλοφορίας σύμφωνα με τις κείμενες διατάξεις. Ειδικότερα για τους αναπήρους με πλήρη παράλυση των κάτω άκρων (παραπληγία) ή αμφοτερόπλευρο ακρωτηριασμό γίνονται δεκτές για τα έτη 2013 και 2014 οι εκδοθείσες θετικές γνωματεύσεις των κατά το χρόνο έκδοσης αυτών αρμοδίων οργάνων για τη χορήγηση των προβλεπόμενων απαλλαγών του άρθρου 1 του ν.δ. 490/1976, εφόσον συντρέχουν και οι λοιπές νόμιμες προϋποθέσεις.»

2. Το πρώτο εδάφιο της παραγράφου 5 του άρθρου 16 του ν.1798/1988 (Α' 166) αντικαθίσταται ως εξής:

«5. Με κοινή απόφαση των Υπουργών Οικονομικών και του κατά περίπτωση αρμόδιου Υπουργού Εργασίας, Κοινωνικής Ασφάλισης και Πρόνοιας ή Εθνικής Άμυνας καθορίζεται η αντιστοιχισή των παθήσεων που ορίζονται στο

παρόν άρθρο με τις παθήσεις και τα ποσοστά αναπηρίας που καθορίζονται από το ΚΕ.Π.Α. ή την Α.Σ.Υ.Ε.»

3. α. Στην παράγραφο 7 του άρθρου 132 του ν.2960/2001 (Εθνικός Τελωνειακός Κώδικας, Α' 265) προστίθεται τέταρτο εδάφιο ως εξής:

«Τα επιβατικά αυτοκίνητα που έχουν παραληφθεί με απαλλαγή από το τέλος ταξινόμησης με βάση τις διατάξεις για τα άτομα με αναπηρίες και συνεπεία θανάτου αυτών περιέρχονται στους νόμιμους κληρονόμους τους, αποδεσμεύονται τελωνειακά εντός προθεσμίας ενός (1) έτους από την ημερομηνία θανάτου του δικαιούχου προσώπου. »

β. Η τελευταία παράγραφος του άρθρου 132 του ν.2960/2001, όπως έχει συμπληρωθεί με τις διατάξεις της παραγράφου 2 του άρθρου 13 του ν.4138/2013 (Α' 72) και εκ παραδρομής αριθμηθεί ως παράγραφος 10, αναριθμείται στο ορθό ως παράγραφος 11.

γ. Στο τέλος του άρθρου 132 του ν.2960/2001 προστίθεται νέα παράγραφος 12 ως εξής:

«12. α) Με απόφαση του Γενικού Γραμματέα Δημοσίων Εσόδων, σε εξαιρετικές περιπτώσεις ειδικά αιτιολογημένες, η προθεσμία που προβλέπεται στην παράγραφο 7 του παρόντος δύναται να παραταθεί για έξι (6) επιπλέον μήνες.

β) Με όμοιες αποφάσεις καθορίζεται κάθε αναγκαία λεπτομέρεια εφαρμογής του παρόντος άρθρου.»

ΥΠΟΠΑΡΑΓΡΑΦΟΣ Δ.3.: Ρυθμίσεις για τα εταιρικά οχήματα

Στην παράγραφο 1 του άρθρου 6 της αριθμ. πρωτ. Δ247/13/6.4.1988 ΑΥΟ (ΦΕΚ 195/Β'), όπως κυρώθηκε με την παράγραφο 4 του άρθρου 11 του ν. 1839/1989 (Α' 90), προστίθεται περίπτωση ι', ως εξής:

«ι) Πρόσωπα με συνήθη κατοικία στην Ελλάδα που εργάζονται σε άλλο κράτος μέλος της Ευρωπαϊκής Ένωσης και χρησιμοποιούν στη χώρα μας επιβατικό όχημα ταξινομημένο στο άλλο αυτό κράτος μέλος, στο όνομα εταιρείας που εδρεύει σε αυτό, εφόσον πληρούνται σωρευτικά οι εξής προϋποθέσεις:

αα) Η σύμβαση εργασίας ή η συμφωνία του μισθωτού ή μη μισθωτού εργαζόμενου με την εταιρεία να προβλέπει τη χορήγηση αυτοκινήτου ως πρόσθετη παροχή.

ββ) Το εταιρικό όχημα να μην χρησιμοποιείται κατά τρόπο μόνιμο εντός της Ελλάδας, με την έννοια ότι χρησιμοποιείται το μεγαλύτερο μέρος του χρόνου εκτός Ελλάδας.

γγ) Η μη επαγγελματική χρήση του εταιρικού οχήματος να έχει δευτερεύοντα χαρακτήρα σε σχέση με την επαγγελματική χρήση του και να προβλέπεται

ρητά στη σύμβαση εργασίας, αποτελώντας μέρος, από οικονομική άποψη της αμοιβής του εργαζόμενου.

δδ) Το όχημα να καλύπτεται ασφαλιστικά στην Ελλάδα.

Η διάρκεια παραμονής του επιβατικού οχήματος στο καθεστώς προσωρινής εισαγωγής δεν περιορίζεται χρονικά, εφόσον πληρούνται οι παραπάνω προϋποθέσεις.».

ΥΠΟΠΑΡΑΓΡΑΦΟΣ Δ.4.: Μη άρση ακινησίας οχημάτων και διαγραφή από το Μητρώο οχημάτων λόγω εξαγωγής ή καταστροφής

1. Στο τέλος της παραγράφου 3 του άρθρου 22 του ν. 2367/1953 (Α' 82) προστίθενται τρία νέα εδάφια ως εξής:

«Σε περίπτωση που πρόκειται να διαγραφεί αυτοκίνητο όχημα ευρισκόμενο σε κατάσταση ακινησίας, από το Μητρώο οχημάτων του Υπουργείου Υποδομών Μεταφορών και Δικτύων λόγω παράδοσής του για ολική καταστροφή με ανακύκλωση στα ειδικώς προς τούτο εξουσιοδοτημένα κέντρα ή με σκοπό την εξαγωγή του, δεν αίρεται η ακινησία, τα δε στοιχεία κυκλοφορίας του, άδεια και πινακίδες αριθμού κυκλοφορίας, διαβιβάζονται από την αρμόδια υπηρεσία της Φορολογικής Διοίκησης, μετά από αίτηση του κατόχου ή ιδιοκτήτη αυτού, στην αρμόδια Δ/νση Υποδομών, Μεταφορών και Δικτύων της οικείας Περιφέρειας.

Σε κάθε περίπτωση, δεν επέρχεται διαγραφή αυτοκινήτου οχήματος από το Μητρώο οχημάτων, λόγω εξαγωγής του, επανεξαγωγής του ή μεταφοράς του εκτός της χώρας, εφόσον δεν καταβληθούν προηγουμένως τα τυχόν οφειλόμενα τέλη κυκλοφορίας και πρόστιμα από τον τελευταίο κάτοχο ή ιδιοκτήτη του και δεν βεβαιωθεί η εξαγωγή του, επανεξαγωγή του ή μεταφορά του εκτός της χώρας.

Με κοινή Απόφαση των Υπουργών Οικονομικών και Υποδομών, Μεταφορών και Δικτύων καθορίζεται κάθε αναγκαία λεπτομέρεια για την εφαρμογή των διατάξεων των δύο προηγούμενων εδαφίων.».

2. Η παράγραφος 7 του άρθρου 22 του ν.2367/1953 αντικαθίσταται ως εξής:

«7. Εξαιρετικά και μέχρι δύο φορές ετησίως επιτρέπεται η κυκλοφορία ενάριθμων ασφαλισμένων αυτοκινήτων ή μοτοσυκλετών ιδιωτικής χρήσης, για τα οποία έχει υποβληθεί δήλωση ακινησίας, προσωρινή άδεια διάρκειας μέχρι τριών (3) ημερών κατ' έτος αποκλειστικά και μόνο για την παράδοσή τους σε σημεία συλλογής οχημάτων Τέλους Κύκλου Ζωής (ΟΤΚΖ), με τη σχετική ένδειξη επί του εντύπου αυτής ή για την επισκευή και έλεγχο από ΚΤΕΟ. Άπαξ ετησίως μπορεί να χορηγείται προσωρινή άδεια κυκλοφορίας και για τα ανάριθμα ασφαλισμένα αυτοκίνητα ή τις μοτοσυκλέτες, με την ίδια ως άνω συνολική διάρκεια, αποκλειστικά και μόνο για τη μετάβασή τους από τον τόπο αγοράς ή τελωνισμού τους στον τόπο ταξινόμησης και για την επισκευή ή έλεγχο από ΚΤΕΟ. Η προσωρινή άδεια χορηγείται αποκλειστικά

και μόνο από τον προϊστάμενο της αρμόδιας υπηρεσίας της Φορολογικής Διοίκησης, αφού καταβληθεί για κάθε ημέρα, και ανεξάρτητα από το είδος του αυτοκινήτου ή μοτοσυκλέτας, το ποσό των δέκα (10) ευρώ ή τριών (3) ευρώ αντίστοιχα για τα αυτοκίνητα ή τις μοτοσυκλέτες. Στην περίπτωση αυτή εφαρμόζεται η παράγραφος 5 του παρόντος. Για την ενημέρωση των αρμοδίων υπηρεσιών των Υπουργείων Υποδομών, Μεταφορών και Δικτύων και Δημόσιας Τάξης και Προστασίας του Πολίτη τίθεται σε εφαρμογή σχετική ηλεκτρονική εφαρμογή της Γενικής Γραμματείας Δημοσίων Εσόδων και παρέχεται πρόσβαση σε αυτήν σε όλες τις εμπλεκόμενες υπηρεσίες άλλων υπουργείων κατά το λόγο της αρμοδιότητάς τους μέσω της Γενικής Γραμματείας Πληροφοριακών Συστημάτων του Υπουργείου Οικονομικών. Με κοινή απόφαση του Υπουργού Οικονομικών και του κατά περίπτωση αρμόδιου Υπουργού μπορεί να ορίζονται οι λεπτομέρειες εφαρμογής των τριών προηγούμενων εδαφίων της παρούσας.»

ΥΠΟΠΑΡΑΓΡΑΦΟΣ Δ.5.: Φορολογική μεταχείριση οχημάτων που προέρχονται από διασκευή διπλοκάμπινων οχημάτων- Κυρώσεις παράνομων διασκευών αυτοκινήτων οχημάτων

1. Το άρθρο 123 του ν.2960/2001 (Α' 265) «Εθνικός Τελωνειακός Κώδικας» τροποποιείται ως εξής:

α. Στην παράγραφο 1 του άρθρου 123 προστίθεται νέα περίπτωση ζ) ως εξής, η δε περίπτωση ζ) αναριθμείται σε η):

«ζ) Για τα αυτοκίνητα οχήματα που καθορίζονται στο πρώτο εδάφιο της περίπτωσης ε) της παραγράφου 1 του παρόντος άρθρου τα οποία με την προσθήκη στον ανοικτό χώρο φόρτωσης καλύμματος από άκαμπο στερεό υλικό διασκευάζονται σε οχήματα με μόνιμο κλειστό αμάξωμα των δασμολογικών κλάσεων 87.03 και 87.04, εφαρμόζονται οι διατάξεις του ν.1573/1985 (Α' 201).»

β. Η παράγραφος 3 του άρθρου 123 αντικαθίσταται ως εξής:

«3. Ως αυτοκίνητο όχημα με μόνιμο κλειστό αμάξωμα νοείται όχι μόνο αυτό που εκ κατασκευής το αμάξωμά του είναι κλειστό αλλά και αυτό που προκύπτει με την προσθήκη στο αμάξωμα ανοικτού φορτηγού καθώς και στον ανοικτό χώρο φόρτωσης των οχημάτων του πρώτου εδαφίου της περίπτωσης ε) της παραγράφου 1 του άρθρου αυτού, καλύμματος από άκαμπο στερεά υλικά ανεξάρτητα αν αφαιρείται εύκολα ή δύσκολα ή αν το πίσω μέρος του αμαξώματος παραμένει ανοικτό.»

2. Το άρθρο 137 του ν.2960/2001 τροποποιείται ως εξής:

α. Το πρώτο εδάφιο της περίπτωσης 1 της παραγράφου Γ του άρθρου 137 αντικαθίσταται ως εξής:

«1. Πέρα από την επιβολή των προστίμων που αναφέρονται στις παραπάνω παραγράφους Α1, Α4, Β5 ,Β6, καθώς και των αναφερομένων στις παραγράφους Γ2, Γ4, Γ5 και Γ12 τα οχήματα υπόκεινται και σε προσωρινή δέσμευση, με πράξη της Τελωνειακής Αρχής που διαπίστωσε την παράβαση, εάν δεν διασφαλίζεται η είσπραξη των απαιτήσεων του Δημοσίου.»

β. Στην παράγραφο Γ του άρθρου 137 προστίθεται περίπτωση 12, ως εξής:

«12. Στις περιπτώσεις αυτοκινήτων οχημάτων που καταλαμβάνονται πριν ή μετά την ταξινόμησή τους να έχουν διασκευασθεί χωρίς την τήρηση των διατάξεων του ν.1573/1985 (Α' 201), επιβάλλεται πρόστιμο ίσο με το 1/5 του αναλογούντος στα οχήματα τέλους ταξινόμησης με ανώτατο όριο το ποσό των δύο χιλιάδων (2.000) ευρώ.

Δεν υφίσταται υποχρέωση καταβολής των αναλογουσών στα διασκευασθέντα οχήματα φορολογικών επιβαρύνσεων, εφόσον μετά την καταβολή του προβλεπόμενου από το προηγούμενο εδάφιο προστίμου, επαναφερθούν στην αρχική τους μορφή, γεγονός που θα βεβαιώνεται από την αρμόδια τελωνειακή αρχή.

Σε περίπτωση που ιδιοκτήτης οχήματος, ο οποίος υπέπεσε σε παράβαση του πρώτου εδαφίου της παρούσας, κατέβαλε το προβλεπόμενο πρόστιμο και επανέφερε το όχημα στην αρχική μορφή του, καταληφθεί εκ νέου να έχει διασκευάσει το ίδιο όχημα χωρίς την τήρηση των διατάξεων του ν.1573/1985, επιβάλλεται σε αυτόν το διπλάσιο του κατά τα ανωτέρω προβλεπόμενου προστίμου.»

3. Οι διατάξεις της περίπτωσης 12 της παραγράφου Γ του άρθρου 137 του ν.2960/2001 εφαρμόζονται και για παραβάσεις για τις οποίες μέχρι την έναρξη ισχύος του παρόντος δεν έχουν εκδοθεί οι καταλογιστικές πράξεις. Εφαρμόζονται επίσης και για παραβάσεις για τις οποίες έχουν εκδοθεί οι καταλογιστικές πράξεις αλλά εκκρεμούν ενώπιον των Διοικητικών και εκκρεμούν για είσπραξη ενώπιον των αρμόδιων αρχών, εφόσον οι ενδιαφερόμενοι υποβάλλουν αίτηση εντός δύο (2) μηνών από τη δημοσίευση του παρόντος νόμου στην Εφημερίδα της Κυβέρνησης, παραιτηθούν των ενδίκων μέσων και καταβάλουν τα προβλεπόμενα ποσά. Ποσά που έχουν καταβληθεί συμψηφίζονται μέχρι το ύψος της προβλεπόμενης τελωνειακής οφειλής και τυχόν διαφορά δεν επιστρέφεται.
4. Το άρθρο 9 του ν.1573/1985 αντικαθίσταται ως εξής:
«Οι διατάξεις περί τελωνειακών παραβάσεων του ν.2960/2001 (Α' 265) εφαρμόζονται και για παραβάσεις του παρόντος νόμου».
5. Οι παράγραφοι 11 και 12 του άρθρου 15 του ν.2386/1996 (Α' 43), καταργούνται.
6. α. Στο τέλος της παραγράφου 1 του άρθρου 20 του ν.4002/2011 (Α' 180), προστίθενται εδάφια ως εξής:

«Στην ανωτέρω διάταξη υπάγονται και οχήματα για τα οποία έχουν κατατεθεί αιτήσεις επιστροφής του τέλους ταξινόμησης έως και 30.11.2013, από ενδιάμεσους εμπόρους αυτοκινήτων (dealers) στους οποίους μεταβιβάστηκαν τα υπό κρίση οχήματα με ολόκληρο το ποσό του τέλους ταξινόμησης. Στην περίπτωση αυτή προσκομίζεται συμπληρωματικά ως δικαιολογητικό, το πρωτότυπο τιμολόγιο στην αρμόδια τελωνειακή αρχή, η οποία χορηγεί ακριβές φωτοαντίγραφο στον δικαιούχο.»

β. Η ισχύς της διάταξης της παρούσας παραγράφου αρχίζει από την ημερομηνία δημοσίευσής της στην Εφημερίδα της Κυβερνήσεως.

ΥΠΟΠΑΡΑΓΡΑΦΟΣ Δ.6.: Παραχώρηση κατασχεμένων μέσων του ΟΔΔΥ στις υπηρεσίες του Δημοσίου

Το τέταρτο, εδάφιο της παραγράφου 7 του άρθρου 177 του ν.2960/2001 αντικαθίσταται με νέα εδάφια ως εξής:

«Ο Οργανισμός Διαχείρισης Δημοσίου Υλικού, εάν μετά την παρέλευση τριών (3) μηνών από την ημερομηνία κατάσχεσης, δεν έχει λάβει την πιο πάνω έγγραφη γνωστοποίηση ή ανακοίνωση προβαίνει στην παραχώρηση των μέσων αυτών κατά χρήση στις Υπηρεσίες του Δημοσίου μετά από γνώμη της Γενικής Γραμματείας ΥΠΔΜΗΔ για την αναλογική κατανομή τους στις υπηρεσίες του Δημοσίου. Με κοινή απόφαση των Υπουργών Οικονομικών και Διοικητικής Μεταρρύθμισης και Ηλεκτρονικής Διακυβέρνησης μπορεί να καθορίζονται τα θέματα σχετικά με την παραχώρηση κατά χρήση των μέσων αυτών στις υπηρεσίες του Δημοσίου, την ηλεκτρονική καταγραφή τους και κάθε σχετικό θέμα για την εφαρμογή της διάταξης αυτής. Όχημα το οποίο έχει κατασχεθεί ή δεσμευτεί και ευρίσκεται στον Οργανισμό Διαχείρισης Δημοσίου Υλικού πέραν του εξαμήνου, παραχωρείται κατά χρήση για την κάλυψη υπηρεσιακών αναγκών του Δημοσίου με απόφαση των Υπουργών Οικονομικών και Διοικητικής Μεταρρύθμισης και Ηλεκτρονικής Διακυβέρνησης. Σε περίπτωση δικαστικής δικαίωσης το όχημα αποδίδεται στον ιδιοκτήτη του, στον οποίο καταβάλλεται εύλογη αποζημίωση για το διάστημα χρήσης του οχήματός του ύστερα από έκθεση εκτίμησης του ΟΔΔΥ. Εάν, μετά την εφαρμογή της διάταξης του προηγούμενου εδαφίου, μένουν αδιάθετα μέσα, τότε ο Οργανισμός Διαχείρισης Δημοσίου Υλικού προβαίνει στην εκποίησή τους.»

ΠΑΡΑΓΡΑΦΟΣ Ε: ΛΟΙΠΕΣ ΕΠΕΙΓΟΥΣΕΣ ΔΙΑΤΑΞΕΙΣ

ΥΠΟΠΑΡΑΓΡΑΦΟΣ Ε.1.: ΡΥΘΜΙΣΕΙΣ ΓΙΑ ΤΟ ΣΥΜΒΟΥΛΙΟ ΔΙΑΧΕΙΡΙΣΗΣ ΚΑΙ ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗΣ ΤΗΣ ΕΓΓΥΗΤΙΚΗΣ ΕΥΘΥΝΗΣ ΤΟΥ ΕΛΛΗΝΙΚΟΥ ΔΗΜΟΣΙΟΥ

1. Στην περίπτωση ι) της υποπαραγράφου α) της παραγράφου 8 του άρθρου 1 του ν. 2322/1995 (Α' 143), όπως ισχύει, οι λέξεις «υφιστάμενου καθεστώτος εγγύησης, στις υποπεριπτώσεις ββ' και γγ'» αντικαθίστανται με τις λέξεις «υφιστάμενου καθεστώτος εγγύησης, σε επιχειρήσεις και φυσικά πρόσωπα

που ασκούν επιχειρηματική δραστηριότητα των υποπεριπτώσεων ββ' και γγ'».

2. Στο τέλος της περίπτωσης ii) της υποπαραγράφου α) της παραγράφου 8 του άρθρου 1 του ν. 2322/1995, όπως ισχύει, προστίθεται από την έναρξη ισχύος του ν. 4151/2013 (Α' 103) εδάφιο ως εξής:
«Ειδικά για την περίπτωση της αναστολής καταβολής δόσεων εγγυημένων δανείων, η οποία δε συνεπάγεται την επιμήκυνση της διάρκειας του δανείου ή την επαύξηση της εγγυητικής ευθύνης του Δημοσίου, δεν απαιτείται η προηγούμενη εισήγηση του Συμβουλίου Διαχείρισης και Αξιολόγησης της εγγυητικής ευθύνης του Ελληνικού Δημοσίου».
3. Οι περιπτώσεις iii) και iv) της υποπαραγράφου β) της παραγράφου 8 του άρθρου 1 του ν. 2322/1995 (Α' 143), όπως ισχύει, αντικαθίστανται ως εξής:
«iii) εκπρόσωπο του Οργανισμού Διαχείρισης Δημοσίου Χρέους (ΟΔΔΗΧ), με τον αναπληρωτή του,
iv) τον Προϊστάμενο της Κεντρικής Μονάδας Κρατικών Ενισχύσεων του Υπουργείου Οικονομικών, με τον νόμιμο αναπληρωτή του».
4. Το τελευταίο εδάφιο της υποπαραγράφου β) της παραγράφου 8 του άρθρου 1 του ν. 2322/1995 (Α' 143), όπως ισχύει, αντικαθίσταται ως εξής:
«Το Συμβούλιο συγκροτείται με απόφαση του Υπουργού Οικονομικών. Με την ίδια απόφαση ορίζεται υπάλληλος του Δ' Τμήματος της Διεύθυνσης Κίνησης Κεφαλαίων, Εγγυήσεων, Δανείων και Αξιών του Υπουργείου Οικονομικών, με τον αναπληρωτή του, ως γραμματέας του Συμβουλίου.».
5. Η παράγραφος 1 του άρθρου 6 του ν.2322/1995, όπως ισχύει, αντικαθίσταται ως εξής:
«1. Συνιστάται στο Γενικό Λογιστήριο του Κράτους Υποεπιτροπή, στην οποία μετέχουν:
α) Ο Γενικός Γραμματέας Δημοσιονομικής Πολιτικής, ως Πρόεδρος, ο οποίος αναπληρώνεται, σε περίπτωση νόμιμου κωλύματος ή απουσίας του, από τον Προϊστάμενο της Γενικής Διεύθυνσης Θησαυροφυλακίου & Προϋπολογισμού του Γενικού Λογιστηρίου του Κράτους.
β) Ο Προϊστάμενος της Γενικής Διεύθυνσης Θησαυροφυλακίου & Προϋπολογισμού του Γενικού Λογιστηρίου του Κράτους, ως μέλος, ο οποίος αναπληρώνεται, σε περίπτωση νόμιμου κωλύματος ή απουσίας του, από τον Προϊστάμενο της Διεύθυνσης Προϋπολογισμού Γενικής Κυβέρνησης,
γ) Ο Προϊστάμενος της Διεύθυνσης Πιστωτικών & Δημοσιονομικών Υποθέσεων της Γενικής Διεύθυνσης Οικονομικής Πολιτικής του Υπουργείου Οικονομικών, ως μέλος, ο οποίος αναπληρώνεται σε περίπτωση νόμιμου κωλύματος ή απουσίας του από το νόμιμο αναπληρωτή του,
δ) Ο Προϊστάμενος της Διεύθυνσης Κίνησης Κεφαλαίων, Εγγυήσεων, Δανείων και Αξιών του Υπουργείου Οικονομικών, ως μέλος - εισηγητής, ο οποίος αναπληρώνεται, σε περίπτωση νόμιμου κωλύματος ή απουσίας του, από τον Προϊστάμενο του καθ' ύλην αρμόδιου Τμήματος,

ε) Ο Προϊστάμενος της Κεντρικής Μονάδας Κρατικών Ενισχύσεων του Υπουργείου Οικονομικών, ο οποίος αναπληρώνεται, σε περίπτωση νόμιμου κωλύματος ή απουσίας του, από τον νόμιμο αναπληρωτή του,

στ) Ένας εκπρόσωπος του Οργανισμού Διαχείρισης Δημοσίου Χρέους (ΟΔΔΗΧ), ο οποίος αναπληρώνεται, σε περίπτωση νόμιμου κωλύματος ή απουσίας του, από τον αναπληρωτή του».

6. Η παράγραφος 3 του άρθρου 6 του Ν. 2322/1995, όπως ισχύει, αντικαθίσταται ως εξής:

«3. Η Υποεπιτροπή της παραγράφου 1 συγκροτείται με απόφαση του Υπουργού Οικονομικών με την οποία ορίζεται υπάλληλος της Διεύθυνσης Κίνησης Κεφαλαίων, Εγγυήσεων, Δανείων και Αξιών του Γενικού Λογιστηρίου του Κράτους ως γραμματέας της Υποεπιτροπής με τον αναπληρωτή του. Με την ανωτέρω απόφαση δύναται να ορίζεται και κάθε ειδικότερο ζήτημα αναφορικά με τη λειτουργία της Υποεπιτροπής».

ΥΠΟΠΑΡΑΓΡΑΦΟΣ Ε.2.: ΠΑΡΑΤΑΣΗ ΠΡΟΘΕΣΜΙΑΣ ΜΕΤΑΦΟΡΑΣ ΕΠΙΠΡΟΣΘΕΤΩΝ ΠΙΣΤΩΣΕΩΝ ΚΡΑΤΙΚΟΥ ΠΡΟΫΠΟΛΟΓΙΣΜΟΥ

1. Το τρίτο εδάφιο της παραγράφου 1 του άρθρου 29 του ν.4223/2013 (Α' 287) αντικαθίσταται ως εξής: «Η διαδικασία διενεργείται τόσο κατά το στάδιο κατάρτισης, όσο και κατά τη διάρκεια εκτέλεσης του κρατικού προϋπολογισμού».
2. Το τέταρτο εδάφιο της παραγράφου 1 του άρθρου 29 του ν.4223/2013 διαγράφεται.

ΥΠΟΠΑΡΑΓΡΑΦΟΣ Ε.3.: ΠΑΡΑΤΑΣΗ ΠΛΗΡΩΜΩΝ ΠΔΕ ΚΑΙ ΛΟΙΠΕΣ ΔΙΑΤΑΞΕΙΣ

1. Οι προθεσμίες για την: α) έκδοση συμπηφιστικών Χρηματικών Ενταλμάτων (τακτικών και προπληρωμής) δημοσίων επενδύσεων (άρθρα 7 παρ. 6 και 42 του ν. 2362/1995 όπως ισχύουν) και διενέργεια των αντίστοιχων λογιστικών εγγραφών για την εμφάνιση των πληρωμών του Προγράμματος Δημοσίων Επενδύσεων (Π.Δ.Ε.) που διενεργήθηκαν κατά το οικονομικό έτος 2013 στη δημόσια ληψοδοσία (άρθρο 14 παρ. 1 ν. 2362/1995, όπως ισχύει) και β) απόδοση λογαριασμού των Χρηματικών Ενταλμάτων Προπληρωμής (Χ.Ε.Π.) που θα εκδοθούν (άρθρο 42 ν. 2362/1995, όπως ισχύει) παρατείνονται κατά ένα (1) μήνα από τη λήξη τους.
2. Για την αντιμετώπιση των αυξημένων αναγκών των Ανάπηρων Πολέμου Αξιωματικών με ποσοστό αναπηρίας 80% και άνω, οι οποίοι εντάχθηκαν σε πολεμική διαθεσιμότητα, χορηγείται από 1.4.2014 ως προσωπική διαφορά, το συνολικό μηνιαίο ποσό που περικόπηκε από τις μηνιαίες αποδοχές τους με βάση τις διατάξεις της περίπτωσης 1 και των περιπτώσεων 31 και 32 της υποπαραγράφου Γ.1 της παραγράφου Γ του άρθρου πρώτου του ν.4093/2012

(Α' 222). Το ποσό της προσωπικής διαφοράς περιλαμβάνεται σε ξεχωριστή στήλη της μισθοδοτικής κατάστασης.

Άρθρο τέταρτο
Έναρξη ισχύος

Η ισχύς του νόμου αυτού αρχίζει από τη δημοσίευσή του στην Εφημερίδα της Κυβερνήσεως, εκτός αν ορίζεται διαφορετικά στις επί μέρους διατάξεις του.

Αθήνα, 28 Μαρτίου 2014

ΟΙ ΥΠΟΥΡΓΟΙ

ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΩΝ

ΕΘΝΙΚΗΣ ΑΜΥΝΑΣ

ΙΩΑΝΝΗΣ ΣΤΟΥΡΝΑΡΑΣ

ΔΗΜΗΤΡΙΟΣ ΑΒΡΑΜΟΠΟΥΛΟΣ

ΕΣΩΤΕΡΙΚΩΝ

**ΑΝΑΠΤΥΞΗΣ ΚΑΙ
ΑΝΤΑΓΩΝΙΣΤΙΚΟΤΗΤΑΣ**

ΙΩΑΝΝΗΣ ΜΙΧΕΛΑΚΗΣ

ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΟΣ ΧΑΤΖΗΔΑΚΗΣ

ΠΑΙΔΕΙΑΣ ΚΑΙ ΘΡΗΣΚΕΥΜΑΤΩΝ

**ΠΟΛΙΤΙΣΜΟΥ ΚΑΙ
ΑΘΛΗΤΙΣΜΟΥ**

ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΟΣ
ΑΡΒΑΝΙΤΟΠΟΥΛΟΣ

ΠΑΝΟΣ ΠΑΝΑΓΙΩΤΟΠΟΥΛΟΣ

**ΔΙΟΙΚΗΤΙΚΗΣ ΜΕΤΑΡΡΥΘΜΙΣΗΣ
& ΗΛΕΚΤΡΟΝΙΚΗΣ
ΔΙΑΚΥΒΕΡΝΗΣΗΣ**

ΥΓΕΙΑΣ

ΚΥΡΙΑΚΟΣ ΜΗΤΣΟΤΑΚΗΣ

ΣΠΥΡΙΔΩΝΑΣ - ΑΔΩΝΙΣ
ΓΕΩΡΓΙΑΔΗΣ

**ΕΡΓΑΣΙΑΣ, ΚΟΙΝΩΝΙΚΗΣ
ΑΣΦΑΛΙΣΗΣ ΚΑΙ ΠΡΟΝΟΙΑΣ**

**ΑΓΡΟΤΙΚΗΣ ΑΝΑΠΤΥΞΗΣ &
ΤΡΟΦΙΜΩΝ**

ΙΩΑΝΝΗΣ ΒΡΟΥΤΣΗΣ

ΑΘΑΝΑΣΙΟΣ ΤΣΑΥΤΑΡΗΣ

**ΥΠΟΔΟΜΩΝ, ΜΕΤΑΦΟΡΩΝ &
ΔΙΚΤΥΩΝ**

ΜΙΧΑΗΛ ΧΡΥΣΟΧΟΪΔΗΣ

**ΔΙΚΑΙΟΣΥΝΗΣ, ΔΙΑΦΑΝΕΙΑΣ &
ΑΝΘΡΩΠΙΝΩΝ ΔΙΚΑΙΩΜΑΤΩΝ**

ΧΑΡΑΛΑΜΠΟΣ ΑΘΑΝΑΣΙΟΥ

ΤΟΥΡΙΣΜΟΥ

ΟΛΓΑ ΚΕΦΑΛΟΓΙΑΝΝΗ

**ΑΝΑΠΛΗΡΩΤΗΣ ΥΠΟΥΡΓΟΣ
ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΩΝ**

ΧΡΗΣΤΟΣ ΣΤΑΪΚΟΥΡΑΣ

**ΠΕΡΙΒΑΛΛΟΝΤΟΣ, ΕΝΕΡΓΕΙΑΣ &
ΚΛΙΜΑΤΙΚΗΣ ΑΛΛΑΓΗΣ**

ΙΩΑΝΝΗΣ ΜΑΝΙΑΤΗΣ

**ΔΗΜΟΣΙΑΣ ΤΑΞΗΣ &
ΠΡΟΣΤΑΣΙΑΣ ΤΟΥ ΠΟΛΙΤΗ**

ΝΙΚΟΛΑΟΣ - ΓΕΩΡΓΙΟΣ ΔΕΝΔΙΑΣ

ΝΑΥΤΙΛΙΑΣ ΚΑΙ ΑΙΓΑΙΟΥ

ΜΙΛΤΙΑΔΗΣ ΒΑΡΒΙΤΣΙΩΤΗΣ